

GAZETA RYBNICKA

ISSN 1232-437X BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY

Nr 4/538
kwiecień 2016

30 kwietnia - 3 maja

MAJ BZY RYBNIK ITY

Rybnicka majówka 2016

www.rybnik.eu

Electronic music day kampus

30 kwietnia, Kampus 18.00 – 02.00

18.00 – 19.00 Matt Shiba

19.00 – 20.00 Endru

20.00 – 21.00 2loop feat. Lili

21.00 – 22.00 Protest

22.00 – 23.00 dj Spike

23.00 – 00.30 Kuba Sojka

00.30 – 02.00 Łukasz Napora

Jazzowe brzmienia

1 maja, Rynek 16.00 – 22.00

16.00 Po Prostu

17.30 Mieczysław Szcześniak
i Krzysztof Herdzin Trio
„Songs from yesterday”

19.00 Kuba Badach
„Tribute to Andrzej Zaucha”

20.30 Wojtek Mazolewski
Quintet

Filmowe leżakowanie

2 maja, Rynek Kino plenerowe
z setką leżaków
dla miłośników filmu

17.00 Król Maciuś I (1957)
film dla dzieci, baśń,
reż. W. Jakubowska

18.30 Rybnickie archiwum
historyczne momenty z życia
miasta – premierowe pokazy filmów

19.00 Miłość (2012)
film dokumentalny, muzyczny,
reż. F. Dzierżawski

Historyczna rozmowa duchów

2 maja, cmentarz, wejście od ul. Kotuza

19.50 – 20.45 kwatery powstańcza
spotkanie upamiętniające 95. rocznicę
wybuchu III powstania śląskiego

2 maja, Teatr Ziemi Rybnickiej

18.00 Marek Szoltysek - spotkanie
pt. „Poszli chopcy do powstania...”

Czas patriotów 3 maja

10.30 Bazylika
msza święta w intencji Ojczyzny

12.00 Rynek
część oficjalna, w tym wystąpienie
Prezydenta Rybnika

13.00 ul. 3 Maja
Zadaniowy pochód majowy
„Patriotyczny spacer po mieście
z przewodnikiem”

15.00 Kampus
Koncert pieśni patriotycznych
w wykonaniu Filharmonii Rybnickiej
oraz chóru Bel Canto

Rynek klimatycznie

3 maja, Rynek 18.00 – 22.00

18.00 OZD & goście

19.00 Skubas

20.30 Smolik & Kev Fox
+ goście specjalni

wstęp na wszystkie
imprezy jest bezpłatny

Szanowni Państwo!

Wiosna w Rybniku z całą pewnością mija pod znakiem kultury. W mieście dyskutuje się o niej, rozwija nowe inicjatywy i planuje ciekawe wydarzenia. Sukcesem zakończyło się pierwsze Rybnickie Forum Kultury, czyli debata poświęcona życiu artystycznemu miasta. Spotkanie z udziałem twórców, animatorów działań kulturalnych, organizatorów wydarzeń artystycznych oraz przedstawicieli władz miasta pokazało, że o kulturze nie tylko warto rozmawiać, ale przede wszystkim należy ciągle stymulować jej rozwój w oparciu o współpracę samorządu z sektorem kultury. Sporo dzieje się także w związku z ogłoszoną przez miasto Górnośląską Nagrodą Literacką „Juliusz”. O pozytywnym odbiorze przedsięwzięcia świadczy ponad setka zgłoszonych do konkursu pozycji książkowych, które są poddawane ocenie przez kapitułę nagrody. Jestem przekonany, że inicjatywa będzie impulsem do tego, by Rybnik stał się ważnym punktem na literackiej mapie kraju i forum dyskusji o współczesnej twórczości pisarskiej. Kulturalną propozycją z wysokiej półki będzie z pewnością majówka, która w naszym mieście trwać będzie cztery dni i upłynie pod hasłem „Maj, bzy, Rybnik i Ty”. Muzyka elektroniczna, dobry jazz, filmowe leżakowanie, chwila historycznej zadumy – to wszystko czeka nas w ramach zaplanowanych imprez, do udziału w których serdecznie zapraszam, licząc na radosne obchodzenie ważnych dla nas wszystkich świąt.

Znany dzisiaj na szerokim forum dzięki kulturze Rybnik być może już niedługo będzie powszechnie kojarzony także z nowoczesnymi technologiami. Wszystko za sprawą podpisanej w kwietniu umowy partnerstwa Klastra Centrum Innowacji Technologicznych. Umożliwi on współpracę zaplecza intelektualnego miasta, uczelni wyższych, które są obecne w regionie, firm lokalnego biznesu oraz władz samorządowych, pozwalając na realizację wspólnych przedsięwzięć gospodarczych i społecznych oraz projektów badawczo-rozwojowych w celu wspierania rozwoju miasta i całego regionu.

Zrównoważony rozwój miasta zakłada realizację inwestycji w wielu obszarach życia społecznego. W ostatnim czasie sporo dzieje się w zakresie wzbogacania infrastruktury oświatowej. Zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach dzięki budowie nowej placówki w dzielnicy Boguszowice Stare oraz rozbudowie Przedszkola nr 7 w dzielnicy Rybnik-Północ to przykład konkretnego wsparcia ze strony samorządu dla rodzin. Taka sama idea przyświeca planom budowy żłobka w dzielnicy Maroko-Nowiny, na terenie Zespołu Szkół nr 3 przy ul. Orzepowickiej. Tego typu inwestycja to odpowiedź na potrzeby rodziców, którzy chcą skutecznie łączyć życie zawodowe z rodzinnym, a jednocześnie informacja dla potencjalnych mieszkańców, którzy chcieliby wybrać Rybnik jako swoje centrum życiowe. Komunikat ten jest jasny – Rybnik to miejsce przyjazne rodzinom i otwarte na ich potrzeby.

Zachęcam do aktywnego udziału w życiu miasta. Okazji ku temu jest mnóstwo, a jedną z nich z pewnością jest kolejna edycja budżetu obywatelskiego. Zapraszam do zgłaszania ciekawych propozycji projektów – nie tylko tych, w efekcie których powstaje konkretna infrastruktura, ale przede wszystkim takich, które rozwijają więzi pomiędzy społecznościami lokalnymi oraz do konsultowania swoich pomysłów z pracownikami urzędu i jednostek miejskich. Dzięki współpracy władz miasta i mieszkańców można zrealizować wiele ciekawych koncepcji – tworzymy Rybnik razem!

Z pozdrowieniami
Piotr Kuczera
Prezydent Rybnika

**Kolejne wydanie „GR” ukaże się
w niedzielę 29 maja**

Miasto w skrócie

- Na 23 i 24 kwietnia zaplanowano siódmy sptyw kajakowy „Wielkie sprzątanie rzeki Rudy”. W tym roku po raz pierwszy organizatorzy – stowarzyszenie Aktywni – przygotowali również koncert „Wierszograne nad Rudą” z udziałem zespołu Chwila Nieuwagi, wokalistki Joanny Pilarzkiej i grupy Nad Porami Roku. Wieczór na przystani w Stodołach miało zakończyć gitarowe biesiadowanie przy ognisku. Drugiego dnia sptywu (24 kwietnia) zaplanowano mszę polowo-kajakową (9.00), którą na przystani w Stodołach odprawić miał ks. Rafał Śpiewak. Sprzątanie rzeki Rudy zorganizowano pod hasłem „Nie pływam w śmieciach”.
- 20 kwietnia, już po zamknięciu tego wydania „GR”, w bibliotece głównej miało się odbyć spotkanie Rybnickiej Rady Seniorów z przedstawicielami 27 rybnickich dzielnic. Do udziału zaproszono też prezydenta miasta i jego zastępców oraz dyrektorów zaprzyjaźnionych z RRS instytucji, m.in. Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiego Domu Pomocy Społecznej, czy Cogito Noster. — *To pierwsze spotkanie w takim gronie. W związku ze zbliżającymi się II Dniami Seniora, które odbędą się w ramach czerwcowych Dni Miasta chcemy, aby szefowie dzielnic poinformowali o naszych działaniach swoich mieszkańców. Zależy nam na tym, aby pochwalili się oni swoimi talentami i umiejętnościami, bo planujemy kolejną wystawę seniorskich prac* — mówi Jolanta Groborz, przewodnicząca RRS.
- Regionalne Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej w Rybniku wspólnie z Sanepidem i Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowały konferencję z cyklu „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”. Była ona skierowana m.in. do psychologów, pedagogów, pielęgniarek, lekarzy, policjantów, kuratorów sądowych i osób zainteresowanych profilaktyką prozdrowotną. Konferencję, która odbyła się 13 kwietnia w Domu Kultury w Chwałowicach, podzielono na dwie części, w pierwszej rozmawiano na temat cukrzycy i resuscytacji; w drugiej – profilaktyki uzależnień.

Rybnik dostanie unijną dotację na budowę drogi Racibórz – Pszczyna

Jest dotacja! Budujemy!

Zarząd województwa śląskiego przyznał naszemu miastu bezzwrotną dotację ze środków Unii Europejskiej na budowę głównego, rybnickiego odcinka drogi regionalnej Racibórz – Pszczyna.

Wiele wskazuje na to, że będzie ona wynosić blisko 290 mln zł, bo o taką kwotę ubiegało się miasto. Budowa tej drogi będzie największą inwestycją drogową w Rybniku od 1990 roku, a kto wie czy nie w całej jego powojennej historii. Unijne dofinansowanie otrzymamy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Odcinek, o którym mowa będzie liczył nieco ponad 10 km (od ronda Raciborskiego w Żorach do ul. Wodzisławskiej w Rybniku). Unijna dotacja ma pokryć niecałe 75 proc. tzw. kosztów kwalifikowanych jego budowy, a wkład własny miasta ma wynieść ponad 143 mln zł. Konkurencja w konkursie dotyczącym unijnych środków pomocowych na budowę i modernizację dróg była duża bo

wnioski o dotację złożyło też 11 innych samorządów. Wszystkie, łącznie z rybnickim, opiewały na łączną kwotę 1 mld 300 mln zł, tymczasem do rozdysponowania było 850 mln zł.

Dofinansowanie ze względu na jego wysokość musi jeszcze zatwierdzić Komisja Europejska. Prezydent Piotr Kuczera ma nadzieję, że stanie się to szybko i, że przetarg na budowę drogi uda się ogłosić w czasie wakacji. Jeśli wszystko będzie przebiegać zgodnie z planem sama budowa ruszy jesienią tego roku i być może zakończy się w roku 2018, a nie jak wcześniej planowano w 2020.

— *Ogrom pracy już wykonano, a teraz rozpoczynamy ostatnie przygotowania do budowy. Urząd Wojewódzki musi rozpocząć wyceny nieruchomości*

Prezydent Piotr Kuczera jest przekonany, że droga Racibórz – Pszczyna pozwoli Rybnikowi przynieść się rozwijać

ści, które zostaną zajęte pod tę drogę, byśmy mogli rozpocząć wypłatę odszkodowań. Ta droga na którą czekaliśmy od lat 70. Ta inwestycja będzie mieć gigantyczne znaczenie dla naszego miasta. Połączy Rybnik z wielkim światem; pozwoli z różnych części miasta szybko dojechać do autostrady i odciąży wiele zatłoczonych dróg w samym Rybniku. Na wartości zyskają działki w centrum miasta i tereny inwestycyjne w sąsiedztwie tej drogi. Mamy projekt, mamy finansowanie i teraz przed nami na pewno trudne, również dla mieszkańców, lata budowy — mówi prezydent Piotr Kuczera. (WaT)

Miasto zbuduje żłobek

Prezydent Piotr Kuczera poinformował, że jeszcze w tym roku miasto przystąpi do budowy żłobka. Powstanie on na miejskiej działce na osiedlu Nowiny, przy ul. Orzepowickiej, między Zespołem Szkół nr 3 a Lidlem i jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, zostanie uruchomiony w pierwszym półroczu przyszłego roku.

Inwestycja, która ma kosztować ok 4,5 mln zł, będzie możliwa o ile w czasie sesji rady miasta, która miała się odbyć 21 kwietnia, już po zamknięciu tego wydania „GR”, radni przyjęli zaproponowane przez prezydenta zmiany w budżecie miasta, ale znając układ sił w radzie, trudno się spodziewać innej decyzji radnych. Przetarg na zaprojektowanie i wybudowanie żłobka (formuła „zaprojektuj i zbuduj”) miasto zamierza ogłosić w czerwcu. Najprawdopodobniej będzie to budynek parterowy, w którym zmieści się 80 maluchów.

Na razie nie wiadomo, czy nowy żłobek będzie placówką miejską, czy może miasto znajdzie tzw. operatora, który będzie go prowadził, korzystając z dotacji urzędu miasta. Wiele wskazuje jednak na to, że w nowej placówce powstanie ok. 20 nowych miejsc pracy.

Dziś w Rybniku funkcjonuje jeden prywatny żłobek Skrzat na osiedlu Nowiny (120 dzieci) i dwa punkty (w Niewiadomiu oraz w Ligocie-Ligockiej Kuźni) żłobka Szkrabkowo (2x15) działającego w formule spółdzielni socjalnej. Liczba miejsc w tych placówkach pozwala na objęcie tą formą opieki tylko 6 proc. dzieci w wieku żłobkowym (od 20 tygodnia życia do ukończenia 3 lat).

— *Dla młodych ludzi wchodzących w dorosłe życie zaplecze, na które składają się żłobki, przedszkola i szkoły ma kluczowe znaczenia, jeśli chodzi o planowanie swojej przyszłości. Być może właśnie dzięki temu uda nam się zatrzymać w Rybniku młodych rybniczanki, a może i pozyskać nowych — komentuje prezydent Piotr Kuczera.* (WaT)

Zjednoczone siły postępu

11 kwietnia w urzędzie miasta przedstawiciele siedmiu firm, Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego, Izby Przemysłowo-Handlowej Rybnickiego Okręgu Przemysłowego oraz prezydent miasta Piotr Kuczera podpisali umowę partnerstwa inicjującą powstanie tzw. klastra Centrum Innowacji Technologicznych.

Podpisanie umowy partnerstwa to efekt oddolnej inicjatywy jednego z przedsiębiorców Wojciecha Tesarczyka. Pierwsze kroki mające na celu stworzenie podmiotu specjalizującego się m.in. w tzw. transferze innowacyjnych technologii podjął on już w roku 2014 próbując doprowadzić do powstania spółki z udziałem m.in. Izby Przemysłowo-Handlowej i prywatnych podmiotów, ale partnerów do stworzenia spółki nie znalazł.

Klaster to słowo, które w języku polskim pojawiło się całkiem niedawno. Oznacza nieformalne stowarzyszenie biznesowe firm z pochodnych sektorów, ale też instytucji czy uczelni wyższych. Współpraca tych podmiotów ma służyć z jednej strony pozyskiwaniu, ale też tworzeniu innowacyjnych technologii, a przez to rozwojowi i przedsiębiorstw, i uczelni, a wreszcie miasta i regionu. Jej wymiernymi efektami mają być nowe miejsca pracy, związane z gospodarką praktyczne kierunki studiów na uczelniach czy wspólne projekty naukowo-badawcze. Istotnym celem rybnickiego klastra ma być też pozyskanie znaczących środków z funduszy Unii Europejskiej, która w obecnej perspektywie finansowej (2014-2020) według założeń ma zdecydowanie wspierać właśnie gospodarkę innowacyjną.

— Mam nadzieję, że ta współpraca przyniesie naszej wspólnotie samorządowej wymierne korzyści, że mieszkańcy będą mogli odczuć korzyści z niej płynące. Wierzę, że razem pokażemy, jak można współpracować, wymieniać się doświadczeniami i powodować, że życie gospodarcze miasta i regionu będzie się rozwijać dynamicznie i bardziej twórczo — mówi jeszcze przed podpisaniem dokumentów prezydent Rybnika Piotr Kuczera, dziękując inicjatorom i współautorom przedsięwzięcia.

Wojciech Tesarczyk zwraca uwagę, iż w latach 2013-2015 powstało w Polsce sporo dużych klastrów, które mają już dziś i duży potencjał, i spore doświadczenie, ale szanse rybnickiego klastra widzi w dziedzinie, w której ma się on specjalizować, czyli w innowacyjnych

technologiach związanych z odnawialnymi źródłami energii i budownictwem niskoenergetycznym. W ramach klastra dla realizacji konkretnych projektów będą się zawiązywać prawdopodobnie doraźne grupy robocze, które np. po uzyskaniu unijnego dofinansowania będą realizować konkretny projekt.

— Kluczowe będą pierwsze dwa, trzy zrealizowane projekty, które pokażą na ile luźna formuła klastra się sprawdza, czy nie lepiej przekształcić go w podmiot prawa handlowego — mówi Wojciech Tesarczyk, który wiele

Porozumienie inicjujące powstanie klastra podpisali m.in., od lewej: przedsiębiorca Wojciech Tesarczyk, prezydent Rybnika Piotr Kuczera, prorektor ds. nauki i współpracy z gospodarką Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk i prorektor ds. organizacji, finansów i rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego prof. dr hab. Robert Tomanek

obiecuje sobie m.in. po współpracy z uczelniami wyższymi. Jedną z propozycji zakłada stworzenie w Rybniku, a najlepiej na terenie kampusu przy ul. Rudzkiej, akredytowanego laboratorium, w którym można by badać próbki popiołu pobieranego z palenisk domowych pieców, co na pewno przelożyłoby się na skuteczniejszą walkę z niską emisją, a głównie z procederem spalania w domowych piecach śmieci, a zwłaszcza plastików. Obecnie, jeśli strażnicy miejscy pobierają takie próbki, to kosztowne badania odbywają się w innym województwie. Oczywiście na urządzenie takiego laboratorium potrzebny jest specjalistyczny sprzęt.

— Rozwój gospodarczy wymaga współpracy, a ta powinna pozytywnie wpływać na rynek pracy i możliwość znalezienia w naszym mieście ciekawej i dobrze płatnej pracy — mówi Wojciech Kiljańczyk, radny rady miasta i członek zarządu jednej z firm, które będą współtworzyć klaster. Podkreśla fakt, że jego siedziba będzie się mieścić na terenie Kampusu.

(WaT)

Miasto w skrócie

- *Ja tylko posprzątałem teren* — tak tłumaczył się właściciel posesji, na której znaleziono drewno należące do Zarządu Zieleni Miejskiej. Dyżurny straży miejskiej odebrał wcześniej zgłoszenie o mężczyźnie ładującym na przyczepkę drewno pozostawione przez pracowników zieleni miejskiej przy ul. Jaskółczej (w pobliżu cmentarza). Świadek przekazał numer rejestracyjny samochodu, dzięki czemu funkcjonariusze szybko ustalili jego właściciela. Rybniczanie został zobowiązany do zwrotu cudzej własności.
- *Ze strachu omijałem dentystę szerokim łukiem* — mówi 35-letni Krzysztof z Rydułtów, bohater premierowego odcinka programu „Lekarze uśmiechu”, wyemitowanego 11 kwietnia w Polsat Cafe. Pomoc w przełamaniu strachu i odzyskaniu pięknego uśmiechu znalazł w rybnickiej klinice Stoma-Dental, która jest jedną z trzech, obok krakowskiej i poznańskiej, biorącej udział w tym programie. W dziesięciu odcinkach poznamy dziesięcioro bohaterów, którzy w Stoma-Dental bezpłatnie zyskają piękny uśmiech. Właścicielka placówki Gabriela Kamińska pomaga innym nie tylko w programie „Lekarze uśmiechu”. Jej klinika przystąpiła do programu Duża Rodzina, angażuje się w Rybnickie Dni Promocji Zdrowia, a uczniowie biorą udział w darmowych akcjach profilaktycznych. Leczą się tam podopieczni rybnickiego Domu Dziecka i uczestnicy bezpłatnej akcji „Metamorfozy – w trosce o twój uśmiech”. Placówka zorganizowała też dwa koncerty charytatywne, w tym dla ratowania życia Pauliny Szofitysek, córki naszego redakcyjnego kolegi.

- Po anonimowym zgłoszeniu funkcjonariusze przybyli na posesję jednej z firm w dzielnicy Rybnicka Kuźnia, gdzie w kontenerze miały być rzekomo spalane opony. Prawda okazała się na szczęście bardziej ekologiczna: pracownik, na polecenie swojego szefa, spalał w nim dużą ilość dokumentów. Kary jednak nie uniknął – za złamanie zakazu „termicznego przekształcania odpadów” należał się mandat.

- Strażnicy miejscy, strażacy oraz pogotowie zostali wezwani do Ochojca, gdzie pijany mężczyzna wspiał się na słup wysokiego napięcia. Do zdarzenia doszło na skraju lasu, podczas (bardzo) towarzyskiego spotkania przy ognisku. Jeden z uczestników imprezy postanowił zająć naprawę wysoko... W efekcie interwencji nietrzeźwy 26-latek został sprowadzony na ziemię i oddany pod opiekę rodziny. Ogniska blask również dogasał pod okiem profesjonalistów.
- Jeszcze w połowie marca w jednym z marketów przy ulicy Lompy w Boguszowicach Osiedlu będący na urlopie 45-letni policjant zatrzymał młodego złodzieja (19 l.), który ze skradzioną kurtką zamierzał wyjść ze sklepu. Temu pospieszył jednak z odsieczą starszy brat (22 l.) i w dwójkę dotkliwie pobili policjanta, dobrze wiedząc z kim mają do czynienia. Funkcjonariusz, pełniący na co dzień służbę w referacie kryminalnym komisariatu w Rybniku Boguszowicach wyładował w szpitalu, a dwaj, napastnicy decyzją sądu w areszcie; grozi im do 12 lat więzienia. Dzielný policjant zebrał pochwały od swoich przełożonych i ministra Błaszczaka.
- Bystre oko i czujność patrolu straży miejskiej pozwoliły zatrzymać złodzieja kwiatów. Strażnicy wylegitymowali na ul. Korfantego dwóch mężczyzn dobrze im znanych z wcześniejszych interwencji; to dlatego bukiety kwiatów w ich rękach od razu wydały się podejrzone. Przymuszenia strażników potwierdził operator monitoringu, który uwiecznił moment ich kradzieży sprzed kwaciarni na rynku. Dzięki szybkiej reakcji patrolu kwiaty wróciły do właściciela.
- W piątek 29 kwietnia agencja artystyczna z okolic Białegostoku organizuje na kąpielisku Ruda majówkę w rytmach dance&polo udziałem m.in. zespołu Weekend. Otwarcie kas o 18.30.
- 1 Maja w ośrodku w Kamieniu odbędzie się 33 Krajowa Wystawa Psów Rasowych, organizowana przez rybnicki oddział Związku Kynologicznego w Polsce. Początek psich konkursów o g. 10, a konkurs finałowy o g. 14.30. Bilety 10 zł dorośli, 5 zł dzieci.

Jak poinformował wiceprezydent Piotr Masłowski, do urzędu spłynęła już ponad połowa spodziewanych wniosków o wypłatę świadczeń w ramach rządowego programu „Rodzina 500+”. W związku z tym od 25 kwietnia wnioski będą przyjmowane już tylko w trzech punktach.

Pierwsze osoby zainteresowane pobraniem wniosku na świadczenie z programu „Rodzina 500+” ustawiły się 1 kwietnia przed biblioteką w centrum miasta już o godzinie 6.30. Nie było takiej potrzeby, bo w tym akurat przypadku reguła „kto pierwszy ten lepszy” nie obowiązuje. By otrzymać należne świadczenie liczone od startu programu, wystarczy złożyć wniosek do końca czerwca.

W Rybniku upoważnionych do otrzymania świadczenia jest szacunkowo ok. 23 tys. dzieci (do lat 18) w 11-12 tysiącach rodzin. Główna siedziba rybnickiej księżnicy przy ul. Szafranka jest jednym z siedmiu (do 25.04) punktów w mieście, gdzie można pobrać i złożyć wypełnione wnioski. Można to również uczynić korzystając z internetu, a rybniczanie skorzystali z obu tych możliwości. Najwięcej wnioskodawców zgłosiło się dotąd do wymienionej wyżej biblioteki – 831 wnioski i, kolejno, do Rybnickiego Centrum Edukacji Zawodowej – 657 oraz do Domu Kultury w Boguszowicach – 635. Do środy 20 kwietnia do Działu Świadczeń Rodzinnych Ośrodka Opieki Społecznej w Rybniku spłynęło 3.451 wniosków w formie papierowej oraz 2.545 przez internet, głównie poprzez strony bankowe (w sumie wpłynęło 5.996 wniosków). Już pierwszego dnia przesłano aż ok. 1400 e-wniosków. Podobnie jak w całej Polsce, w dokumentach przesłanych internetowo jest sporo błędów, najczęściej w rubryce „skład rodziny”, zdarzają się też wnioski przysyłane wielokrotnie. — *Naszym zadaniem jest opracowanie wniosków z weryfikacją danych łącznie, m.in. poprzez kontakty drogą elek-*

troniczną z Urzędem Skarbowym, ZUS-em czy poprzez PESEL i podjęcie decyzji o przyznaniu świadczenia. Nie ma odrębnego zespołu, który zajmuje się tylko programem „Rodzina 500+”, zadanie to łączymy z bieżącymi sprawami jak świadczenia rodzinne, alimentacyjne, dla opiekunów osób niepełnosprawnych, zasiłki pielęgnacyjne czy „becikowe”. Ale oczywiście potrzebna była większa mobilizacja — mówi kierownik działu Michał Zorychta. Rozlokowanie punktów obsługi programu po dzielnicach pozwoliło uniknąć spiętrzenia interesantów i zapewniło spokojny przebieg ich obsługi. — W każdym takim punkcie pracują dwie, trzy osoby, korzystamy też z pomocy organizacyjnej pracowników instytucji nas goszczących, za co jesteśmy im wdzięczni. Czekamy na uruchomienie niezwykle potrzebnego głównego punktu obsługi programu przy ul. Kościuszki 61. Rozstrzygnięcie przetargu na roboty remontowe tego lokalu planowane jest na koniec kwietnia — dodaje Michał Zorychta. Uprawnieni mogą też w tym terminie spodziewać się pierwszych wypłat, głównie na konta. Kasa gotówkowa ruszy nieco później.

W punkcie obsługi programu w bibliotece spotykamy panią Henrykę z dzielnicy Paruszowiec-Piaski, która wnioskuje o przyznanie świadczenia dla trójki dzieci: Rafała (4 l.), Pawła (3 l.) i Mileny (1 rok). Poziom dochódów niepracującej, samotnie wychowującej dzieci matki uprawnia ją do świadczeń również na pierwsze dziecko. — *Czekam na mieszkanie i te pieniądze bardzo się przydadzą na jego remont i wyposażenie. Chciałabym też kupić wózek dla najmłodszej Milenki — mówi. Pani*

Uchwały nadzorowane

Od lat działalność uchwałodawczą gminnych samorządów nadzorują wydziały nadzoru prawnego urzędów wojewódzkich, a w zakresie finansowym Regionalne Izby Obrachunkowe.

Jeśli taki wydział stwierdzi, że uchwała podjęta przez radnych, czyli radę miasta jest niezgodna, z którąś z ustaw sejmowych, bądź z jakimś ministerialnym rozporządzeniem, może w ramach tzw. postępowania nadzorczego unieważnić taką uchwałę w części bądź w całości. A że przynajmniej część ustawowych zapisów można interpretować na różne sposoby, wiele zależy od owej interpretacji. I tak oto radni

miast i wsi w całej Polsce, a głównie radcy prawni urzędów miast i gmin, mający duży wpływ na ostateczny kształt projektów uchwał, zmagają się z prawnikami wojewodów oraz RIO.

— *Postępowania nadzorcze nie są niczym nadzwyczajnym, to normalna praktyka — przekonuje Maurycy Motyka z biura radców prawnych rybnickiego magistratu i dodaje, że organy nadzorujące nie zawsze mają rację. Od sierpnia ubiegłego roku organy te wszczęły wobec uchwał Rady Miasta Rybnika dziesięć postępowań nadzorczych. Większość z nich zakończyła się umorzeniem postępowania, ale w trzech przypadkach wydano rozstrzygnięcia*

tuż, tuż

◀ Ewelina z Boguszowice samotnie wychowuje dziecko z niepełnosprawnością. Nie pracuje, utrzymuje się ze świadczeń społecznych i alimentów. Jest bardzo zadowolona, że dzięki pieniądzą z programu „Rodzina 500+” będzie mogła w sierpniu pojechać ze swoim 12-letnim synem z zespołem Downa na turnus rehabilitacyjny. — *Kiedyś korzystałam ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w tym roku nie dostatabym na taki turnus ani grosza, dlatego to świadczenie jest dla mnie bardzo ważne* — mówi. Takim i podobnym rodzinom świadczenia z programu „Rodzina 500+” mogą zdecydowanie poprawić jakość życia. Czy program zmieni sytuację demograficzną w naszym kraju, a co za tym idzie, w mieście – przekonamy się za lat kilka. (r)

Od 25 kwietnia wnioski o wypłatę świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+” będą wydawane i przyjmowane już tylko w trzech głównych punktach:

- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna (ŚRÓDMIEŚCIE, ul. Ks. J. Szafranka 7)
- Rybnickie Centrum Edukacji Zawodowej (MAROKO-NOWINY, ul. Św. Józefa 30)
- Dom Kultury Boguszowice (BOGUSZOWICE OSIEDLE, pl. Pokoju 1)

Są one czynne: w poniedziałki, środy i czwartki od 8.30 do 14.30; we wtorki od 10 do 17 i w piątki od 8.30 do 13.30.

Wnioski można też pobrać ze stron internetowych: www.rybnik.eu oraz empatia.mpips.gov.pl.

Jeden z punktów obsługi programu „Rodzina 500+” uruchomiono w klubie „Harcówka” w dzielnicy Ligota-Ligocka Kuźnia

◀ nadzorcze stwierdzające nieważność uchwał w części bądź w całości. Przykład: nadzór prawny wojewody unieważnił uchwałę rady miasta określającą stawki odpłatności za pobyt w ośrodku dla seniorów „Senior-wigor” stworzonym przez miasto, dzięki finansowej pomocy otrzymanej w ramach rządowego programu. Naruszenie prawa miało polegać w tym przypadku na wskazaniu wymienionego z nazwy konkretnego ośrodka. Zdaniem prawników wojewody uchwała taka może dotyczyć tylko placówki konkretnego rodzaju, w tym przypadku placówki dziennego pobytu dla seniorów. Rada miasta ma w takich sytuacjach dwa wyjścia, albo skorygować uchwałę poprawiając zakwestionowane zapisy, albo nie zgadzając się z prawnikami wojewody wnieść skargę

do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. To drugie wiąże się z długim oczekiwaniem na decyzję sądu, dlatego na ogół radni poprawiają uchwały, zwłaszcza, że bardzo często zastrzeżenia nadzoru dotyczą zapisów, generalnie rzecz biorąc, mało istotnych. Łatwiej więc raz jeszcze przegłosować na sesji całą uchwałę bądź zmianę części uchwały niż długimi miesiącami czekać na orzeczenie sądu. Praktyka zaś pokazuje, że to, co organy nadzorujące akceptują w jednym województwie, w innym jest kwestionowane i unieważniane.

Zdarza się i tak, że nadzór prawny stwierdza w treści uchwały nieistotne naruszenie prawa i wtedy uchwała taka bez przeszkód może wejść w życie.

(WaT)

Miasto w skrócie

- Do kolejnego już w tym roku tragicznego w skutkach wypadku doszło w niedzielę 3 kwietnia około 20.45 na leśnym odcinku ul. Rybnickiej w Ochojcu (ul. Gliwicką nazywa się, tam Rybnicką). Ze wstępnych ustaleń policji wynika, że jadący w stronę centrum Rybnika 33-letni wodziśławianin, prowadzący alfa romeo zjechał na przeciwny pas ruchu i czołowo zderzył się z jadącym od centrum nissanem micrą. Prowadząca go 40-letnia rybniczanka zginęła na miejscu, a wodziśławianin zmarł w szpitalu. Przybyły na miejsce prokurator zarządził sekcję zwłok.
- Kilkanaście dni wcześniej, 22 marca w szpitalu zmarła druga ofiara feralnej kraksy na ul. Chwałowickiej – 28-letni mężczyzna. 15 marca rano w polo zjechał tam z drogi i z impetem uderzył w przydrożne drzewo. 21-letni kierowca zginął na miejscu. W całym roku 2015 w wypadkach na rybnickich drogach zginęło 11 osób, tymczasem do połowy kwietnia tego roku w policyjnych statystykach odnotowano już pięć ofiar śmiertelnych.
- Być może jeszcze w kwietniu zostanie rozstrzygnięty przetarg na remont i przebudowę mostu na Nacynie na ul. Raciborskiej w samym centrum miasta. W magistracie trwa obecnie weryfikowanie sześciu złożonych ofert. Najkrótszy zaproponowany termin wykonania robót to 100 dni, najdłuższy – 180. Najtańsza oferta opiewa na 3,5 mln zł, a najdroższa na 4,8 mln.
- Wszystko wskazuje na to, że do końca kwietnia dowiemy się, jaką formułę będzie miał tegoroczny duży koncert na Stadionie Miejskim i jaki ewentualnie zespół będzie jego gwiazdą.
- Ewa Mackiewicz-Polnik związana od pewnego czasu z Zabytkową Kopalnią „Ignacy” został przewodniczącą Społecznej Rady ds. Dziedzictwa Kulturowego Miasta Rybnika. Radę w 33-osobowym składzie powołał swoim zarządzeniem prezydent Rybnika Piotr Kuczera. Obecnie trwają prace nad regulaminem, określającym m.in. zakres jej działalności.

Inwestycje w toku

Realizacja zaplanowanych, w ramach budżetu obywatelskiego na ten rok, 21 inwestycji dzielnicowych i jednej ogólnomiejscowej jest na różnych etapach.

Zakończono już trzy projekty – po jednym w Boguszowicach Starych, Popielowie i Radziejowie. Zakupiono też dwa namioty imprezowe na potrzeby spotkań mieszkańców Boguszowic Starych i Kłokocina, co było częścią zgłoszonych projektów obywatelskich. W trakcie realizacji są cztery projekty dzielnicowe i ten jeden ogólnomiejscowy – budowa pluskadelki, czyli wodnego placu zabaw na terenie ośrodka w Kamieniu. Powstaje ono nie w necie dawnego basenu, jak można by przypuszczać, ale w sąsiedztwie tamtejszego amfiteatru, a wykonawcą robót jest rybnicki Erbud, który wcześniej modernizował kąpielisko Ruda. Otwarcie nowej atrakcji zaplanowano na pierwszy weekend czerwca.

W przypadku pozostałych propozycji mieszkańców, gdy zamykaliśmy to wydanie „GR” trwały jeszcze procedury przetargowe, np. na 28

W ośrodku w Kamieniu trwa budowa pluskadelki, czyli wodnego placu zabaw dla najmłodszych

kwietnia wyznaczono termin składania ofert w przetargu obejmującym cztery kolejne przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane systemem „zaprojektuj i zbuduj” w dzielnicach: Ligota-Ligocka Kuźnia, Maroko-Nowiny, Zamysłów i Zebrzydowice.

(WaT)

Choć nie wszystkie inwestycje zaplanowane w ramach tegorocznego budżetu obywatelskiego zostały już zrealizowane, pora myśleć o pomysłach i planach na przyszły rok. Propozycje do budżetu obywatelskiego roku 2017 mieszkańcy będą mogli zgłaszać do końca maja.

Budżet według pomysłów mieszkańców

Decyzją prezydenta miasta Piotra Kuczery, w roku 2017 na budżet obywatelski, czyli na realizację pomysłów inwestycyjnych samych mieszkańców zostaną przeznaczone 3 mln zł z budżetu miasta i tak jak poprzednim razem, czyli w tym roku, 2 mln zostaną wydane na realizację inwestycji w poszczególnych dzielnicach, a 1 mln na inwestycję ogólnomiejscową, czyli taką, która z założenia będzie miała służyć wszystkim rybniczanom.

Nie zmienią się też kwoty, które w ramach BO będą mogły wykorzystać poszczególne dzielnice; przypomnijmy, że ich wysokość jest uzależniona od liczby mieszkańców:

- Chwałęcice, Golejów, Grabownia, Kłokocin, Meksyk, Ochojec, Radziejów, Stodoły, Wielopole – **po 40 tys. zł;**
- Gotartowice, Kamień, Ligota-Ligocka Kuźnia, Niewiadom, Orzepowice, Paruszowiec-Piaski, Popielów, Rybnicka Kuźnia, Zamysłów, Zebrzydowice – **po 70 tys. zł;**

- Boguszowice Stare, Chwałowice, Rybnik – Północ, Smolna, Śródmieście – **po 90 tys. zł;**
- Boguszowice-Osiedle, Niedobczyce – po 140 tys. zł oraz Maroko-Nowiny – **210 tys. zł.**

Przez cały czerwiec, lipiec i sierpień w urzędzie miasta będzie trwała formalna i merytoryczna ocena wniosków mieszkańców. Zaproponowane inwestycje muszą być możliwe do zrealizowania w danym roku budżetowym, a ich wartość nie może przekroczyć kwoty, która w ramach budżetu obywatelskiego przysługuje danej dzielnicy (wartość zgłaszanych propozycji ogólnomiejscowych nie może z kolei przekroczyć 1 mln zł), a jeden z regulaminowych paragrafów mówi, iż obiekty powstałe w ramach BO muszą być ogólnodostępne, a korzystanie z nich bezpłatne. Głosowanie mieszkańców, w którym, podobnie jak w ubiegłym roku, będą mogli wziąć udział rybniczanie od 16 roku życia, zaplanowano na pierwszą połowę września.

przez mieszkańców projekty o łącznej wartości blisko 6,5 mln zł. Najpopularniejszym pomysłem była początkowo budowa plenerowych, rekreacyjnych siłowni, ale z roku na rok pojawia się coraz więcej propozycji mocno oryginalnych, by wspomnieć tylko powstały na Zamysławie „RajzaPunkt” i Zieloną klasę, która wkrótce powstanie przy szkole podstawowej w Wielopolu.

Kto może złożyć wniosek

Propozycję przedsięwzięcia, które miałyby być zrealizowane w ramach budżetu obywatelskiego w roku 2017 może zgłosić każdy rybniczanie, który ukończył 16. rok życia. W przypadku projektów dzielnicowych wnioskodawca musi być zameldowany na pobyt stały lub czasowy w danej dzielnicy, zaś w przypadku propozycji ogólnomiejscowych musi być zameldowany w Rybniku. Wnioski składa się wypełniając przygotowany przez magistrat formularz (do pobrania w kancelarii urzędu bądź – w wersji elektronicznej – ze strony internetowej urzędu miasta). Warunkiem koniecznym jest pisemne poparcie zgłaszanych propozycji przez innych mieszkańców. W przypadku projektu lokalnego, dzielnicowego musi to być poparcie 15 mieszkańców tej konkretnej dzielnicy, a w przypadku propozycji ogólnomiejscowej 30 mieszkańców Rybnika. Wypełnione formularze można dostarczyć do magistratu osobiście, za pośrednictwem poczty bądź skany formularza i niezbędnych załączników przesłać pocztą internetową (ngo.@um.rybnik.pl).

Na 28 kwietnia i 12 maja zaplanowano konsultacje dla pomysłodawców i autorów wniosków. W ich trakcie dowiedzą się oni od urzędników, czy propozycje, które zamierzają zgłosić spełniają regulaminowe wymogi. Stosowna informacja wraz z wykazem pracowników magistratu i jednostek organizacyjnych miasta, którzy w tych dniach będą udzielać informacji i odpowiadać na pytania, ukazała się już stronie internetowej magistratu (www.rybnik.eu).

Wacław Troszka

Wacław Troszka

W czasie trzech poprzednich edycji budżetu obywatelskiego w latach 2014-2016 realizacji doczekały się 93 zgłoszone

Prezydent Piotr Kuczerka prezentuje emblemat, który pojawi się przy wszystkich obiektach powstałych w ramach budżetu obywatelskiego

EKO-dopłaty!

Lepiej nie zwlekać

Od 1 kwietnia obowiązuje nowy regulamin miejskich dopłat ekologicznych.

Wnioski o dopłaty urząd miasta będzie przyjmować do 30 września. Finansową pomoc można uzyskać modernizując domową kotłownię, czyli zastępując stary piec węglowy ekologicznym źródłem ciepła. Miasto dopłaci również tym, którzy poddadzą swój dom termomodernizacji

i jednocześnie wymienią stary piec na ekologiczny oraz tym, którzy rezygnując z ogrzewania domu np. węglem, podłączą się do ciepłociągu bądź gazociągu.

Termin jest co prawda odległy, ale wnioski mieszkańców będą rozpatrywane według kolejności zgłoszeń aż do czasu wyczerpania kwoty 3 mln zł, przeznaczonej w tym roku w budżecie miasta na EKO-dopłaty.

Terminy

Wniosek o taką dopłatę trzeba złożyć w urzędzie przed przystąpieniem do inwestycji i najpóźniej 30 września. Ostateczny termin wykonania inwestycji nie może przekroczyć 31 października, a nie później niż do 15 listopada wnioskodawca musi złożyć jeszcze na stosownym formularzu zgłoszenie zakończenia inwestycji oraz wymienione w regulaminie załączniki.

Dopłata do wymiany pieca

Otrzymamy ją, jeśli piec węglowy zastąpimy kotłem gazowym, olejowym, kotłem na LPG, ogrzewaniem elektrycznym bądź podłączeniem do sieci ciepłowniczej. Tylko w przypadkach, gdy podłączenie budynku do ciepłociągu lub gazociągu będzie niemożliwe albo ekonomicznie nieuzasadnione, będzie można również otrzymać dopłatę do zakupu nowego ekologicznego kotła węglowego klasy piątej bądź kotła na biomasę.

Dopłata do montażu instalacji solarnej lub pompy ciepła

Otrzymamy ją pod warunkiem, że zamontowane urządzenie będzie jedynym źródłem ciepła w budynku albo będzie on ogrzewany również innym ekologicznym ogrzewaniem (w przypadku pieca na węgiel bądź biomasę musi on spełniać wymogi dla kotłów klasy III).

Dopłata do termomodernizacji domu

Warunkiem jej otrzymania jest połączenie termomodernizacji budynku jednorodzinnego, zwanej też dociepleniem z wymianą źródła ciepła na ekologiczne.

Ile pieniędzy?

Wysokość dopłaty może być równa połowie udokumentowanych tzw. kosztów kwalifikowanych, ale nie może być większa od kwot przypisanych w regulaminie do konkretnych inwestycji i źródeł ciepła w przypadku wymiany starego pieca na nowy kocioł bądź na ekologiczne ogrzewanie. Maksymalne kwoty dopłat:

- piec na gaz – 6 tys. zł
- ogrzewanie elektryczne – 7 tys. zł
- ekologiczny piec na paliwo stałe – 5 tys. zł
- podłączenie do sieci ciepłowniczej – 7 tys. zł
- montaż instalacji solarnej – 3 tys. zł
- montaż pompy ciepła – 10 tys. zł
- termomodernizacja budynku – 15 tys. zł (plus dopłata do ewentualnej zmiany źródła ciepła)

Co, gdzie, kiedy?

Wnioski o dopłaty można składać w urzędzie miasta. Na stronie internetowej urzędu (www.rybnik.pl) w zakładce „Walka ze smogiem” jest dostępny pełny tekst nowego regulaminu dopłat i gotowe do ściągnięcia potrzebne druki w tym ten najważniejszy – formularz wniosku. (WaT)

Do 19 kwietnia w magistracie złożono 97 wniosków o eko-dopłaty. 34 z nich dotyczą odnawialnych źródeł energii, czyli instalacji solarnych bądź pomp ciepła; 32 termomodernizacji, a 31 wniosków złożyli mieszkańcy zamierzający zastąpić w swoim domu bądź mieszkaniu stary piec nowym ekologicznym źródłem ciepła.

Sesja kwietniowa

21 kwietnia, już po zamknięciu tego wydania „GR”, miała się odbyć sesja rady miasta.

W jej trakcie radni mieli przegłosować m.in. zmiany w budżecie, pozwalające na rozpoczęcie budowy żłobka, poprzec działania na rzecz utworzenia niezależnego Śląskiego Instytutu Onkologii oraz przyjęcie Program wsparcia dla niepełnosprawnych mieszkańców Rybnika w dostępie do rehabilitacji na lata 2016-2018. W porządku sesji znalazł się także projekt uchwały w sprawie udzielenia dotacji z budżetu miasta na prace konserwatorskie i restauratorskie we wpisanym do rejestru zabytków drewnianym kościółku w Wielopolu. 70 tys. zł ma pokryć koszty impregnacji drewnianych gontów dachu i ścian kościółka (WaT)

Azbestowa inwentaryzacja

W dniach od 10 maja do 30 czerwca pracownicy firmy z Poznania prowadzić będą w naszym mieście inwentaryzację elementów wykończenia budynków zawierających azbest (pokrycia dachowe z falistych płyt azbestocementowych oraz płaskich nazywanych „eternitem”).

Inwentaryzacja jest potrzebna do opracowania miejskiego programu usuwania azbestu, dlatego urząd miasta apeluje do mieszkańców, by umożliwili osobom posiadającym imienne upoważnienia podpisane przez prezydenta miasta, dokonanie niezbędnych pomiarów i oględzin na terenie swoich posesji. (WaT)

Blok komunalny zamiast hotelu

Około 30 dwu- i trzypokojowych mieszkań komunalnych ma powstać w dawnym hotelu pielęgniarskim, czyli w budynku przy ul. Borki 37C w Orzepowicach.

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej zlecił właśnie wykonanie dokumentacji projektowej tej planowanej modernizacji. Jak mówią przedstawiciele ZGM-u budynek ten to typowy „korytarzowiec” z 50 izbami hotelowymi. Ile mieszkań faktycznie uda się wkomponować w jego konstrukcję okaże się dopiero po otrzymaniu projektu od architektów, co ma nastąpić do końca sierpnia. We wrześniu ZGM zamierza złożyć wniosek do Banku Gospodarstwa Krajowego o dofinansowanie w ramach rządowego programu wsparcia budownictwa mieszkaniowego, który od tego roku wspiera również budowę i tworzenie mieszkań komunalnych (wcześniej przez kilka lat dofinansowanie można było zdobyć tylko na tworzenie mieszkań socjalnych). Jeśli zostaną spełnione wymogi dotyczące rozwiązań technicznych i wyposażenia mieszkań, dotacja może pokryć nawet 40 proc. kosztów modernizacji budynku w Orzepowicach. (WaT)

Tylko dialog

Gdyby mieszkańcy Niedobczyc wczytali się w artykuły w kilku ostatnich wydaniach naszej gazety, znaleźliby w nich odpowiedzi na prawie wszystkie pytania zadane prezydentowi Rybnika w czasie ponad 2,5-godzinnego spotkania w domu kultury w tej dzielnicy. Jednak wartość bezpośrednich, dwustronnych relacji obywatel – gospodarz miasta jest nieoceniona, co dostrzega prezydent Piotr Kuczera, organizując cykl nieograniczonych czasem spotkań z mieszkańcami kolejnych dzielnic.

Przynajmniej dwie z poruszonych przez mieszkańców Niedobczyc kwestii to sprawy priorytetowe również dla władz miasta – walka z niską emisją i budowa drogi regionalnej Racibórz – Pszczyna. Zanieczyszczenie powietrza, głównie za sprawą opalanych węglem czy mułem domowych kotłowni, jest zmorą dzielnicy o przeważającej zabudowie jednorodzinnej. Szczególnie daje się to we znaki w Niedobczycach, anegdotycznej już „wklęstej dzielnicy” (jak przed laty wyraził się, przyznać trzeba, wyjątkowo celnie, mając na myśli ukształtowanie terenu, jeden z ówczesnych radnych). Rozwiązaniem tego problemu jest podłączenie się do sieci ciepłowniczej lub gazowej i o takie możliwości mieszkańcy pytali. Są jednak miejsca, gdzie takie sieci przebiegają, bo nie zawsze, ze względu na koszty, są chętni by z nich korzystać. Na ul. Hetmańskiej np. część lokali będących w dyspozycji miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej jest podłączonych do ciepłociągu, natomiast budynki spółdzielcze – nie. Do przebiegającego obok ciepłociągu należałoby przyłączyć np. os. Andersa. Jak mówił prezydent, najpóźniej do 2018 r. miasto musi podjąć decyzję o sposobie i kierunku ucieplenia miasta, bo dotychczasowi dysponenty energii gwarantują dostarczanie ciepła tylko do 2022 r. Prowadzone rozmowy utrudnia niepewna przyszłość rybnickiej elektrowni (francuski EDF planuje ją sprzedać), jak i Kompanii Węglowej, która jest właścicielem elektrociepłowni w Chwałowicach i na Rymrze. A podkreślić trzeba, że właścicielem sieci ciepłowniczej nie jest miasto, jak myśli wielu mieszkańców, ale Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, wykupione przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, czyli spółkę z udziałem skarbu państwa. W tej sytuacji radny Henryk Cebula opowiedział się za ponownymi staraniami miasta o komunalizację sieci, to jednak rozwiązania perspektywiczne. Tu i teraz prezydent Kuczera namawiał do korzystania z miejskich dopłat do ekologicznych źródeł ciepła, zgodnie z nowym, bardziej korzystnym regulaminem (szczegóły na poprzedniej stronie). Przy okazji poinformował, że przez kilka ostatnich lat miasto wydało ok. 10 mln zł na walkę z niską emisją w postaci podobnych dotacji, a w tym samym czasie zanieczyszczenie powietrza wzrosło 4-krotnie. Według jednego z mieszkańców biczem na palących śmieciami

(czytaj plastikami) byłoby liczenie oddawanych worków z odpadami i karanie „minimalistów”, inny uważał za wskazane częstsze pobieranie próbek z palenisk pieców przez straż miejską. Prezydent podkreślił jednak, że najważniejsza jest zmiana mentalności i przekonanie, że spalając nieczystości szkodzimy przede wszystkim samym sobie i sąsiadom.

Drugim dominującym tematem była budowa drogi Racibórz-Pszczyna, a pytania dotyczyły głównie wykupów i odszkodowań za posesje i nieruchomości znajdujące się na jej planowanym śladzie na terenie Niedobczyc oraz terminów wyprawki. Prezydent, poinformował, że jeszcze w kwietniu, powinna zapaść decyzja o przyznaniu na nią unijnych pieniędzy (pozytywna decyzja Zarządu Woj. Śląskiego zapadła. Teraz wszystko „w rękach” Brukseli). Do tego czasu władze miasta nie mogą podejmować żadnych konkretnych decyzji w sprawie zadośćuczynienia mieszkańcom za zabranie nieruchomości, choć w niektórych przypadkach wypłacono już zaliczki. Wiceprezydent Piotr Masłowski nie krył, że od podjęcia ostatecznej decyzji o realizacji inwestycji, miasto będzie miało tylko trzy miesiące, by „oczyścić” plac budowy, a specjalna ustawa umożliwi wyprowadzenie mieszkańców wskazanych budynków, co, jak mają nadzieję gospodarze miasta, nie będzie konieczne. Prezydent Kuczera uważa, że w wielu przypadkach będzie to rozpoczęcie, nowego, lepszego życia, ale zdaje sobie sprawę, że może to być „początek” niełatwy. Zadaniem miasta jest tę traumę zminimalizować. Odszkodowania będą wypłacane zgodnie z operatem szacunkowym powołanych przez wojewodę biegłych, a jeśli nie będzie zgody na ustaloną przez nich kwotę, pozostaje droga sądowa. Będą też przydzielane zastępcze mieszkania i

pomoc w zabezpieczeniu mienia.

Osoby starsze wnioskowały o ulgówą od 60. roku życia (a najlepiej darmową) komunikację autobusową, inni narzekali na zbyt małą liczbę miejsc parkingowych w centrum miasta i zakazy postoju. — *Staramy się ograniczać ruch samochodowy w centrum i ma temu (a także poprawie estetyki) służyć uchwała o parku kulturowym, do której się przymierzamy. Komunikacja nigdy nie jest darmowa, bo płacimy za nią wszyscy. Koszty spadną, gdy będzie ona masowa, a na tym z wielu względów, choćby dla ograniczenia emisji spalin, nam zależy* — mówił prezydent Kuczera.

Poruszono też szereg lokalnych, acz ważnych dla konkretnych mieszkańców spraw, jak np. podtapianie ul. Olszyckiej i jej okolic, a przedstawicielka mieszkańców ul. Odległej (granicznej drogi z Radlinem) skarżyła się, że

Najbardziej aktywnymi uczestnikami spotkania byli aktualni i byli radni. Na zdjęciu przy mikrofonie b. radny Henryk Ryszka, w tle przewodniczący Rady Dzielnicy Grzegorz Juzek oraz prezydent Piotr Kuczera i jego zastępca Piotr Masłowski

są oni traktowani przez Rybnik jak „...mieszkańcy drugiej kategorii, zapomniani przez władze i urzędników”, zaś były radny Henryk Ryszka mobilizował władze m.in. do zagospodarowania pokopalnianej hałdy (wciąż jeszcze w części dymiącej).

Notes prezydenta pęczniał od notatek i tak zapewne będzie po każdym takim spotkaniu. Jak mówił, problemy mieszkańców mają różny ciężar gatunkowy, ważne, by o wszystkich mówić szczerze, tłumaczyć możliwości, również prawne, samorządu, a przede wszystkim, by kontakty miały formę dialogu.

Wiesława Różańska

Kolejne spotkania prezydenta Piotra Kuczery z mieszkańcami dzielnic odbędą się: 26 kwietnia o g. 17 w Gimnazjum nr 4 przy ul. Rybackiej 55 (Rybnicka Kuźnia); 11 maja o g. 17 w Szkole Podstawowej nr 5 przy ul. Różańskiego 14 (Rybnik Północ); 24 maja o g. 17 w Szkole Podstawowej nr 34 przy ul. Reymonta 69 (Smolna) i 31 maja o g. 17 w remizie OSP przy ul. Zwonowickiej (Stodoły).

Zarząd województwa przyznał miastu ponad 2,1 mln zł dofinansowania na wymianę oświetlenia ulicznego i nowy system sterowania zmodernizowanymi latarniami.

To pierwszy projekt infrastrukturalny Rybnika dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, który służy do dystrybucji funduszy Unii Europejskiej. W grudniu magistrat zgłosił go do konkursu, w którym samorządy zabiegają o unijne dotacje, w ramach tzw. działania „Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie”. Dofinansowanie ma pokryć 85 proc. tzw. kosztów kwalifikowanych inwestycji, której łączny koszt wyliczono na ponad 3,6 mln zł; resztę sfinansuje miasto. Oświetlenie zostanie przebudowane na ulicach Budowlanych, Reymonta, 3 Maja, Kościuszki

Więcej światła i mniej spalin

i Piłsudskiego oraz na placu Armii Krajowej. Zostaną zamontowane nowe słupy latarni, a lampy sodowe zastąpione żarówkami ledowymi. „Doświetlone” zostaną też przejścia dla pieszych. Inwestycja pozwoli oczywiście zmniejszyć zużycie energii elektrycznej na czym miasto ma zaoszczędzić 73,5 tys. zł rocznie, a mniej policzalnym efektem inwestycji będzie poprawa stanu bezpieczeństwa m.in. na przejściach dla pieszych. Magistrat czeka jeszcze na rozstrzygnięcie kolejnych konkursów i ewentualne dofinansowanie do dwóch kolejnych, tym razem mocno ekologicznych projektów. Pierwszy, wyceniony na ponad 2,5 mln zł zakłada montaż pomp ciepła w ogrzewanej obecnie piecem wę-

glowym podstawówce w Chwałęcicach (SP nr 27) i w korzystającej z kotła olejowego szkole w Kamieniu (SP nr 28). Drugi projekt, znacznie poważniejszy, obejmuje termomodernizację 19 obiektów użyteczności publicznej – szkół, przedszkoli i obiektów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji wraz z wymianą bądź modernizacją 11 źródeł ciepła ogrzewających te objekty. Łączna wartość tych inwestycji to blisko 24 mln zł. Pierwszych sześć budynków zmodernizowano już w ubiegłym roku. Gdy zgodnie z planem miasto uzyskało dofinansowanie sięgające prawie 20 mln zł, pozostałych 13 obiektów poddano by termomodernizacji do listopada 2018 roku. (WaT)

Forum kultury

— Ktoś powiedział, że inteligentni ludzie powinni się spotykać, moim zatem priorytetem jest dialog z osobami z kręgu kultury — zapewnił prezydent Piotr Kuczera na I Rybnickim Forum Kultury, które 15 kwietnia odbyło się w Teatrze Ziemi Rybnickiej. Spotkanie twórców, animatorów i odbiorców kultury można odebrać jako wstęp do merytorycznej dyskusji o kondycji czy kierunkach rozwoju kultury w naszym mieście, bo głównym wątkiem pierwszego forum była informacja o narzędziach, jakie miasto proponuje, by kulturę wspierać.

Gościem spotkania był Bogdan Zdrojewski, minister kultury w poprzednim rządzie, dziś europoseł, mający też, jako były prezydent Wrocławia, doświadczenie samorządowe. Przedstawił on Polskę na kulturalnej mapie Europy i świata i nie był to obraz najgorszy, szczególnie

tegoroczne wydarzenia kulturalne, podkreślając, że w realizacji wielu ciekawych przedsięwzięć prezydentowi miasta przeszkadza polskie prawo i pieniądze, a dokładnie ich brak. Jednak głównym kryterium jest obecność odbiorcy i jego zainteresowanie.

Bogdan Zdrojewski, gość I Rybnickiego Forum Kultury, zapewniał że polska kultura rozwija się dynamicznie

jeśli chodzi o dynamikę wzrostu wydatków na kulturę (zwiększyły się w ostatnich latach o 100%) i uczestnictwo w kulturze. Podkreślił trzy najważniejsze sfery inwestowania w rozwój kultury: edukacja artystyczna, infrastruktura oraz kształcenie publiczności. Przypomniał też, że to w czasie jego kadencji zapadła decyzja o budowie nowej siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach czy przywróceniu nauczania muzyki i plastyki w szkołach. Prezydent Kuczera natomiast zapowiedział

miasta, a także związanych z tym kwestiach formalnych. Szerzej o finansowaniu kultury ze środków miejskich oraz zewnętrznych (granty, programy rządowe i unijne, fundacje i in.) mówił wiceprezydent Piotr Masłowski. Zachęcał, by przedsięwzięcia kulturalne organizować też w ramach tzw. budżetu obywatelskiego, a pieniądze na kulturę szukać również w... internecie.

O projekcie Narodowego Centrum Kultury „Bardzo młoda kultura” mówili Maciej Zygmunt z Regionalnego Centrum Kultury w Katowicach,

zaś o jego rybnickiej odsłonie – Iza Karwot, znana w naszym środowisku twórczyni spektakli teatralnych i animatorka kultury, która podkreśliła wagę kulturalnej i kulturowej edukacji młodzieży.

Kulturalną debatę prowadzoną przez rybniczankę Marka Twaroga, redaktora naczelnego „Dziennika Zachodniego”, rozpoczęło pytanie o tzw. wielki koncert. Organizacja tego przedsięwzięcia budzi kontrowersje, głównie ze względu na koszty ze strony miasta. Prezydent Kuczera i jego współpracownicy nie rezygnują z tego pomysłu, preferują jednak koncepcję festiwalową, by Rybnik, obok niejednoznacznie ocenianej promocji miasta za sprawą występu gwiazdy, miał z tego wydarzenia więcej korzyści. Rozmowy trwają, a na szczegóły jeszcze za wcześnie. Dyrektor Teatru Ziemi Rybnickiej Michał Wojaczek wyraził nadzieję, że wykonawca, który prawdopodobnie pojawi się na scenie w ramach jesiennego Silesian Jazz Meetingu, zrekomensuje ewentualny brak gwiazdy na stadionie. Wszystkich pewnie nie przekonał, natomiast łatwo się zgodzić z jego odpowiedzią na pytanie czy możliwe jest stworzenie w Rybniku teatralnej sceny zawodowej. Nie, i to z wielu względów, cieszą natomiast zapowiedzi, że repertuar teatralny (również z udziałem zespołów działających w mieście) wyjdzie poza farsy i komedie z udziałem aktorów serialowych. Pytani o braki w sferze kultury, prezydent Kuczera, ale i dyrektor Wojaczek, wymienili niedostateczne warunki ekspozycji sztuk plastycznych, co przedstawiciele tego środowiska przyjęli z entuzjazmem. Jedną z ciekawszych konkluzji z dyskusji była sugestia Macieja Zygmunta z RCK o stypendiach dla twórców kultury, co może ich zachęcić do pozostania w mieście. — *Rybnik jest naszym miejscem do życia, choć nasza działalność przekroczyła jego granice* — zapewniał z ekranu na wstępie forum Adam Drewniak z zespołu Carrantuohill, projektantka Stefania Lazar, Kabaret Młodych Panów oraz GrubSon. Oni i wielu innych mogą się cieszyć z zapewnienia prezydenta Kuczery: — *Pokażmy swoich!* Swój był również zespół „Chwila Nieuwagi”, który muzycznie dyskusję „oprawił”. A ta dopiero się rozpoczęła. (r)

↑ Drogowiec rybnicki

Zapadła decyzja przyznania unijnej dotacji na budowę drogi regionalnej Racibórz – Pszczyna, ale wniosek Rybnika będzie musiał przejść jeszcze ostateczną weryfikację unijnych urzędników w Brukseli. Ta ogromna inwestycja nie zatrzyma jednak robót mniejszego kalibru, też ważnych dla systemu komunikacyjnego miasta i jego mieszkańców.

Włodaw Trzebia

Na ul. Rudzkiej w Stodolach roboty idą pełną parą

⚠ Bez opóźnień postępują prace na dwóch odcinkach przebudowy ul. Rudzkiej w dzielnicy Stodoły (etap VI) i przez las w kierunku granicy miasta. To obecnie największa inwestycja drogowa w mieście. Oba odcinki mają zostać oddane do użytku w niewielkim odstępie czasowym – pierwszy w sierpniu, drugi jesienią.

⚠ Kończy się przebudowa ul. Łącznej w Orzepowicach, w rejonie siedziby remizy Straży Pożarnej. Skorygowano tam łuk, po którym droga biegła na terenie prywatnym. Jej przebieg został dostosowany do zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

⚠ Remonty nawierzchni trwają na dwóch niedobczyckich ulicach – Karlika (od ul. Odległej) i łącznika pomiędzy ulicami Odległą i Szytgarską. Uszkodzenia powstały na skutek szkód górniczych, dlatego do kosztów po stronie miasta (ok. 200 tys. zł) robót dołoży się kopalnia Marcel. Remontowane drogi będą zamknięte do połowy lipca.

i Na odbiór robót i rozliczenie zadania (koszt ok. 3 mln zł) czeka przebudowany odcinek (od ogródków działkowych do ul. Tkocza) ulicy Zwycięstwa w Chwało-

wicach. Obok drogi powstało nowe oświetlenie uliczne, sieć elektroenergetyczna, kanalizacja deszczowa i ciąg pieszo-rowerowy.

i Trwają prace nad dokumentacją techniczną budowy, dotąd gruntowych, ulic Józefa Cyrana i Antoniego Woryny w Zamysłowie oraz chodnika wzdłuż ul. Raclawickiej. Projekt przygotowuje jedna firma. Na rozstrzygnięciu jest przetarg na projekt budowy bocznej drogi od ul. Żołędziowej.

i Otwarto oferty firm, które wzięły udział w przetargu na przebudowę mostu nad Nacyną w ciągu ul. Raciborskiej, między rynkiem a Plazą. Wyloniona firma (trwają procedury) będzie mogła objąć plac budowy w końcu maja. Prace potrwać kilka miesięcy, bo obok robót drogowych i mostowych, konieczna jest przebudowa kanalizacji, oświetlenia i innych sieci oraz inwentaryzacja stanu technicznego. Na czas remontu droga w tym miejscu będzie zamknięta, a ruch zostanie poprowadzony objazdami.

i Na przełomie kwietnia i maja rozpocznie się odtwarzanie oznakowania poziomego dróg (malowanie pasów). Zadanie

warte w sumie ok. 400 tys. zł wykona rybnicka spółka Feniks GT.

⚠ W ramach dorocznych napraw poziomych przełomów, czyli „łatania dziur” wyremontowana zostanie nawierzchnia odcinka drogi pomiędzy rondem Chwałowickim a rondem Kamyczek, przebiegającego pod linią kolejową. Do końca kwietnia na odcinku tym wystąpią utrudnienia, a drogowcy będą kierować ruchem ręcznie. Zostanie też wymieniona nawierzchnia „elektrownianego” ronda u zbiegu ulic Rudzkiej, Podmiejskiej i Góreckiego w Orzepowicach.

i Rozpoczęto procedury przetargowe na budowę nowych punktów oświetleniowych i remont sygnalizacji świetlnej.

⚠ W związku z prowadzonym remontem, do 30 czerwca planuje się zamknięcie ul. Średniej w Radziejowie.

i W pierwszym półroczu miasto przymierza się do przetargu na montaż nowych parkomatów. Stare, w liczbie 15, zostaną usunięte, a zastąpią je nowoczesne urządzenia, które przyjmować będą opłatę w formie elektronicznej.

(r)

Trzy miesiące ...

...tyle czasu daje sobie Kamila Paradowska, nowa dyrektor Industrialnego Centrum Kultury w Niewiadomiu, na poznanie realiów swojej nowej pracy. — *Zacznę od mieszkańców. Chcę poznać ich oczekiwania i zainteresowania, bo chciałabym wydobyć drzemiący w nich potencjał. To na mieszkańcach opieram swoją pracę* — mówi.

Kamila Paradowska mieszka w Zabrzu, z wykształcenia jest socjologiem. Dotychczas pracowała w miejskich ośrodkach pomocy rodzinie w Bytomiu i w Zabrzu, w będzińskim Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, a ostatnio szefowała Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Mierzęcicach. Redagowała też tamtejszy miesięcznik i stronę internetową, a nawet zarządzała gminnym targowiskiem. Stanowisko dyrektora Industrialnego Centrum Kultury w Niewiadomiu objęła 1 kwietnia, po tym, jak wygrała konkurs ogłoszony przez miasto. Wiceprezydent Piotr Masłowski zwraca uwagę na dwa atuty, które powinny pomóc Kamili Paradowskiej na nowym stanowisku. — *Fascynacja zabytkami industrialnymi i doświadczenie w pracy w trudnym środowisku. Chcielibyśmy stworzyć z Ignacego unikatowy obiekt na szlaku zabytków techniki, który będzie silnie angażował lokalną społeczność i stanie się kołem zamachowym pozytywnych zmian w Niewiadomiu* — mówi

wiceprezydent. Nowa dyrektor podkreśla, że potrafi angażować do działania osoby wykluczone, ma doświadczenie w pracy z rodzinami górniczymi i zna drzemiący w nich potencjał. Sama jest córką górnika. Docenia też pokopalniane zabytki Zabrza, które zyskały drugie życie, jak kopalnia Guido, czy Sztolnia Królowa Luiza. — *Cieszę się, że wygrałam konkurs, choć to dla mnie spore wyzwanie. Planuję różne przedsięwzięcia wykorzystujące bogactwo tutejszej tradycji górniczej i mam nadzieję, że mieszkańcy włączą się do mojej pracy. Stawiam też na imprezy tematyczne, wystawy, czy gry typu „pokój zagadek”, które są dziś bardzo popularne. Jestem jednak otwarta na pomysły* — mówi. — *Już teraz w wyremontowanym budynku Ignacego odbywają się różne wydarzenia kulturalne. Chcę jednak, by bazą była lokalna społeczność, dlatego wyzwaniem będzie również zagospodarowanie obiektu sprzężarkowni i przeznaczenie go na funkcje społeczne – świetlicę lub spółdzielnię*

Sabina Horzale-Fiskala

Od kwietnia Industrialne Centrum Kultury ma nowego dyrektora – Kamilę Paradowską

socjalną. Mamy bowiem świadomość, że popularność industrialnych obiektów nastawionych wyłącznie na kulturę może się szybko wyczerpać — przekonuje Piotr Masłowski. Przez trzy miesiące Kamila Paradowska nie planuje żadnych ruchów kadrowych w ICK. (S)

Odczytajmy Paruszowiec

Pod taką nazwą rusza projekt, którego głównym realizatorem będzie Filia nr 4 Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rybniku. Wśród wydarzeń zaplanowano warsztaty artystyczne i fotograficzne, spotkania autorskie i z mieszkańcami, wykłady oraz grę miejską.

— *Naszym głównym celem jest przypomnienie historii dzielnicy i jej znaczenia dla rozwoju miasta, chcemy także zachęcać mieszkańców do aktywnego działania na rzecz swojej „małej ojczyzny”* — wyjaśnia Bogumiła Ziołko-Napieralska, kierownik filii nr 4 rybnickiej biblioteki. Ważna jest też integracja między pokoleniami, wymiana doświadczeń, działania na rzecz utrwalania pamięci o dzielnicy. Zebrane zdjęcia, wspomnienia, ale i anegdoty stworzą tzw. „Archiwum społeczne”, czyli blog o Paruszowcu-Piaskach. — *Projekt będzie realizowany do końca roku. Mamy nadzieję, że uda nam się zdigitalizować wiele cennych materiałów, dlatego prosimy o podzielenie się wszelkimi informacjami oraz udostępnienie zdjęć dotyczących dzielnicy i Huty Silesia* — zachęca Bogumiła Ziołko-Napieralska (kontakt: Filia nr 4 PiMBP ul. Za Torem 3b, tel. 32 42 21 320). Projekt jest dofinansowany

Fusbalista z Paruszowca. Koniec XX w.

z programu „Patriotyzm jutra” ogłoszonego przez Muzeum Historii Polski w Warszawie. Partnerami przedsięwzięcia są Rada Dzielnicy Paruszowiec-Piaski, Placówka Wsparcia Dziennego Piaski, Miejski Dom Pomocy Społecznej oraz Koło Emerytów i Rencistów „Silesia”. Więcej informacji o projekcie oraz harmonogram wydarzeń można znaleźć na stronie internetowej www.biblioteka.rybnik.pl. (m)

Trwa nabór do miejskich przedszkoli. 22 kwietnia zostały opublikowane listy dzieci zakwalifikowanych do poszczególnych przedszkoli i tych, dla których zabrakło miejsca w placówkach, wskazanych przez rodziców. Ale są też przedszkola, w których wciąż jeszcze są wolne miejsca.

Potwierdź przedszkolaka

Teraz do 2 maja rodzice bądź opiekunowie prawni przyjętych do przedszkoli dzieci muszą potwierdzić, że będą z nich korzystał. Jeśli tego nie zrobią ich dziecko zostanie skreślone z listy.

W tym roku sytuacja jest wyjątkowo trudna, bo nowy rząd zniósł, wprowadzony jak się okazało na krótko, obowiązek szkolny dla sześciolatków, a jak wynika z deklaracji rodziców, tylko ok. 15 proc. rybnickich sześciolatków (ok. 250 dzieci) rozpocznie we wrześniu naukę w podstawówkach. W tych okolicznościach, przy istniejących przedszkolach, zabrakłoby miejsc dla około 500 trzylatków. Ale tak źle nie będzie, bo zapadła już decyzja, iż w innych placówkach oświatowych powstanie dodatkowych 16 oddziałów przedszkolnych, które będą mogły przyjąć 400 przedszkolaków.

Władze miasta mają nadzieję, że część rodziców sześciolatków zdecyduje się jeszcze na wysłanie swoich pociec do pierwszej klasy (mogą to zrobić do końca sierpnia). Przypomnijmy, że prezydent Piotr Kuczera zdecydował już, że z wyjątkiem szkoły w Chwałęcicach, pierwsze klasy niezależnie od liczby pierwszoklasistów, zostaną uruchomione we wszystkich pozostałych miejskich podstawówkach.

(WaT)

Pamiętajmy o historii

Kwiecień od lat jest uznawany za miesiąc pamięci narodowej. Tak było już w czasach PRL-u, co zapewne pamiętają ci wszyscy, którzy wtedy chodzili do szkoły.

Oczywiście do „pamięci narodowej” podchodzono wtedy w sposób „socjalistyczny”, więc z założenia była ona bardzo wybiórcza i zaangażowana politycznie; niemniej, przynajmniej kilka pokoleń Polaków wyniosło ze szkoły przekonanie, że pamięć narodowa to coś ważnego i istotnego.

Po ustrojowym przełomie w Polsce, pamięć narodowa doczekała się swojego instytutu (Instytut Pamięci Narodowej), który robi wiele, by wiedzę historyczną poszerzyć i nadrobić stracony czas. Historia z kolei dopisała do ważnych dla narodu polskiego kwietniowych wydarzeń, wśród których jest m.in. zbrodnia katyńska dwa kolejne: śmierć papieża-Polaka (2 kwietnia) i katastrofę smoleńską, w której zginęło 96 osób z parą prezydencką na czele (10 kwietnia).

Na przestrzeni lat wiele się zatem zmieniło, ale ów miesiąc pamięci narodowej wciąż pozostaje dobrą okazją do tego, by zająć się sprawami, o których warto pamiętać. Od kilku lat, 29 maja jest obchodzony dzień weterana działań poza granicami kraju, ustanowiony z myślą o uczestnikach współczesnych misji wojskowych np. na Bliskim Wschodzie. Ale mówiąc o działaniach poza granicami kraju trudno nie wspomnieć tych, którzy walczyli na zagranicznych frontach II wojny światowej. Na Śląsku, gdzie młodych mężczyzn siłą wcielano do Wehrmachtu, takich weteranów było stosunkowo dużo, teraz po latach z roku na rok jest ich coraz mniej. Członkami rybnickiego koła Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych są rybniczanie

Szczepan Jarczyk i markłowiczanie Michał Marek, którzy brali udział w wyzwaniu spod hitlerowskiej okupacji włoskiej Bolonii. Wiele ich łączy – są rówieśnikami, obaj urodzili się w roku 1926; i jeden, i drugi, jak wielu Ślązaków, zostali siłą wcieleni do Wehrmachtu, by dość szybko znaleźć się po drugiej stronie linii frontu, najpierw w alianckiej niewoli, a potem w polskim wojsku. Obaj też, choć koniec wojny zastał ich na Zachodzie, jak tylko było to możliwe wrócili do Polski, choć ta wcale nie witała ich jak bohaterów.

Rybniczanie Szczepan Jarczyk miał 18 lat, gdy w 1944 roku wcielono go do Wehrmachtu. Trafił do Francji, gdzie w sierpniu 1944 roku, już po sławnym desancie Amerykanów w Normandii trafił do alianckiej niewoli, a stamtąd do Włoch, do obozu jenieckiego w miejscowości Awersa. — *Tam przeprowadzono selekcję – Niemcy na prawo, Ślązacy na lewo. Dwa tygodnie później polscy oficerowie werbowali do II korpusu. Idąc za przykładem starszych żołnierzy podniosłem rękę, a że w Wehrmachcie byłem saperem, tam również dostałem się do „skrzydła saperckiego”* — opowiada Szczepan Jarczyk.

Wspomina, że jeszcze w sierpniu 1944 roku przez cały dzień, z 11 innymi saperami rozbrajali zdobyte już 18 maja wzgórze Monte Casino. Później trafił na sześć tygodni do szkoły podoficerskiej, a po zakończeniu szkolenia otrzymał przydział do kompanii frontowej – stacjonującej w Norwegii kompanii saperów 6. Lwowskiej Brygady wchodzącej w skład 5. Kresowej Dywizji Piechoty. Na początku kwietnia 1945 roku rozpoczęły się ostatnie walki pod Bolonią. Któregoś dnia z dwójką innych saperów szedł rozbrajać zamkniętą przez hitlerowców most. Jakiś czołgista krzyknął za nim „Kaj idziesz?”. Był to rybniczanie Alfred Machoczek, którego poznał już w czasie okupacji; ich siostry mieszkały na tej samej ulicy. Po wojnie ów Machoczek pracował na kolei, do samej emerytury był maszynistą.

Pamiętkowa fotografia Szczepana Jarczyka (w górnym rzędzie w środku) z żołnierzami amerykańskimi wykonana w 1945 roku we Włoszech

Nasi kombatanci Michał Marek (z lewej) i Szczepan Jarczyk, uczestnicy walk o włoską Bolonię

Ów most panu Szczepanowi rozbroić się udało, ale gdy wracali na kwatery niedaleko nich wybuchł pocisk artyleryjski. Dwaj koleżki zostali ciężko ranni. On miał więcej szczęścia – odłamki poharatyły mu tylko rękę i nogę. Trafił do szpitala w miejscowości Cossa Masima blisko Bari. Tam zastał go koniec wojny. Po wyjściu ze szpitala wrócił do kompanii i wkrótce z większością żołnierzy II korpusu trafił do Wielkiej Brytanii. Stamtąd część Polaków płynęła do Ameryki, część do Australii. On statkiem popłynął do Gdańska, a stamtąd pociągiem do Katowic i dalej, do Rybnika. — *Pamiętam doskonale, wróciłem do Polski w ostatnim dniu maja 1947 roku. Tamtym pociągiem z Gdańska wracało wielu Ślązaków. W Rybniku na dworzec wyszedł po mnie starszy brat. Miałem czterech braci i dwie siostry, ale wszyscy już nie żyją* — mówi. Po powrocie chciał pracować w kopalni Chwałowice, ale w przypadku kogoś kto walczył u Andersa, nie było to takie proste. Na kopalniany przodek trafił więc okrężną drogą przez kopalnianą elektrownię.

Michał Marek z Markłowic też trafił do Wehrmachtu w 1944 roku i też wylądował we Francji. W czasie walk z wojskami amerykańskimi uciekł do Amerykanów. Przed niemieckim ostrzałem skrył się za amerykańskim czołgiem. Na jego szczęście jednym z członków jego załogi był Polak, który pomógł mu przeżyć. Markłowiczanie dał mu potem na pamiątkę niemieckie, wojskowe składane nożyczki. Z innymi Polakami trafił do niewoli amerykańskiej i jak inni chciał się dostać do armii generała Andersa we Włoszech. Po kilku obozach przejściowych trafił w końcu do obozu w jednej z włoskich miejscowości. — *Tam odbyła się kwalifikacja. Ja wylądowałem w szkole radiotelegrafistów na samym dole włoskiego „buta”. Po blisko czteromiesięcznym szkoleniu trafiłem do jednostki frontowej – II Warszawskiej Dywizji Pancerniej* — wspomina Michał Marek. Chrząst bojowy przeszedł w czasie walk o Bolonię; w wozie pancernym obsługiwał radiostację, utrzymując łączność między pancernymi pułkami z jego dywizji. Po zakończeniu wojny trwały ▶

◀jeszcze jakieś szkolenia, ale i on wylądował w Anglii, gdzie przeżył zimę stulecia z 1946 na 1947 rok. By przetrwać, jak inni Polacy angażował się do „pracy za szyling”, pracując w polu albo odśnieżając drogi. Do Polski, do rodzinnych Markłowic wrócił w czerwcu 1947 roku. — *Choć dostaliśmy eleganckie, cywilne ubrania chcieliśmy wrócić do Polski w mundurach, bo przecież byliśmy żołnierzami wracającymi z wojny. Tu niestety witano nas niczym wrogów Polski Ludowej* — wspomina po latach Michał Marek, który po wojnie ukończył w Katowicach magisterskie studia prawnicze, a potem przez długie lata był dyrektorem rybnickiego ZUS-u.

Dziś to już 90-latkowie. Gdy przed rokiem uroczyste obchodzono 70. rocznicę wyzwolenia Bolonii, byli nieco rozżaleni, że nikt o nich nie pamiętał. Rybnickie koło Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych liczy dziś 40 członków. To osoby, które w czasie ostatniej wojny światowej walczyły albo w regularnej armii, albo w ruchu oporu. Najstarszym jego członkiem jest Kazimiera Szczerba, która od 1943 roku do końca wojny jako żołnierz Batalionów Chłopskich walczyła w ruchu oporu. Grono kombatantów-frontowców z oczywistych względów się kurczy. W marcu, krótko po swoich 90. urodzinach zmarł Maksymilian Bochenek, który w czasie wojny służył w sądzie polowym. Po wojnie był budowlanym w rybnickim Kombinaście Budownictwa Ogólnego i budował m.in. komendę milicji i stojący tuż obok biurowiec KBO, przekształcony ostatnio w efektowny wieżowiec z fasadą ze szkła.

Wacław Troszka

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI

PROGRAM OBCHODÓW

3 MAJA

g. 10.30 – BAZYLIKA ŚW. ANTONIEGO:

– uroczysta msza święta w intencji Ojczyzny (oprawa muzyczna – zespół wokalny 6x6 oraz Miejskiej Orkiestry Dętej „Rybnik”). Po mszy złożenie kwiatów oraz zapalenie zniczy przed pomnikiem Jana Pawła II i przemarsz na rynek

g. 12 – RYNEK:

– wysłuchanie hymnu państwowego; podniesienie flagi państwowej; okolicznościowe wystąpienie prezydenta Rybnika; wręczenie medali za zasługi dla obronności kraju; złożenie kwiatów pod tablicami pamiątkowymi.

Apel dla powstańców

Muzeum w Rybniku zaprasza mieszkańców miasta i powiatu, młodzież, potomków powstańców śląskich, członków organizacji patriotycznych, a także samorządowców, przedstawicieli administracji oraz służb mundurowych do udziału w uroczystym apelu poświęconym 95. rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego.

Odbędzie się on w **poniedziałek, 2 maja, o g. 20** przy mogile Powstańców Śląskich na cmentarzu parafialnym w Rybniku. Zbiórka uczestników przed bramą cmentarza na ul. Cmentarnej, o g. 19.50.

Z okazji 95. rocznicy III Powstania Śląskiego Muzeum w Rybniku wydało pamiątkową pocztówkę (na zdj.), która po raz pierwszy będzie dostępna po zakończeniu jubileuszowych uroczystości na cmentarzu.

(D)

Od kilkunastu już lat miejscem miejskich obchodów kolejnych rocznic Zbrodni Katyńskiej jest Gimnazjum nr 1 i zostało ono wybrane nieprzypadkowo. Wśród ponad 20 tysięcy ofiar Golgoty Wschodu znalazło się o trzech przedwojennych nauczycieli tej szkoły: jej ówczesny kierownik Antoni Janik oraz Jan Skoczeń i Alojzy Borgowiec. Co roku rocznicowa uroczystość zaczyna się od złożenia kwiatów pod tablicą poświęconą ich pamięci.

— *Milczącymi świadkami zbrodni były drzewa katyńskiego lasu, dobrze, że tak licznych świadków mają obchody jej rocznicy* — mówiła witając gości dyrektor szkoły Mirosława Ćwięczek. Byli wśród nich radni, przedstawiciele miasta, kuratorium oświaty, związków zawodowych, Klubu Inteligencji Katolickiej i innych organizacji, szkolne poczty sztandarowe, a przede wszystkim członkowie rybnickiej Rodziny Katyńskiej, współorganizatora uroczystości. — *Kula, która zadawała śmierć polskim jeńcom oskarża nie tylko tych, którzy nacisnęli spust,*

Katyń, 76 lat później

ale przede wszystkim politycznych organizatorów zbrodni — mówił dyrektor muzeum Bogdan Kloch, przybliżając jej historyczny kontekst. — *Naszą największą tragedią jest fakt, że tych wartościowych ludzi zabrakło w siłach zbrojnych, ale również po wojnie.* Obecny na każdej uroczystości płk Tadeusz Dłużynski z rybnickiego oddziału Związku Piłsudczyków podkreślił cierpienia rodzin, które straciły synów, ojców i braci: — *One cierpiały podwójnie – po stracie bliskich i z powodu skazania zbrodni na zapomnienie.* Nawiązał też do czasów współczesnych i wciąż żywej tragedii smoleńskiej oraz jej politycznego kontekstu. Swoimi refleksjami podzieliła się też Krystyna Lelowicz z rybnickiej Rodziny Katyńskiej, która przekazała dyrektorce szkoły G1 pamiątkę z otwarcia Muzeum Katyńskiego w Cytadeli Warszawskiej 17 września ub. roku – biały parasol z napisem Muzeum Katyńskie oraz program tej uroczystości. Poetycko-muzycznym uzupełnieniem refleksji go-

ści był występ młodzieży szkolnej przygotowany z pomocą nauczycieli Bożeny Tokarz i Marcjana Pakosa. Złożyły się nań fragmenty utworów poetyckich poświęconych tragedii katyńskiej i listów do rodzin jej ofiar, a także rekonstrukcji faktograficznej okoliczności, w jakich doszło do wydarzeń nie tylko w Katyniu, który stał się symbolem zbrodni, ale i kilku innych miejscach jak Twer, Miednoje czy Ostaszkowo. Prezentowane teksty wzbogaciły fragmenty filmu Andrzeja Wajdy „Katyń”, który uświadamia grozę tamtych dni, a dla nas jest wciąż emocjonalnym przeżyciem. *O Panie, który jesteś w niebie, wyciągnij sprawiedliwą dłoń* – śpiewają żołnierze w jednej z bardziej wzruszających scen filmu. Każde uczczenie ich pamięci jest gestem dziejowej sprawiedliwości, to w rybnickiej szkole – także. (r)

Śniadanie biznesowe, spotkanie dla osób planujących założenie firmy, targi pracy, warsztaty poświęcone stylowi zarządzania przedsiębiorstwem, dzień rzemiosła, debata na temat kompetentnych pracowników czy forum przedsiębiorczości – to tylko część przedsięwzięć zorganizowanych w mieście od 4 do 8 kwietnia w ramach Rybnickich Dni Pracodawcy.

Forum, czyli warto rozmawiać

Zorganizowano je z myślą o rozwoju lokalnej gospodarki i rynku pracy, a okazją były obchodzone we wszystkich krajach UE – Europejskie Dni Pracodawcy. Rybnicką edycję przygotował Powiatowy Urząd Pracy wspólnie z miastem, Izbą Przemysłowo-Handlową ROP, Cechem Rzemiosł oraz Mafej i Średniej Przedsiębiorczości, Izbą Rzemieślniczą, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych i Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości. — *To było prawdziwe święto pracodawców. Każdy z partnerów Rybnickich Dni Pracodawcy zorganizował różnorodne spotkania, które potwierdziły, że współpracując z sobą możemy osiągnąć więcej niż w pojedynkę. Razem łatwiej przyjdzie nam*

rozwiązywać problemy, których przecież nie brakuje, bo rynek pracy staje się coraz trudniejszy, a dostrzegalnym problemem staje się brak dobrych pracowników. Zaspokajanie potrzeb kadrowych nie jest jednak wyłącznie problemem naszego miasta i powiatu, o czym przekonałam się podczas śniadania biznesowego i rozmowy z jednym z pracodawców z Katowic — mówiła Anna Michalczyk, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy podczas I Rybnickiego Forum Przedsiębiorczości, które 8 kwietnia odbyło się w magistracie. Wzięli w nim udział przedstawiciele wszystkich instytucji, które włączyły się w organizację Rybnickich Dni Pracodawcy,

Sabina Horze-Pikula

W czasie I Rybnickiego Forum Przedsiębiorczości rozmawiano m.in. o kondycji lokalnych firm, rynku pracy i edukacji zawodowej

a forum było okazją do podsumowań tygodniowych spotkań, ale też do wymiany uwag na temat współpracy i wzajemnych oczekiwań partnerów, kondycji rybnickich przedsiębiorstw, rynku pracy i edukacji zawodowej. — *Warto zwrócić uwagę na kierunki kształcenia i zawody niszowe, które znikają z rynku, mimo że są potrzebne, jak złotnik, zegarmistrz, szewc, czy cieśla. Coraz mniej otwiera się też nowych zakładów rzeźniczo-wędliniarskich* — wyliczał Wojciech Pfeifer, starszy rybnickiego Cechu Rzemiosł. O odpowiednim przygotowaniu kadry dla przedsiębiorców mówił też Edward Szw-

Wkrótce będą szukać pracy powinni więc wiedzieć, jak być kompetentnym pracownikiem, zarówno w bankowej korporacji, jak i w osiedlowym spożywcaku. Daria Norek z Banku Millenium zwróciła uwagę na CV, które powinno być czytelne, bezbłędne i zawierać tylko prawdziwe informacje. — *Warto pomyśleć o adresie emailowym, bo starając się o posadę w finansach z adresem ...@buziaczek nie jesteśmy wiarygodni. Warto też wpisać do CV każdą inicjatywę, w jaką się angażujecie, również działalność charytatywną, czy pracę w stowarzyszeniu* — mówiła. Zachęcała też do odpowiedniego przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej – począwszy od stroju po naturalność wypowiedzi. — *Zdarma mi się pytać kandydatów o przeczytaną książkę, ale też o idealny ustrój, w którym chcieliby żyć. Pozwala to ocenić ich zdolność wypowiedzi, zasób słownictwa, czy reakcję na stres* — mówiła Daria

„Łowcy głów” radzili uczniom

Na co zwraca uwagę pracodawca przyjmując kandydata do pracy? Czego nie warto wpisywać do CV i wypisywać na facebooku? Jak zabłysnąć w czasie rozmowy kwalifikacyjnej i dlaczego trzeba być przygotowanym na każde, nawet najdziwniejsze pytanie? Co powinna umieć sprzedawczyni, a co trener fitnessu? W czasie debaty zorganizowanej przez Rybnicką Platformę Poradnictwa Zawodowego, pięcioro pracodawców udzieliło wielu cennych porad setce uczniów z rybnickich szkół ponadgimnazjalnych.

Norek. Właściciel firmy malarskiej Wojciech Pfeifer zwrócił uwagę na umiejętności potencjalnych pracowników, ich elastyczność i chęci do doksztalcenia się, a także na prawo jazdy, które zapewnia większą mobilność w pracy. Lilianna Tęcza z polskiej sieci handlowej Lewiatan, podkreśliła, że w zawodzie sprzedawców wymagana jest uczciwość oraz odporność na stres, bo klienci bywają różni, a Mariola Komarek z firmy Opta Data, przekonywała

młodych ludzi, że znajomość obsługi komputera nie kończy się na facebookowych wpisach. Zachęcała też do kursów i szkoleń, a zwłaszcza nauki języków, bo znajomość angielskiego nie jest dziś już niczym szczególnym. — *Zdrowie i uroda to obecnie najszybciej rozwijająca się branża* — mówiła Aleksandra Trocińska z wodziślawskiego studia fitnessu. Zdaniem instruktorki to specyficzna praca, w której miła aparycja musi iść w parze z wiedzą i ukończonymi

- Stopa bezrobocia (na koniec lutego 2016): Województwo śląskie – 8,5 proc. Powiat rybnicki – 10,8 proc. Rybnik – 7 proc. Liczba bezrobotnych – 5930, w tym 1885 osób zamieszkujących powiat rybnicki. Ok. 60 proc. zarejestrowanych bezrobotnych stanowią kobiety.
- Struktura zawodowa osób zarejestrowanych w PUP w 2015 r.: najwięcej (595) to osoby bez zawodu, następnie: sprzedawcy (312), kucharze (132), górnicy eksploatacji podziemnej (83) i krawcy (81).
- Najczęściej zgłaszane oferty pracy do

- PUP w 2015 r.: sprzedawca (352), technik prac biurowych (322), kierowca samochodu ciężarowego (159), pomocnicy robotnik budowlany (116), fryzjer (108).
- Zawody deficytowe: agenci ubezpieczeniowi, betoniarze i zbrojarze, dekarze, floryści, doradcy finansowi, mechanicy pojazdów samochodowych, kosmetyczki, murarze, tynkarze, piekarze.
- Zawody nadwyżkowe: ekonomiści, fotografowie, ślusarze, nauczyciele przedszkoli, języków obcych, czy nauczania początkowego, plastycy i dekoratorzy wnętrz, pracownicy biur podróży.

Uczniowie rybnickich szkół z uwagą słuchali porad na temat tego, jak być kompetentnym pracownikiem

Sabina Horze-Pikula

◀ da, dyrektor Izby Rzemieślniczej. — *Chcemy wspomóc rynek wysoko wykwalifikowanymi pracownikami. Mamy obecnie ok. 500 uczniów, dla których otworzyliśmy pracownię: matoryzacyjną, piekarsko-cukierniczą, językową, czy budowlaną, a wkrótce również kucharską, bo po spotkaniu z restauratorami z Rybnika i okolic wiemy, że wciąż brakuje dobrych kucharzy. Nasza młodzież to przyszli przedsiębiorcy* — mówił. Zachęcał też, aby wspierać nie tylko osoby, które dopiero planują założenie własnej firmy, ale przede wszystkim tych, którzy już je prowadzą i borykają się z różnymi trudnościami. O obawach przedstawiciele branży okołogórnicznej oraz o potencjale internetu i innych narzędzi, jakie mają dziś do dyspozycji przedsiębiorcy mówił z kolei Andrzej Żyłak z Izby Przemysłowo-Handlowej, a Łukasz Tkocz z magistrackiego biura obsługi inwestora przedstawił zebranym stronę internetową „Rybnik dla biznesu” (biznes.rybnik.eu), zachęcając do zgłaszania

sugestii, co warto w niej udoskonalić. W czasie forum rozmawiano też o tym, jak promować lokalną przedsiębiorczość, ale też miasto i powiat. Anna Michalczyk mówiła o środkach pozyskiwanych przez PUP na wspomaganie lokalnych przedsiębiorców, a przedstawicielki rybnickiego Stowarzyszenia Kupców Targowych, zrzeszającego ok. 600 handlowców, o planach organizacji w Rybniku Eko Targów i oczekiwaniach wobec miasta, by wsparło to przedsięwzięcie. Uczestnicy zastanawiali się również, czy organizacja kolejnych takich forów ma sens. O tym, że warto rozmawiać w takim gronie mówił wiceprezydent Janusz Koper oraz Radosław Knesz, reprezentujący CRIS i Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. — *Spotkania nieoficjalne są ważne, a nawiązane w ich trakcie kontakty – nieocenione, ale organizując kolejne forum powinniśmy dokładnie określić jego cel* — mówił Radosław Knesz.

(S)

Zaśpiewa Natalia...

Juwenalia
Rybnik 2016

Przybysz? Kukulska? Szroeder? A może Niemen? Żadna z nich. Na tegorocznych juwenaliach studenci i mieszkańcy będą bawić się z Natalią Nykiel, znaną z programu The Voice of Poland i przeboju „Bądź duży”.

W piątek 6 maja na estradzie w Kampusie wystąpią też zespoły: Youth Fall Away, Kurczat i Raggabarabanda. Dzień wcześniej ulicami miasta przejdzie tradycyjny korowód studentów. — *Tematem przewodnim będą „Dzieci kwiaty” i hipisi, więc liczymy na to, że studenci wykażą się i pomysłowością i fantazją. W urzędzie odbierzemy symboliczny klucz do miasta, a o g. 15.30 na rynku odbędzie się pokaz mody zorganizowany wspólnie z modowymi blogerkami* — mówi Dominika Piecha, studentka Uniwersytetu Ekonomicznego. To tylko część atrakcji, bo zaplanowano tam również pokazy sztuk walki, zumbi, czy fitnessu. O g. 17 impreza przeniesie się do Kulturalnego Clubu, gdzie wystąpi kabaret Nomen Omen (szczegółowy program juwenaliów w kulturalnym informatorze). — *Skoro są uczelnie, są też juwenalia, a Rybnik nadal jest miastem studenckim. Chcemy zaprosić do wspólnej zabawy również uczniów rybnickich szkół średnich, potencjalnych studentów rybnickiego kampusu* — mówi Daria Jędrzejko, studentka Uniwersytetu Ekonomicznego i organizatorka imprezy. — *W tym roku zrezygnowaliśmy z organizacji Akademickiego Dnia Sportu* — dodaje Karol Praszelik z Politechniki Śl. (S)

◀ szkoleniami. Prelegenci mówili też, jak umiejętnie pytać o wynagrodzenie i jak ważne są chęci do pracy, bo jak pokazują badania, nie jest z nimi najlepiej. Michalina Piechaczek i Aleksandra Kupiec z rybnickiego PUP-u przedstawiły wyniki badań socjologicznych przeprowadzonych przez placówkę wśród pracodawców z branży fryzjerskiej i samochodowej. Ponad 62 proc. ankietowanych oceniło, że ma problem z pozyskaniem kandydatów na stanowisko fryzjera, bo ci charakteryzują się niewłaściwą postawą i brakiem chęci do pracy. Dopiero na kolejnych miejscach znalazł się brak doświadczenia i wymaganych kwalifikacji. Jeżeli idzie o mechaników pojazdów samochodowych największym mankamentem dostrzeganym przez ankietowanych był brak doświadczenia zawodowego. — *Z badań wynika również, że pracodawcy z branży fryzjerskiej poszukują czeladników, którzy na bieżąco śledzą trendy, znają kosmetyki, zabiegi pielęgnacyjne i chętnie się szkolą. Z kolei mechanicy powinni mieć przynajmniej roczne doświadczenie i motywację do pracy, ale mile widziana jest też znajomość języka angielskiego* — mówiły Aleksandra Kupiec i Michalina Piechaczek. Debata pt. „Kompetentny pracownik w opinii pracodawców” odbyła się 13 kwietnia na kampusie, w budynku który od 1 września oficjalnie będzie nową siedzibą Rybnickiego Centrum Edukacji Zawodowej.

(S)

Dni Pracodawcy również dla pracowników

— *Staram się o pracę biurową. Skończyłem administrację na Uniwersytecie Jagiellońskim, kilka lat pracowałem, a teraz poszukuję nowego zajęcia. Administracja generuje koszty, więc w wielu firmach jest ograniczana. Wprowadzają oferty, ale jest wielu chętnych, zatem konkurencja duża. Zainteresowało mnie m.in. stanowisko referenta ds. celnych. Zostawiłem CV i mam nadzieję, że firma wkrótce się do mnie odezwie* — mówi pan Adam z Rybnika, który 6 kwietnia odwiedził XVII Targi Pracy, zorganizowane w Okrąglaku przez Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku oraz Cech Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości.

Tegoroczne targi, przygotowane z myślą o osobach bezrobotnych i poszukujących pracy, gościły 42 wystawców, w tym 29 firm i agencji pracy, 7 punktów pośrednictwa oraz 6 powiatowych urzędów pracy. Łącznie wystawcy przygotowali przeszło 1300 ofert, z czego niemal połowę zaoferowały prywatne firmy. Sporo z nich pochodzi z tzw. sektora opiekuńczego. — *Najwięcej propozycji przygotowano dla opiekunów osób starszych, zarówno do pracy w kraju, jak i za granicą. Społeczeństwo się starzeje, młodzi są zapracowani, więc w najbliższych latach branża związana z opieką nad seniorami z pewnością będzie się rozwijać. Było też dużo ofert dla elektryków, spawaczy, hydraulików, stolarzy i malarzy* — wyli-

cza Małgorzata Tłołka, zastępca dyrektora PUP w Rybniku. Podobnie jak w poprzednich latach, poszukiwano przedstawicieli handlowych, agentów ubezpieczeniowych, specjalistów ds. reklamy, telemarketerów, sprzedawców i kierowców. Były oferty pracy biurowej dla asystentów klienta i biura zarządu oraz księgowych. Uaktywniła się też branża medyczna, której przedstawiciele chcieli zatrudnić fizjoterapeutów oraz higienistki i asystentki stomatologiczne. Nie zabrakło ciekawych propozycji dla grafików komputerowych, informatyków oraz osób do obsługi maszyn produkcyjnych. Szansę na pracę mieli też lakiernicy, krawcowe, mobilni sprzedawcy kredytów, specjaliści ds. rekrutacji, a także, jak zawsze, pracownicy ochrony posiadający pozwolenie na broń. Na koniec lutego bezrobocie w Rybniku wynosiło 7 proc., a w powiecie rybnickim przekroczyło 10 proc.

(D)

Dominika Ingram-Nowaczyk

Targi Pracy w Okrąglaku jak co roku cieszyły się dużym zainteresowaniem

Wacław Troška

DEBATA Z OBAWAMI. 6 kwietnia w bibliotece Klub Obywatelski „Rybnik 2030” związane ze strukturami Platformy Obywatelskiej zorganizował debatę o smogu. W jej trakcie Przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego rybniczanie Grzegorz Wolnik odnosząc się do oczekiwań wiązanych z tzw. uchwałą antysmogową sejmiku, wyraził obawę, że politycy, którzy mają ją uchwalić, myśląc o jej efektach politycznych „pozbawiają ją klów” i zaapelował, by zaangażować się w konsultacje społeczne, które poprzedzą jej przyjęcie.

Wacław Troška

WIOSENNE PORZĄDKI. 16 kwietnia blisko 50 mieszkańców Zamysłowa w bardzo różnym wieku sprzątało zakątki swojej dzielnicy, m.in. popularne uroczysko Okrzeszyniec. Wśród śmieci najczęściej było butelek i puszek po wypitych alkoholach i pozostałości po większych i mniejszych remontach. Zdaniem samych zbierających duża część odpadów pochodziła z czasów sprzed rewolucji śmieciowej. Kilkadziesiąt worków zebranych śmieci wywoziły Rybnickie Służby Komunalne.

Wacław Troška

CEBULKI HURTEM. Jesienią w siedmiu miejscach miasta przeprowadzono pionierskie, mechaniczne nasadzenia cebulowych roślin ozdobnych. Na zlecenie Zarządu Zieleni Miejskiej prywatna firma przy użyciu małego ciągnika wysadziła w sumie 55.900 certyfikowanych cebulek sprowadzonych z Holandii (żonkile, tulipany, szafirki i czosnek ozdobny). Najwięcej cebulek, bo aż 16 tys. wysadzono w parku Wiśniowiec w dzielnicy Rybnik Północ obok Sanepidu (na zdjęciu). Widoczny po kilku miesiącach efekt tych nasadzeń robi wrażenie.

Wacław Troška

DYSKUSJA Z URBANISTAMI. 14 kwietnia w urzędzie miasta odbyła się druga i ostatnia dyskusja publiczna nad projektem nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Rybnika. Projekt ten był w magistracie wyłożony do wglądu do 14 kwietnia. Pisemne uwagi do projektu studium mieszkańcy mogą składać do prezydenta miasta do 5 maja. Studium to dokument bazowy, na podstawie którego będą opracowywane szczegółowe plany zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych obszarów miasta.

Wacław Troška

PIERWSZA SELEKCJA. W czasie pierwszego kwietniowego posiedzenia członkowie kapituły Górnośląskiej Nagrody Literackiej JULIUSZ wybrali spośród ponad stu zgłoszonych książek 24 tytuły. To z nich wybiorą na początku czerwca trzy pozycje nominowane do nagrody. Pierwszego zdobywcę nagrody, której patronuje Juliusz Roger, a którą ustanowił prezydent Rybnika Piotr Kuczera, poznamy 15 października w ostatnim dniu tegorocznych Rybnickich Dni Literatury. Wcześniej w ramach RDL odbędą się spotkania z pisarzami nominowanymi.

Wacław Troška

WOKÓŁ WODY. W siedzibie PWiK wręczono nagrody laureatom konkursu dla szkół pod hasłem „Woda z kranu jest super! Podaj dalej.” Oceniono 116 prac indywidualnych i 8 kampanii szkolnych, propagujących picie kranówki. Indywidualnie pierwsze nagrody (tablety) zdobyli uczniowie SP nr 5 Alicja Słupik (grafika) i Oskar Snopik (hasło: Z kranu woda sportowcom sił doda) oraz Wanessa Milkowska z Gimnazjum nr 7. W nagrodę za najlepsze kampanie poidelka „Wodociągów” trafią do podstawówek nr 1 i 34, gimnazjów nr 2 i 7 oraz gimnazjum społecznego.

Włodaw Troscia

KOREKTA. Modernizowany jest ruchliwy pl. Kopernika w centrum miasta. Po zdemontowaniu barierki bezpieczeństwa zabrano się za wyprofilowanie na nowo luków jezdni. Na środku placu pojawi się wysepka z zielenią. Poprawie bezpieczeństwa pieszych ma służyć przesunięcie przejścia dla pieszych w pobliżu budynku zamku, w którym funkcjonuje sąd rejonowy. Do tej pory piesi idący w stronę sądu w ostatniej chwili mogli zobaczyć wyjeżdżające zza zakrętu samochody i odwrotnie, więc teraz „zebra” zostanie wymalowana bliżej środka placu.

Włodaw Troscia

ROZBIERAJĄ OGRODZENIE. Ekipa budowlanców rozbiera stare, oryginalne ogrodzenie II LO, czyli Zespołu Szkół nr 2. W miejscu starego płotu powstanie nowe, solidne ogrodzenie. Fragment starego pozostanie tylko od strony wschodniej, gdzie okala szkolny zielonec. Trudno nie zauważyć, że w tym miejscu ul. Mikołowska w ciągu ostatnich lat mocno się zmieniała; najpierw modernizując ulicę wycięto rosnące wzdłuż niej kasztanowce teraz demontuje się kłopotliwe w utrzymaniu, ale mające swój urok oryginalne wiekowe ogrodzenie.

Włodaw Troscia

NAUCZYCIELE JUŻ SIĘ UCZĄ. 8 kwietnia w rybnickiej filii Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego grupa ok. 30 nauczycieli ze szkół podstawowych rozpoczęła 25-godzinny kurs przygotowujący ich do nauczania regionalizmu, czyli przedmiotu o programowej nazwie „Rybnik na Górnym Śląsku”. Kurs zakończy się w czerwcu, a nauka rozpocznie od września. Jedna lekcja regionalizmu tygodniowo pojawi się w planie lekcji czwartoklasistów w szkołach podstawowych. W przygotowaniu jest zeszyt ćwiczeń z kartami pracy na każdą z 30 lekcji.

Włodaw Troscia

ESTETYKA MIASTA. Prezydent Piotr Kuczera wyznaczył nowe standardy estetyczne dla letnich ogródków, które pojawiają się na rynku i deptaku. Parasole muszą być jednolitego beżowego koloru, a nazwy browarów czy piw mogą się znajdować wyłącznie na bocznych falbanach. Ogrodzenia ogródków mają być wykonane z tworzyw naturalnych i eleganckich np. drewna lub wikliny. Na nowo rozplanowano też usytuowanie ogródków na rynku i deptaku, tak by nie blokowały wjazdu na rynek czy nie zasłaniały tzw. osi widokowych. Efekty już widać.

Włodaw Troscia

MONTUJĄ WINDY. W dwóch miejskich placówkach – w muzeum oraz w bibliotece przy ul. Szafranka trwa budowa niezbędnych szybów i montaż wind, które będą służyć głównie osobom niepełnosprawnym. Najtrudniejsze było wkomponowanie szybu windy w historyczne mury rynkowego ratusza, w którym mieści się nie tylko muzeum, ale i Urząd Stanu Cywilnego z salą, w której udiela się ślubów. Winda będzie tam kursować tylko między parterem a II piętrem. W bibliotece z kolei też będzie obsługiwać tylko dwie najniższe kondygnacje.

Arch. org.

SMERFY NA TRASIE. 26 wycieczek rowerowych zaplanowali w tym sezonie członkowie sekcji rowerowej Smerfy, działającej przy Klubie Seniora SITG kop. Chwałowice. Na pierwszą wyprawę wybrali się 12 kwietnia do pobliskiego muzeum, ale planują też dalsze eskapady, m.in. do Goczałkowic, czeskiej Karwiny, czy na Górę Świętej Anny. W lipcu Smerfy przejadą szlakiem Orlich Gniazd (ok. 220 km.) i spędzą tydzień na Podlasiu, gdzie zaplanowali siedem wycieczek rowerowych i spływ kajakowy. „Pomyśl o tym człowieku: rowerem można jeździć w każdym wieku” – przekonują Smerfy.

USC w szczęśliwych rękach

Angelika Naczyńska-Lyp nadal pamięta, co usłyszała w dniu swojego ślubu od Marii Cwenar, kierownika rybnickiego Urzędu Stanu Cywilnego. — *Chciałabym, aby nowożeńcy, obok przysięgi małżeńskiej, równie dobrze zapamiętywali także moje słowa i kiedy będzie im trudno, żeby przypomnieli sobie ten dzień, w którym zdecydowali, że już zawsze chcą być razem* — mówi Angelika Naczyńska-Lyp. Urzędniczka zastąpi Marię Cwenar, która po ponad 16 latach kierowania USC przechodzi na emeryturę.

Pracę w USC rozpoczęła w końcu 1999 roku. Wcześniej Maria Cwenar była szefową ówczesnego referatu organizacyjnego w rybnickim urzędzie miasta. Później zamieniono go w wydział, którego naczelnikiem przez ostatnich pięć lat była właśnie Angelika Naczyńska-Lyp. — *Idziemy po tych samych śladach* — mówią z uśmiechem. 27 kwietnia, w dniu swoich urodzin, Maria Cwenar zakończy pracę w rybnickim USC. — *Miałam to szczęście, że lubiłam to, co robiłam, w myśl zasady „pokochaj swoją pracę, a nie przepracujesz ani jednego dnia”*. Miałam też wspólnych współpracowników, a w pracy zawsze panowała dobra atmosfera — mówi wciąż jeszcze szefowa 11-osobowej, wyłącznie kobiecej, ekipy USC. W czasie swojej pracy udzieliła kilku tysięcy ślubów, wiele z nich zapamięta na długo, jak ten pierwszy, również dlatego, że pan młody podpisując akt małżeństwa zrobił na nim dużego kleksa. — *Starłam się żeby udzielane przeze mnie śluby nie były zbyt urzędowe. Zdarzały się uroczystości tak wzruszające, że płakała cała sala, łącznie z tłumaczem przysięgłym, wtedy z trudem powstrzymywałam emocje. Dwukrotnie musieliśmy wzywać pogotowie: raz zemdlala pani młoda, innym razem świadkowa, ale zdarzyło się to już po przysiędze. Udzieliłam też ślubów poza urzędem stanu cywilnego, w plenerze, a także międzynarodowych. Mieliśmy nowożeńców niemal z całej Europy, Afryki, Ameryki Północnej, Środkowej i Południowej, a nawet z Japonii i Chin. Ostatniego ślubu międzynarodowego udzieliłam Marokańczykowi i Polce* — opowiada. 23 kwietnia w USC w Rybniku miała poprowadzić swoją ostatnią ceremonię. — *Mam parę pomysłów na przyszłość. Nie lubię bezczynności, więc nie myślę nawet o wypoczynku. Może zajmę się prowadzeniem jakiejś działalności gospodarczej? Na pewno zaś zadbam o swój przydomowy ogród* — planuje.

Maria Cwenar podkreśla, że kierownik USC jest osobą zaufania publicznego, podobnie jak notariusz. Sporą rewolucją był wprowadzony w marcu ubiegłego roku obowiązek prowadzenia centralnej i elektronicznej rejestracji aktów stanu cywilnego. Wylicza, że w ostatnim pół-

Angelika Naczyńska-Lyp zastąpi Marię Cwenar, która po ponad 16 latach kierowania USC w Rybniku przechodzi na emeryturę

roczu 2015 roku w rybnickim USC załatwiono ponad 36 tys. różnych spraw. — *Kierownik USC jest jak ziemski anioł stróż, bo towarzyszy człowiekowi od momentu urodzenia aż do śmierci. Jest cała gama spraw, z jakimi przychodzi się do USC. Są różne sytuacje, którym towarzyszą też radości,*

ale i smutku, dlatego urzędem musi kierować osoba o odpowiednim charakterze, lubiąca ludzi i empatyczna — wylicza Maria Cwenar. Kierownik USC musi też mieć wyższe wykształcenie prawnicze lub administracyjne. Wszystkie te wymogi spełnia Angelika Naczyńska-Lyp, która w magistracie pracuje od 17 lat. Zaczynała w straży miejskiej, która wówczas była wydziałem UM, potem trafiła do wydziału organizacyjnego i zajmowała się m.in. wdrażaniem Systemu Zarządzania Jakością ISO. Przez ostatnie pięć lat kierowała już pracą tego wydziału, jako jego naczelnik. — *Cieszę się bardzo, ale mam też tremę. To inny rodzaj pracy, bazujący na bezpośrednim kontakcie z człowiekiem, do*

tego w sytuacjach dla niego radosnych, jak ślub czy narodziny dziecka, ale też tych smutnych, kiedy musi załatwić formalności związane z utratą bliskiej osoby. Musimy więc zapewnić mu poczucie pewności i komfortu. Czuję spórą odpowiedzialność, bo będę decydować o ważnej części życia drugiego człowieka — mówi Angelika Naczyńska-Lyp. Swoją pracę na nowym stanowisku rozpocznie 28 kwietnia. Do tego czasu będzie podpatrywać swą poprzedniczkę Marię Cwenar; swojego pierwszego ślubu udzieli już 29 kwietnia. — *Mam nadzieję, że ten związek będzie szczęśliwy, aby rozniosła się wieść, że mam szczęśliwą rękę* — mówi. Przymierzyła już urzędniczą togę, w której kierownik USC udziela ślubów. Zanim zostanie dla niej uszyta nowa, założy togę swojej zastępczyni. — *Przebież zgodnie z tradycją na ślubie trzeba mieć coś pożyczonego* — mówi z uśmiechem Angelika Naczyńska-Lyp, nowa kierowniczka USC w Rybniku.

Ulżyj seniorom

Urząd miasta zachęca instytucje prywatne z Rybnika i okolic do współpracy w ramach programu „Rybnik przyjazny Seniorom”.

Program obowiązuje od 1 lutego i jest adresowany do osób mieszkających w Rybniku, które ukończyły 60 lat. Zapewnia on szereg ulg, z których seniorzy mogą korzystać dzięki Ogólnopolskiej karcie seniora z dopiskiem Miasto Rybnik. Wydaje ją Rybnicka Rada Seniorów w czasie wtorkowych dyżurów (g. 10-12, pok. 213). Partnerami programu są jednostki organizacyjne miasta oraz podmioty i instytucje prywatne, które zawrą z miastem porozumienie o współpracy i zapewnią seniorom rabaty na swoje usługi, czy wyroby. Wystarczy wypełnić zgłoszenie i odesłać je na adres urzędu (ul. Bolesława Chrobrego 2). Szczegółowe informacje dotyczące programu można uzyskać w Wydziale Polityki Społecznej (pok. nr 5 lub telefonicznie pod numerami: 32 43 92 015 i 32 43 92 025), tam również można otrzymać stosowny wniosek.

(S)

(S)

Uczniowie z Rybnika wśród najlepszych

W marcu i kwietniu, śląska kurator oświaty Urszula Bauer wręczyła uzdolnionym uczniom szkół podstawowych i gimnazjów zaświadczenia o przyznaniu im tytułu laureatów tegorocznych wojewódzkich konkursów przedmiotowych. Wśród ponad 700 wyróżnionych są również uczniowie z Rybnika.

Wojewódzkie konkursy przedmiotowe z j. polskiego i matematyki zorganizowane przez śląskiego kuratora oświaty dla uczniów szkół podstawowych przeprowadzono w tym roku w 995 placówkach. To niemal 90 proc. podstawówek na Śląsku. Na etapie szkolnym swą wiedzę z j. polskiego sprawdziło 7.374, a z matematyki 9.340 uczniów. Do etapu rejonowego zakwalifikowało się 757 osób, a do kolejnego, wojewódzkiego przeszła blisko połowa z nich. Tytuły laureatów zdobyło 176 uczniów, wśród nich 17 szóstoklasistów z Rybnika, z czego 9 z j. polskiego i 8 z matematyki. Najwięcej tegorocznych laureatów uczy się w SP nr 2 na Smolnej (4), SP nr 5 w dzielnicy Północ (4), SP nr 32 w Orzepowicach (2) i Społecznej Szkole Podstawowej na Nowinach (2). Swojego laureata mają również szkoły podstawowe nr: 3, 16, 19, 27 oraz 35. Podczas zorganizowanej w Katowicach uroczystości, Urszula Bauer gratulowała zarówno uczniom, jak i nauczycielom, którzy przygotowują swych podopiecznych do udziału w konkursach: — *Dobry nauczyciel to*

nie ten, który posiada największą wiedzę, ale ten, który potrafi zainspirować ucznia do ciężkich poszukiwań, zafascynować przedmiotem, dziedziną, problemem — mówiła. Na takich edukacyjnych przewodników trafiło również 20 rybnickich gimnazjalistów, którzy znaleźli się w gronie ponad 540 laureatów wojewódzkich konkursów dla gimnazjów. Młodzi rybniczanie wykazali się dużą wiedzą z zakresu chemii, historii, języków: polskiego i angielskiego, a także matematyki, wychowania o społeczeństwie, geografii i fizyki. Dziewięciu z nich kształci się w Gimnazjum Dwujęzycznym nr 18 (ZS nr 2), sześciu w Gimnazjum Sióstr Urszulanek, trzech w Gimnazjum Dwujęzycznym nr 17 (ZS nr 1), a po jednym w G nr 3 i 7. Tytuł laureata, poza niewątpliwą satysfakcją, zwalnia jego posiadacza z części egzaminu kończącego szkołę podstawową lub gimnazjum, no i przede wszystkim daje wolny wstęp do wybranej przez niego szkoły (ponadgimnazjalnej lub gimnazjum), a dodatkowo gwarantuje szóstkę na świadectwie.

(D)

Przeprowadzki

Od kwietnia Rybnickie Centrum Edukacji Zawodowej – Centrum Kształcenia Ustawicznego oraz Praktycznego stopniowo przenosi się z budynku „Ekonomika” do nowej siedziby na terenie kampusu, gdzie oficjalnie będzie funkcjonować od 1 września.

Ruszyły już zajęcia w budynku przy ul. Rudzkiej 13, zajmowanym dotąd przez Politechnikę Śl. Uczelnia zrezygnowała z niego, bo przejęła budynek po Uniwersytecie Śl. na czym skorzystał RCEZ. — *Od dawna zależało nam na tej lokalizacji, bo nasza placówka zajmuje się kształceniem osób dorosłych. Planujemy też uruchomienie od września nowych kierunków, takich jak technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej czy technik informatyk programista* — mówi Joanna Kryszczyżyn, wicedyrektor RCEZ-u. Dlatego też placówka zajmować będzie również pomieszczenia w drugim budynku Kampusu, gdzie mieści się Centrum Upowszechniania Technologii Informatycznych (budynek dawnej szpitalnej kotłowni). Od września nowością w RCEZ-ie będzie też kierunek: opiekun osób starszych ([szczegóły: na www.rcez.pl](http://www.rcez.pl)). Opuszczone przez centrum edukacji pomieszczenia nie będą długo stały puste. Od września w „Ekonomiku” będą się uczyć uczniowie Społecznej Szkoły Podstawowej (przeniosą się z budynku przy ul. Orzepowickiej) i Dwujęzycznego Społecznego Gimnazjum (z domu katechetycznego przy ul. Mikołowskiej). Obie te placówki prowadzi stowarzyszenie oświatowe „Rodzice – dzieciom”.

(S)

Festiwal nauk atrakcyjnych

10 maja na terenie rybnickiego kampusu odbędzie się doroczny Festiwal Nauki, który cieszy się sporym zainteresowaniem nie tylko młodych ludzi.

Od g. 10 do 15 kilkanaście stanowisk będą zwiedzać uczniowie rybnickich szkół, ale od g. 15 do 17 taką możliwość będą mieli wszyscy miłośnicy wiedzy. A będzie można obejrzeć tam objazdową wystawę „Eksperymentuj” warszawskiego Centrum Nauki Kopernik, zajrzeć do przenośnego planetarium, ale też na Uniwersytet Ekonomiczny, by poznać „ekonomię na wesoło” i na Politechnikę Śląską, by poeksperymentować w laboratorium chemicznym. Dla uczestników Festiwalu Nauki przygotowano też warsztaty programowania, zajęcia odkrywające tajniki telekomunikacji oraz widowiskowy wybuch piłeczek w laboratorium Pana Korka. Zaplanowano również pokaz, z którego dowiemy się, jak zostać fakirem i się nie kaleczyć.

(S)

Wyrecytowali...

22 marca w Młodzieżowym Domu Kultury odbył się Miejski Konkurs Recytatorski dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, a dzień później do słownej rywalizacji przystąpili uczniowie klas IV-VI rybnickich podstawówek. 30 młodszych dzieci oceniało jury: Zofia Paszenda, Gabriela Chraból i Wojciech Świerczyna i przyznało pierwsze miejsca: Roksanie Konkol z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 (opiekunka Gizela Kubica) oraz Samuelowi Kacz-

marcykowi i Liwii Wyspiańskiej ze Szkoły Podstawowej nr 20 (opiekunka Wiesława Hulim). 23 marca kolejne jury – Bożena Paczuska, Aleksandra Kotas i Wojciech Świerczyna, wyłoniło z grona 20 uczniów starszych klas rybnickich podstawówek – kolejną laureatkę. I miejsce wyrecytowała Inga Kulak z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12, a do występu przygotowała ją Magdalena Kralka. Najlepsi recytatorzy otrzymali dyplomy, książki i awansowali do etapu rejonowego konkursu.

Cicho-sza po premierze

20 marca na scenie Domu Kultury w Boguszowicach odbyła się premiera teatru Cicho-sza, działającego pod auspicjami Młodzieżowego Domu Kultury. Tym razem gimnazjaliści zrealizowali spektakl pt. „Opowieści Lady Maybe” Zbigniewa Poprawskiego w reżyserii Zofii Paszendy. Barwną i nieco absurdalną opowieść młodzi aktorzy zbudowali w klimacie angielskiego humoru. Śpiewając zapraszali więc na herbatkę piosenką „Zawsze cup of

tea”, ale też zabawnie i nastrojowo przeprowadzili widza przez różnorodne historie opowiedane przez główną bohaterkę Lady Maybe. — *Jestem dumna z moich aktorów, którzy po raz pierwszy zmierzili się z tak trudnym tekstem* — powiedziała po premierze Zofia Paszenda, reżyserka. Kanwę „Opowieści Lady Maybe” Zbigniewa Poprawskiego stanowią bowiem „Baśnie angielskie” Josepha Jacobsa, angielskiego pisarza z XIX wieku. Piętnują one głupotę i tchórzostwo, chwalą natomiast odwagę i szlachetność, a przede wszystkim – zdrowy rozsądek. Spektakl teatru Cicho-sza wzbogacono piosenkami skomponowanymi przez Jarosława Hanika.

(S)

Sienkiewiczowskie plakaty

4 kwietnia w Zespole Szkół Urszulańskich ogłoszono wyniki międzyszkolnego konkursu na plakat promujący twórczość Henryka Sienkiewicza. Wpłynęło 177 prac,

a 57 z nich zaprezentowano na pokonkursowej wystawie. Prace ocenili: Stanisława Adamek i Lech Pierchała (Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku) oraz Katarzyna Gozdawa-Grajewska (Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Rybniku). W kategorii szkół podstawowych pierwszą nagrodę zdobyła 9-letnia Olga Porwoł (klasy I-III) z pracowni plastycznej Teatru Ziemi Rybnickiej (opiekun Barbara Budka) i Amelia Sakwerda (klasy IV-VI) z SP nr 4 w Orzeszu. W gronie gimnazjalistów przyznano trzy równorzędne pierwsze nagrody, a jedną z nich zdobyła Magdalena Benisz (opiekun Joanna Kucharczak) z Gimnazjum Sióstr Urszulanek w Rybniku. W kategorii szkół ponadgimnazjalnych zwyciężyła Klaudia Chrószcz z Liceum Plastycznego w Wodzisławiu Śl., a dwie kolejne nagrody zdobyły rybniczanki Yasmeena Phulpoto (opiekun Barbara Padula) z V LO (Zespół Szkół nr 3) i Daria Kufieta (opiekun Marzena Popek) z „Mechanika”.

Bezpieczny w „Tyglu”

Michał Kafka z rybnickiego „Tygla” zwyciężył w Wojewódzkim Konkursie Informatycznym „Bezpieczny uczeń 2016”, współorganizowanym przez Straż Miejską w Zabrze. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych wykonali plakaty i spoty reklamowe promujące bezpieczne i legalne zachowania w sieci. Na konkurs pod hasłem „Więcej ludzi niż hakerów, żyj jak człowiek przyjacieli!” nadesłano 130 prac, a Michał Kafka (opiekun Tomasz Mandrysz) zrealizował film w technice 3D. Do wygrania były m.in. programy antywirusowe i drobny sprzęt komputerowy, a rozdanie nagród poprzedził wykład na temat przestępczości internetowej.

Wizytowali miasto i okolice

W marcu młodzież Zespołu Szkół Technicznych po raz piąty gościła rówieśników z gimnazjum w niemieckim Aschaffenburgu. Uczniowie obu szkół uczestniczyli w wycieczkach m.in. na Wawel, do kopalni soli w Wieliczce, muzeum Auschwitz-Birkenau, browaru w Cieszynie, czy rybnickiego aeroklubu. Złożyli też wizytę prezydentowi miasta, a w szkole wzięli udział w warsztatach mechatronicznych i samodzielnie budowali roboty. Z rewizytą uczniowie ZST pojadą do Niemiec

we wrześniu. Uczniowską wymianę współfinansowaną przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży z Warszawy, koordynowały germanistki z ZST: Romana Barylak i Agata Czyż.

Pokazują świat

Grupa teatralna Pokażę Ci świat ze Szkoły Podstawowej nr 20 w Gotartowicach prowadzona przez Katarzynę Pierchałę wzięła udział w III festiwalu małych form teatralnych w językach obcych w Żorach. 10 marca rybniczanie zaprezentowali tam przedstawienie w języku angielskim „Why do dogs chase cats?” („Dlaczego psy gonią koty?”) i po raz drugi z rzędu zdobyli tytuł najlepszej grupy teatralnej w kategorii szkół podstawowych. Jury przyznało im dodatkowo jeszcze jedną nagrodę: „dla najlepszej pary, która żyje ze sobą jak pies

z kotem”, a otrzymały ją Sonia Klusek i Zofia Lepczyńska. W zespole zagrały też: Klaudia Gamoń, Katarzyna Adamczyk, Martyna Sekta, Daria Setla, Hanna Rozmus, Krystyna Szczotka, Weronika Blaut, Eliza Hulim, Amelia Horba i Karolina Krakowska. — *Festiwal to również ciekawe warsztaty aktorskie, tym razem – radzenia sobie z treścią* — podsumowuje Katarzyna Pierchała.

Licealiści z sukcesami

Karolina Wengierska z I Liceum Ogólnokształcącego im. Powstańców Śląskich została finalistką etapu centralnego Olimpiady wiedzy o prawach człowieka w świecie współczesnym. Również inni uczniowie „Powstańców” mają powody do zadowolenia. Karolina, uczennica Rafała Morawca, była jedyną pierwszoklasistką w finale ogólnopolskim olimpiady w Białymstoku i już zapewniła sobie indeks na kilka uczelni. Z kolei Dominika Bednarz z I LO zdobyła II miejsce w odbywającym się we Włocławku III Ogólnopolskim konkursie na niemiecko-/anglojęzyczną prezentację. Dominika wybrała temat: „Młodzież – teraz i niegdyś – pokolenia inne, czy wciąż te same?”. Natomiast Adam Dziwoki zajął piąte miejsce w zorganizowanych po raz pierwszy otwartych mistrzostwach Rybnika w szachach japońskich shogi, które odbyły się w „Powstańcach”. Wzięło w nich udział dziesięć zawodników, w tym ośmiu rybniczanie i dwóch Białorusinów. Shogi to tradycyjna gra japońska o zasadach zbliżonych do szachów klasycznych. Licealiści „Powstańców” Leszek Komorowski i Weronika Mazurek od kilku miesięcy, wspólnie z uczennicami jednej ze szkół w Dąbrowie Górniczej, pracują nad projektem reklamy społecznej „Śląskie inspiruje”, który powstaje pod egidą „Zwolnionych z teorii”, czyli pierwszej ogólnopolskiej olimpiady praktycznej z przedsiębiorczości.

Media bez tajemnic

Paweł Brzezina z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych został laureatem Olimpiady wiedzy o mediach. 18 i 19 marca Paweł uczestniczył w centralnym etapie olimpiady, który odbył się na Uniwersytecie Warszawskim. Do tego etapu zakwalifikowało się 150 uczniów, głównie

z klas o profilu medialnym lub dziennikarskim. Finałowe zmagania polegały na rozwiązaniu testu z zakresu wiedzy o mediach polskich, europejskich i światowych. Paweł uzyskał tytuł laureata i indeks na kierunek dziennikarstwo i komunikacja społeczna na jednej z 16 uczelni współorganizujących olimpiadę. W Warszawie oprócz zmagania „olimpijskich” zorganizowano też ciekawe spotkania: redaktor Anna Morawska mówiła o swojej współpracy z dziennikarzem Andrzejem Turskim, a Krzysztof Ziemięć – o zawodzie dziennikarza.

Gimnazjaliści wybierają, mistrzowie gotują

19 marca w rybnickim „Ekonomiku” w ramach drzwii otwartych, szkołę odwiedziły tłumy gimnazjalistów. W warsztatach gastronomicznych przygotowanych przez restaurację „Taaka Ryba” z Suminy, szef kuchni Łukasz Gamoń razem z uczniami rybnickiego ekonomika przygotował wyszukane potrawy: tatar z pstrąga z pianą z rabarbaru, klarowną zupę grzybową z sianem z pora, filet z pstrąga na mchu z sosem krewetkowym, a na deser: pieguśki z mascarpone z żółtkami i flambrowanymi owocami. Pod okiem cukierników można było również wykonać dekoracje z masy plastycznej, czy marchewkowe „suche” lody. Gimnazjaliści odwiedzający szkołę byli pod wrażeniem możliwości współpracy ze specjalistami branży gastronomicznej.

Debatowali o historii

Uczniowie Gimnazjum nr 7 w Boguszowicach Starych wygrali wojewódzki finał turnieju debat historycznych zorganizowanych przez Instytut Pamięci Narodowej. Drużyna boguszowickich gimnazjalistów: Piotr Tkocz, Kacper Augustyński, Maciej Szczepanik i Mateusz Suchan (opiekun Rafał Fajgier), rywalizowała w finale z rówieśnikami z Gimnazjum nr 16 w Sosnowcu i Gimnazjum nr 1 w Gieraltowicach. Tezy brzmiały: bierny czy czynny opór jako skuteczna metoda sprzeciwu wobec władzy komunistycznej oraz poznański czerwiec – początek końca komunizmu w Polsce. Zwycięzcę finału wyłoniła dogrywka, w której obok rybniczanie rywalizowali uczniowie z Gieraltowic, a dodatkowa teza brzmiała: wolność jest ważniejsza od chleba. Podczas finału w Katowicach reprezentantom naszego miasta towarzyszył wiceprezydent Wojciech Świerkosz.

Pływający ZS nr 1

Reprezentanci I Liceum Ogólnokształcącego zajęli trzecie miejsce w X Licealiadzie (najlepszy wynik wśród szkół rybnickich), a uczniowie Gimnazjum Dwujęzycznego nr 17, tworzący z I LO Zespół Szkół nr 1, wygrali klasyfikację generalną Międzygimnazjalnej Ligi Pływackiej. X edycja Licealiady odbyła się na pływalni w Boguszowicach, a zawodnicy wystartowali w pięciu konkurencjach indywidualnych oraz w sztafecie. I Liceum Ogólnokształcące reprezentowało ośmioro zawodników: Dariusz Zajac, Marek Kotas, Jakub Pawlas, Patryk Świst oraz Paulina Karcz, Ada Ryszka, Katarzyna Lasocka i Dominika Mazur. Z kolei uczniowie Gimnazjum Dwujęzycznego nr 17 wystartowali w pięciu konkurencjach Międzygimnazjalnej Ligi Pływackiej. Szkołę reprezentowali: Jakub Piasecki, Marcin Tumas,

Mateusz Paweł, Oliwia Brzeska, Katarzyna Harc, Katarzyna Andruskiewicz, Oliwia Korbasiewicz, Wojciech Seman, Rafał Karwot, Alina Trojnak, Tymoteusz Szopa, Paweł Stencel, Mateusz Antończyk, Monika Wziętek, Ksymena Poradzisz i Aleksandra Babiarczyk. Opiekunem młodych pływaków w Zespole Szkół nr 1 jest nauczyciel wychowania fizycznego Mirosław Kubis.

Powstańcy (po)znają Europę

Licealiści „Powstańców” – Andrzej Szpak, Filip Magiera i Bartosz Bochentyn – zdobyli trzy pierwsze miejsca w wojewódzkim konkursie historycznym „Polska w Europie – od Jałty do Maastricht”. Konkurs zorganizowano 21 marca w Zespole Szkół nr 3 na Nowinach, a patronat nad imprezą objęli Bolesław Piecha i Grzegorz Janik. W nagrodę laureaci zostali zaproszeni przez europoślą Piechę do wyjazdu naukowego do siedziby Parlamentu Europejskiego, którego celem będzie poszerzenie wiedzy na temat funkcjonowania Unii Europejskiej. Opiekę merytoryczną nad uczniami sprawuje Rafał Morawiec.

Warto też dodać, że zespół pierwszoklasistów I LO (Julia Maciejczyk, Zuzanna Przeliorz, Filip Pańczyk, Filip Szymczyk i Jakub Zarsaś), na podstawie przygotowanej prezentacji multimedialnej „Wspólna waluta europejska – wady i zalety” zakwalifikował się do wojewódzkiego finału konkursu debat oksfordzkich.

Szkolne drogi

Rokrocznie uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4 w Golejowie pod opieką nauczycieli pracują nad projektami związanymi z wybranym zagadnieniem. Tym razem tematem przewodnim była droga. Polna, leśna, morska, powietrzna, czy lądowa, ale też droga mleczna i droga do sukcesu – temat dawał spore pole do popisu. Uczniowie przygotowali więc m.in. piosenkę o ruchu drogowym i taniec zatytułowany „W drodze do sukcesu”, ale też zwroty, w których występuje słowo droga oraz pokaz mody pod hasłem „Bądź gotowy dziś do drogi”. Szóstoklasiści zabrali wszystkich w „podróż” po Stanach Zjednoczonych i przekonali, że ruch i prawidłowe odżywianie się są najlepszą drogą do zdrowia.

Znaleźli bohaterów

1 kwietnia w Zespole Szkół Technicznych podsumowano konkurs Bóg-Honor-Ojczyzna-Pamięć, którego hasło przewodnie brzmiało „Szukamy nieznanymi bohaterów II połowy XX wieku”. Zorganizowało go m.in. MOZ NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty w Rybniku i boguszowickie Gimnazjum nr 5. Hasło tegorocznej edycji miało zachęcić młodzież do zainteresowania się przeszłością swoich dziadków i pradiadków lub osób z ich otoczenia, poznania często ich dramatycznych losów, wplecionych w wir historii. W kategorii szkół ponadpodstawowych zwyciężyła Dagmara Jaworska z V LO (opiekunka Barbara Padula), w podstawówkach nie przyznano I nagrody, a trzy drugie zdobyli – Aleksandra Szuryn (ZS-P nr 10), Anna Gomola i Karolina Krywul (obie z ZS-P nr 13). Gościem uroczystego podsumowania konkursu był Henryk Śliwa, w czasach tzw. pierwszej „Solidarności” przewodniczący tego związku zawodowego na kopalni Dębieńsko i autor książki „Niezlomni i zdraycy”, którą opatrzył mottem „Opór to najwyższa forma patriotyzmu”.

Noble rozdane

16 marca w Dwujęzycznym Społecznym Gimnazjum odbyła się czternasta gala wręczenia Rybnickiej Młodzieżowej Nagrody Nobla. Konkurs ma rozbudzać zainteresowania młodych ludzi, pokazywać ich pasje i talenty. W tej edycji nadesłano 39 prac z rybnickich szkół podstawowych i gim-

nazjów w kategoriach: humanistycznej, artystycznej, fotograficznej, przyrodniczej i technicznej. Jurorami byli: Maria Budny Malczewska, Agnieszka Fałat, Agnieszka Koziellec, Cyprjan Tyrański, Barbara Padula, Maria Wengrzyk, Gabriela Kozaczko i Krzysztof Łazaj. W kategorii fotograficznej Noble otrzymali: Wiktoria Nowak (SP nr 12) i Dorota Berger (Gimnazjum nr 4), w kategorii przyrodniczej: Anna Gomola (SP nr 15), w kategorii humanistycznej: Oliwia Bąk (G nr 13), a w kategorii technicznej: Roman Adamczyk (G nr 13). Jury przyznało także po kilka wyróżnień I, II i III stopnia.

Ekspresem przez szkoły

Jury XXII Festiwalu Teatrów w Języku Angielskim, jaki 18 marca odbył się w I LO „Powstańców”, najwyższą ocenę sztukę Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Bielsku-Białej „Fifty shades of TV” (50 twarzy telewizji), drugie miejsce wywalczyli uczniowie I LO, a trzecie – licealiści z Tarnowskich Gór * 28 kwietnia od g. 12-15 trwać będzie dzień otwarty I Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Powstańców Śląskich * Pierwszego dnia wiosny w Gimnazjum nr 10 w Ligocie-Ligockiej Kuźni obchodzono szkolny dzień profilaktyki, który wypełniły m.in. warsztaty taneczne i fotograficzne, spotkania z prawnikiem i psychoterapeutą * Uczeń Zespołu Szkół Budowlanych Dawid Margiela zajął II miejsce w Wojewódzkim Konkursie Informatycznym, a jego szkolna koleżanka Sylwia Maksymiuk uzyskała tytuł finalistki XXIX Olimpiady wiedzy i umiejętności budowlanych, który gwarantuje jej celujące stopnie z przedmiotów zawodowych oraz indeks na uczelnie techniczne związane z budownictwem * W I LO zorganizowano pierwszy matematyczny maraton abiturientów z udziałem ok. 80 uczniów klas maturalnych, których wspierali nauczyciele matematyki – Aleksandra Wolny-Kowalska, Gabriela Chomicka, Halina Czech, Katarzyna Hlubek, Dariusz Wantulok i Adam Doliba * 8 marca w Poznaniu odbył się finał II Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Sporcie i Zdrowiu z tematem przewodnim „Historia Igrzysk Olimpijskich”, w którym Rafał Niewiński zajął 6. miejsce, a Karol Szczypta 31. na ponad 15 tys. uczniów z 520 szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski (opiekunem uczniów z ZST jest Jadwiga Syska) * 7 kwietnia w Społecznej Szkole Podstawowej odbyło się spotkanie poświęcone promocji zdrowia, w którym wzięły udział Ewa Schmidt, specjalistka zdrowego żywienia i Justyna Łuczuk z Kliniki dentystrycznej Stoma-Dental, która uczyła dzieci, jak zadbać o zdrowy uśmiech * 1267 uczniów klas szóstych rybnickich podstawówek 5 kwietnia przystąpiło do obowiązkowego sprawdzianu dla szóstoklasistów.

**PRZEDSZKOLAK
POTRAFI**

Dla dzieci z Mali

Przedszkole nr 15 w Boguszowicach Osiedlu od 2011 roku należy do Klubu Szkół UNICEF-u i wspiera najbardziej potrzebujące dzieci z różnych stron świata. Placówka brała już udział m.in. w projektach „Wszystkie kolory świata” i „Szkoła z prawami dziecka”, a teraz uczestniczy w akcji edukacyjnej „Mali uczniowie idą do szkoły”. Celem projektu było zapoznanie dzieci z tematem dostępu do edukacji na świecie oraz zebranie środków finansowych na edukację dzieci w Mali. Przedszkolaki z Boguszowic wykonały 40 różnych książeczek m.in. „Wizyta Ufoludka w Przedszkolu nr 15” i „Przygody jeża Dominika”. Finał projektu UNICEF „Książka dla Afryki”, której koordynatorem jest Ilona Dwojakowska,

odbył się 17 marca podczas przedszkolnego konkursu „Mam talent – z krasnalem Radusiem w Wierszolandii”. Książeczek zrobione przez dzieci kupili goście tej imprezy.

Poeci dzieciom

W połowie marca w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12 w Zebrzydowicach odbył się II Regionalny konkurs recytatorski pt. „Polscy poeci dzieciom”. Wzięło w nim udział 27 przedszkolaków z Rybnika, Jejkowic, Lysek i Gorzyczek, którzy wyrecytowali popularne wiersze Juliana Tuwima, Jana Brzechwy, czy Wandy Chotomskiej. Ich występy ocenili Zofia Paszenda, Adrianna Jureczko i Mateusz Banaszekiewicz, a w poszczególnych grupach wiekowych zwyciężyli:

Oliwia Piłera (P nr 18), która przedstawiła wiersz Brzechwy pt. „Na straganie”, Maciej Zimoń (ZS-P nr 4) wykonujący „Ślonia Trąbalskiego” Tuwima i Witold Wieteska (P nr 47) i jego „Koziołeczek” Brzechwy. Uczestnikom gratulowała dyrektor ZSP nr 12 Irena Serwotka oraz organizatorki konkursu Magdalena Bugiera i Joanna Byrska.

Warsztaty na scenie

Dzieci z Przedszkola nr 20 z Boguszowic Osiedla uczestniczyły w warsztatach teatralnych zorganizowanych przez reżyserkę Izabelę Karwot w Domu Kultury w Boguszowicach. Dzieci dowiedziały się, jak tworzy się teatr i pracuje mimiką, gestem, słowem i ciałem. Przewodnikiem po teatrze była Izabela Karwot, która przygotowała dla przedszkolaków kilka teatralnych zabaw, m.in. „Na krze”, w trakcie której dzieci musiały odnaleźć się w przestrzeni sceny, a także zajęcia z rekwizytami.

Bajki, czyli rzecz o utopkach

Najpierw powstał projekt edukacji regionalnej „Gdzie ty mieszkasz, między swemi”, w którym przedszkolaki z boguszowickiej placówki nr 20 odwiedziły regionalną Skarbnicę. Potem poznały osoby związane z regionem, a teraz – śląskie legendy. W Skarbnicy dzieci poznały, jak wyglądała codzienność ich prabab i pradiadków. Spotkali się też z Reginą Sobik, która współpracuje z placówką i uczy dzieci kultury i gwary śląskiej. Tym razem opowiedziała dzieciom o śląskim stroju i utopkach, które zamieszkiwały staw niedaleko Kłokocina, a dzieci stworzyły prace na ich temat.

Wiosna w Kłokocinie

Dzieci z Przedszkola nr 21 w Kłokocinie wspólnie z uczniami tamtejszej podstawówki świętowały powitanie wiosny. 4 i 5-latkowie przygotowali program artystyczny dla przedszkolaków i pierwszoklasistów z SP nr 19. Dzieci z obu placówek wzięły też udział w konkursie plastycznym „Panna Marzanna”, a prace można było obejrzeć na wystawie w przedszkolu. Zorganizowano również owocowy poczęstunek dla maluchów, a ulicami dzielnicy przeszedł barwny korowód przedszkolaków. (S)

Mogliby się spotkać na planie hollywoodzkiej superprodukcji, ale tym razem droid z kultowych „Gwiezdných Wojen” i filmowy Superglina spotkali się w Zespole Szkół Technicznych. Pierwszy przyjechał z Markłowic, drugi ze Słowacji, obaj wzięli udział w odbywającym się w szkole VIII Międzynarodowym Turnieju Robotów. 9 kwietnia w imprezie wystartowało 228 uczestników z sześciu krajów i ich 243 roboty.

R2-D2 i Robocop

— *To zabawka edukacyjna, którą budowaliśmy ponad dwa tygodnie, nie licząc kilku dni na przygotowanie oprogramowania i testy. Po pokazaniu odpowiedniego koloru nasz R2-D2 wykonuje określone funkcje, a nawet uczy angielskiego* — mówi Dawid Woryna, gimnazjalista z Markłowic o robocie wzorowanym na bohaterze „Gwiezdných Wojen”. — *Nie trzeba mieć talentu do rysowania, bo nasz robot sam wszystko narysuje. Oczywiście w zależności od rysunku, robi to w różnym czasie – im bardziej będzie skomplikowany, tym czas wykonania rysunku będzie dłuższy* — opowiadają uczniowie Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu, którzy wykonali Robo Grafika, czyli robota, który trzymając w „dłoni” flamaster, na oczach zwiedzających rysował dinozaury i wilki. Drużyna z Bytomia wystartowała w jednej z dziesięciu turniejowych konkurencji

pn. „Freestyle”, w której liczył się pomysł i wykonanie, a uczestnicy mogli pozwolić sobie na dowolność w budowie robotów. To również jedyna konkurencja, którą ocenili zwiedzający i to właśnie oni przyznali uczniom z Bytomia pierwszą nagrodę i puchar.

W ósmej edycji turnieju w rybnickim „Tyglu” rywalizowały 243 roboty, czyli o 61 więcej niż przed rokiem. — *Bardzo się cieszę, że impreza się rozrasta. Organizujemy ją po to, żeby młodzi ludzie mogli realizować swoje pasje. Tym razem przyjechały do nas 104 drużyny z 45 miejscowości i sześciu krajów. Są Niemcy, Słowacy, Czesi, a nawet Chińczyk i Szwed, którzy studiują na politechnikach w naszym kraju. Uczestnicy reprezentują*

43 instytucje, w tym szkoły i uczelnie. Najmłodszy są przedszkolacy, którzy swoją przygodę z robotami zaczynają od konstrukcji lego — mówi Grażyna Kohut, dyrektorka ZST. Najwięcej robotów (52) rywalizowało w konkurencji pod nazwą Sumo for lego (robot musi wypchnąć konkurenta z koła), najmniej (13) – w MicroMouse (wyjście z labiryntu) i Lego Constructor (wybudowanie określonego robota na czas). W odbywającej się po raz pierwszy w Rybniku konkurencji Robo- DragRace for lego (pokonanie prostego odcinka trasy szybciej niż rywal) zwyciężył robot ATM3-16

skonstruowany przez drużynę rybnickiej Akademii Technicznej Małolata. W turnieju wystartowało też 19 robotów zgłoszonych przez cztery drużyny uczniów Zespołu Szkół Technicznych, a najlepszy był Patryk Dulniok, który z robotem „Host” zajął trzecie miejsce w trudnej kategorii MicroMouse i w nagrodę otrzymał również puchar dyrektora szkoły. — *Waszą pasję najlepiej oddają słowa Einsteina, który powiedział, że logika zaprowadzi nas z punktu A do punktu B, a wyobraźnia – wszędzie* — mówiła miłośnikom robotów Grażyna Kohut.

(S)

Publiczności najbardziej spodobał się Robo Grafika, którego zbudowali uczniowie z Bytomia

Siłina Horzele-Piskula

Francuzi gotują żur

Tuż po świętach gościła w Rybniku kilkunastoosobowa grupa uczniów z zaprzyjaźnionego z I LO im. Powstańców Śl. Zespołu Szkół Katolickich Notre Dame w Castres we Francji, miasta położonego nieopodal partnerskiego Mazamet.

To była już druga wizyta młodych Francuzów w naszym mieście, a inicjatorem trwającej od ub. roku szkolnej współpracy był wieloletni przyjaciel Rybnika i jego honorowy obywatel Jacques Beaulieu. Uczniom, którzy zostali tradycyjnie przyjęci w domach swoich rówieśników,

towarzyszyła ponownie Veronique Bousquet i goszczący w Polsce po raz pierwszy Olivier Sage. Ze strony gospodarzy pobyt koordynowały romanistki I LO Elżbieta Paniczek, Mariola Paprzycka oraz polonistka Aleksandra Kotas. Bogaty program pobytu przygotowała szkoła

Wiesława Rogońska

wspierana przez Stowarzyszenie Współpracy Międzynarodowej Rybnik-Europa, które pozyskało na warsztaty kulinarne miejski grant. Wraz

z uczniami I LO oraz szkół w Wodzisławiu Śl. i Radlinie francuscy uczniowie wzięli udział w organizowanej już po raz piąty w I LO „Frankofonii”, imprezie promującej w formie zabawy język i kulturę francuską. Ale organizatorom zależało też na przybliżeniu gościom śląskiej historii i tradycji, dlatego odwiedzili oni Zabytkową Kopalnię „Ignacy” w Niewiadomiu i wzięli udział w warsztatach kulinarnych prowadzonych przez popularnego śląskiego kucharza Remigiusza Rączkę. Podzieleni na mieszane, polsko-francuskie grupy gotowali śląski żur żeniaty na zakwasie, wywiązując się z zadania na tyle dobrze, że żur sami ze smakiem zjedli, a mistrz Rączka nie szczędził im pochwał. Francuscy uczniowie uczestniczyli również w dwujęzycznych lekcjach w I LO oraz w promującym zdrowy tryb życia Biegu Kopernika, organizowanym przez IV LO w Chwałowicach; zwiedzili też muzeum w Oświęcimiu, a w dniu wylotu – Kraków. Program wzbogaciły zajęcia w „podgrupach”, czyli przygotowane przez samych licealistów i ich rodziny goszczące francuskich uczniów wypady „w miasto”. Głównym językiem, w jakim młodzież się porozumiewała był... angielski. *O tempora, o mores!*

(R)

W wodzisławskiej restauracji „Rączka gotuje” Francuzi, wspólnie ze śląskim kucharzem, gotowali żur

Międzypokoleniowe gotowanie

— *Tradycyjna kuchnia jest zdrowa, bo korzysta z naturalnych, nieprzetworzonych składników. Warto poznać proste i smaczne przepisy, na których wychowywało się wiele pokoleń — mówią mieszkanki Miejskiego Domu Pomocy Społecznej w Rybniku, które wspólnie z młodzieżą gotowały w ramach projektu „OHP – zdrowo je”.*

Pani Hilda uczyła jak przygotować placki ziemniaczane: — *Pachniało w całym domu i było przepysznie! Doceniam, że nasi młodzi znajomi znajdują czas i ochotę, by mierzyć się z potrawami, które ja pamiętam jeszcze z dzieciństwa.* Projekt „OHP – zdrowo je” jest częścią tegorocznych działań Klubu Aktywnych Hufca Pracy w Rybniku. — *Głównym tematem jest zdrowe odżywianie, gdyż zauważyliśmy, że młodzi ludzie mają niewystarczającą wiedzę i umiejętności w tym temacie.* Wizyty w Miejskim Domu Pomocy Społecznej były najważniejszą częścią naszego projektu. *Młodzież pod kierownictwem seniorek z powodzeniem uczyła się gotowania smacznych, domowych potraw* — mówi Anna Mitura, wychowawczyni Hufca Pracy w Rybniku. Od stycznia do marca odbyło się dziesięć warsztatów kulinarnych. Te niezwykle praktyczne lekcje przyniosły efekt – młodzież już wie, że zamiast pizzy, hamburgera czy kebaba

można zjeść pożywną sałatkę jarzynową, tradycyjne pierogi, warto też skusić się na zdrową zupę ogórkową według przepisu pani Gertrudy. Gotowanie było także okazją do spotkań, rozmów, wspomnień. — *Kuchnia zbliża ludzi. Krojenie składników do sałatki to prosta czynność, przy wykonywaniu której można sobie także wiele opowiedzieć* — mówi pani Genowefa. A pani Wanda dodaje, że młodzież odwiedzająca seniorów była bardzo grzeczna i uprzejma: — *Myszę, że ten wspólnie spędzony czas i dla nich, i dla nas był ważny. Po zakończeniu cyklu warsztatów przyszli nam pięknie podziękować. To miłe i wzruszające, że osoby młodsze o kilka pokoleń nas szanują i doceniają.* Finałowym daniem była grochówka gotowana na ogniu w kuchni polowej. — *Nasi mieszkańcy to ludzie z niezwykłą energią, wiedzą*

Kuchnia łączy pokolenia – młodzież pod okiem seniorek poznawała tradycyjne i zdrowe przepisy

i doświadczeniem. Zawsze ciepło przyjmują młodzież, są otwarci na wszelkie międzypokoleniowe działania. Współpraca z OHP przyniosła obu stronom wiele radości i smacznych chwil — podsumowuje Danuta Wimmer, dyrektor MDPS. Aż trudno uwierzyć, jak aktywne życie prowadzą seniorzy: wyjścia na basen, do kina, wycieczki, warsztaty plastyczne, a od niedawna dużym zainteresowaniem cieszą się wizyty w gabinecie kosmetycznym: — *Nasze mieszkanki chętnie korzystają z cotygodniowego spa, a szczególnie chwalą sobie masaże relaksacyjne* — dodaje Danuta Wimmer. Już 17 maja, w trakcie Rybnickich Dni Integracji, zapraszamy na dzień otwarty Miejskiego Domu Pomocy Społecznej.

(m)

Języki znają śpiewająco

— *Jest wiele festiwali, ale pewnie tylko jeden, w którym równą wagę przykładają się do waleń artystycznych, jak i językowych* — mówi Marcin Madzia, pomysłodawca Festiwalu Piosenki Europejskiej, którego uczestnicy śpiewają w różnych językach.

W jury zasiadają zarówno muzycy, jak i lingwiści. — *Językoznawcy walczą o akcent, my o muzykę i o to, co młodym ludziom w sercach gra* — mówi Jarosław Hanik, przewodniczący jury 14. edycji festiwalu, którego finał odbył się 12 kwietnia w Domu Kultury w Chwałowicach. O zwycięstwo ubiegało się 65 wykonawców, a wygrała Maja Czyż z Łazisk. — *Bardzo lubię języki obce, ale w przyszłości chciałabym studiować wokalistykę. W tym festiwalu startowałam już kilka razy, ale bez powodzenia, więc i tym razem spodziewałam się najwyższego wyróżnienia. Cieszę się tym bar-*

dzie, że poziom był tak wyrównany — mówi Maja, która w Chwałowicach wykonała utwory „Grenade” Bruno Marsa i „Forget you” Cee Lo Green. W gronie laureatów byli też rybniczanie – jedną z dwóch drugich nagród wyśpiewała Nikola Kampe z Młodzieżowego Domu Kultury. Akompaniujący jej na gitarze Adam Szebasta wspólnie z wiolonczelistą Kamilem Owczarkiem i akordeonistą Wojciechem Krusberskim z Żor oraz triem z Mikołowa (trzy nagrody ex aequo), otrzymał tytuł najlepszego akompaniatora. Takie wyróżnienia przyznano po raz pierwszy. — *To podziękowanie za fantastyczne występy, które dotychczas się tu nie zdarzały* — podkreślił Jarosław Hanik. Jedną z trzech nagród przyznają przez dyrektora Domu Kultury w Chwałowicach Adama Świerczynę zdobył też Kewin Malgrab z rybnickiego „Ekonomika” (pełna lista laureatów na www.dkchwalowice.pl). Festiwal zorganizowały wspólnie: dom kultury, Centrum Usług Językowych „Albion” i IV LO w Chwałowicach.

(S)

Sabina Horzela-Pruska

Maja Czyż zaśpiewała w Chwałowicach m.in. utwór Bruno Marsa

Integracja ze sztafetą

5 maja, w urzędzie miasta zainaugurowane zostaną Rybnickie Dni Integracji, organizowane przez miejski oddział Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

O g. 9 prezydent Piotr Kuczera przekazuje niepełnosprawnym symboliczny klucz do miasta, który w kolejnych dniach, w ramach sztafety otwartych drzwi powędruje do rybnickich placówek oświatowych i instytucji wspierających osoby niepełnosprawne. Na 25 maja (g. 13.30) zaplanowano pełen atrakcji piknik w Kampusie, który poprzedzi msza w bazylice św. Antoniego (g. 12). Rybnickie Dni Integracji mają promować i integrować placówki zajmujące się rehabilitacją, edukacją, terapią i opieką nad osobami niepełnosprawnymi.

Rybniczanie przyjmą pielgrzymów

W lipcu, w Krakowie odbędą się Światowe Dni Młodzieży, podczas których młodzi ludzie z całego świata spotkają się z papieżem Franciszkiem. Przygotowania do nich idą pełną parą. Również w Rybniku, gdzie ponad 1.600 pielgrzymów z zagranicy spędzi cztery dni poprzedzające krakowskie uroczystości. O tym, w jaki sposób rybnickie parafie szykują się na przyjęcie młodych, rozmawiamy z ks. Markiem Bernackim, proboszczem parafii Matki Bożej Częstochowskiej na Nowinach, który koordynuje lokalne przygotowania.

Sercem Światowych Dni Młodzieży będzie Kraków, ale Rybnik również włączył się w ich organizację?

Od 20 do 25 lipca w Rybniku i okolicach przebywać będą pielgrzymi z kilkunastu krajów, którzy to tu przygotowują się duchowo na krakowskie spotkanie z Ojcem Świętym. Jako rejonowe centrum ŚDM zaczęliśmy od stworzenia bazy związanej z zakwaterowaniem. Zwyczajowo, uczestnicy ŚDM mieszkają u rodzin, dzięki czemu mogą bliżej poznać miejsce, do którego przybyli. Rodziny zadeklarowały ile osób przyjmą pod swój dach oraz w jakim języku potrafią się porozumieć. W sumie zgłosiło się blisko tysiąc rodzin z Rybnika i powiatu rybnickiego, więc z bazą noclegową nie mamy problemu.

Ilu pielgrzymów przyjedzie do Rybnika i naszych sąsiadów?

Prawie 2.500 osób zostanie przyjętych przez mieszkańców 45 parafii. W Rybniku 592 rodziny przyjmą ponad 1600 osób. Najwięcej, bo niemal 800 Włochów, 300 Francuzów, 130 Belgów. Przybędą też Niemcy, Amerykanie, Koreańczycy, Libańczycy, Meksykanie, a także mieszkańcy tak egzotycznych państw, jak karaibskie Trynidad i Tobago oraz Saint-Lucia. Najwięcej pielgrzymów przyjmie parafia św. Antoniego: tam 72 rodziny zaproszą do siebie prawie 200 osób. Z częścią zagranicznych grup jesteśmy już w kontakcie. Niedawno w Rybniku gościli przedstawiciele diecezji francuskiej, belgijskiej i niemieckiej, a my z sześcioma wolontariuszami byliśmy z rezydentką w Autun niedaleko Dijon we Francji.

Co będzie zadaniem rybniczian, którzy w swych domach podejmą pielgrzymów?

Przyjmą od dwóch do ośmiu osób, którym zapewnią nocleg, śniadania oraz dowóz na miejsca spotkań. W niedzielę, 24 lipca będzie nieco inaczej: poprosiliśmy, by podjęli swoich gości śląskim obiadem. Niektórzy już ustalają menu! W kwietniu rozpoczęły się bezpłatne, trzymiesięczne lektoryaty angielskiego, francuskiego, włoskiego i hiszpańskiego dla osób, które przyjmują pielgrzymów.

Jak uczestnicy ŚDM spędzą czas w Rybniku?

W czwartek, 21 lipca wszyscy spotkają się w bazylice św. Antoniego na uroczystej mszy z udziałem przybyłych księży i biskupów. Po mszy przejdziemy na Kampus, gdzie zaplanowano imprezy muzyczne i ewangelizacyjne, mające zintegrować przybyłych z rybniczaniem. Piątek to czas na zwiedzanie miasta i regionu, a w sobotę udajemy się m.in. na lotnisko na katowickim Muchowcu, gdzie 20 tys. osób weźmie udział w spotkaniu pokoleń: wspólnie z młodymi świętować będą osoby, które w 1983 roku wzięły tam udział w mszy odprawianej przez obecnego świętego, papieża Jana Pawła II. Niedziela to dzień w parafiach, a z inicjatywy prezydenta Piotra Kuczery na rynku i na placu przy bazylice zaplanowano szereg koncertów.

To chyba najtrudniejsze z organizacyjnych wyzwań, jakim przyszło księdzu sprostać?

Nie licząc rybnickiej pielgrzymki na Jasną Górę, to rzeczywiście największe przedsięwzięcie. Oczywiście nie jestem sam. Wspierają mnie ks. Krzysztof Nowrot, dekanalny duszpasterz młodzieży w Rybniku, ks. dziekan Piotr Winkler oraz młodzież w naszych parafiach w ramach parafialnych centrów ŚDM. W sumie w rybnickich przygotowaniach bierze udział 260 młodych osób, część z nich otrzymała konkretne zadania, jak np. kontakt z mediami czy przygotowanie strony muzycznej. Mamy też duże wsparcie miasta, które zadbało m.in. o część artystyczną i przygotowało tzw. paszport pielgrzyma, czyli rodzaj niezbędnika i przewodnika po Rybniku z mapą, planem linii autobusowych, adresami kościołów, telefonami alarmowymi, listą miejscowych atrakcji i lokali oferujących zniżki oraz biletami uprawniającym do darmowych przejazdów miejskimi autobusami. Prezydent powołał grupę roboczą, która zajmuje się tymi sprawami.

Przed nami ostatnia, najbardziej intensywna faza przygotowań?

Dopinamy m.in. kwestie wyżywienia i transportu młodzieży do Krakowa. Zwróciliśmy się do rybnickich restauratorów z prośbą

o przekazanie 100-200 zł na przygotowanie posiłków dla pielgrzymów. Zapraszamy więc do współpracy chętnych właścicieli lokali. Zaangażowaliśmy tłumaczy oraz lekarzy, którzy w ciągu tych czterech dni będą dyspozycyjni przez 24 godziny na dobę. Jednocześnie do końca maja przyjmujemy zapisy od osób, które chcą pojechać na uroczystości w Krakowie. Najlepiej zgłosić się do swojej parafii i wybrać jeden z trzech pakietów pielgrzyma. Szczegółowe informacje można znaleźć na naszych ulotkach oraz w internecie (www.facebook.com/SDMRybnik).

Wiele osób obawia się o bezpieczeństwo podczas Światowych Dni Młodzieży. Czy rybnicki sztab wypracowuje dodatkowe procedury, dzięki którym będziemy czuć się bezpiecznie?

Do Rybnika przyjadą młodzi ludzie, którzy w większości są związani z kościołem i zaangażowani w życie swoich parafii. To nie będą przypadkowe osoby, a zorganizowane grupy, na czele których najczęściej będzie stać kapłan. Niestety, dzisiaj ataki terrorystyczne mogą przydarzyć się wszędzie. Czy zatem mielibyśmy zrezygnować z organizacji czegokolwiek? W przypadku ŚDM musimy uruchomić też pierwiastek wiary: to wydarzenie, które zainicjował św. Jan Paweł II, przedsięwzięcie nad którym czuwa Opatrzność Boża, dlatego jesteśmy spokojni. Oczywiście racjonalnie oceniamy sytuację, dlatego wdrażamy odpowiednie procedury bezpieczeństwa. Zarówno policja, jak i inne centralne służby już działają. Co więcej, dwie osoby z każdej parafii zostaną odpowiednio przeszkolone w Katowicach, co ma dodatkowo zapewnić spokój i dobre przeżywanie tego czasu. Zapewniam, że organizatorzy podjęli wiele kroków, dzięki którym zarówno w Rybniku, jak i w Krakowie będzie bezpiecznie.

**Rozmawiała
Dominika Ingram-Nowaczyk**

Jeśli chciałbyś pomóc w organizacji Światowych Dni Młodzieży, chcesz coś zaproponować, masz pytanie – zadzwoń lub przyjdź: Rejonowe Centrum ŚDM, Parafia MB Częstochowskiej, ul. Pilarczyka 5, Rybnik, tel. 607 162 073.

Jego nazwisko przewijało się na łamach naszej gazety niejednokrotnie dzięki sukcesom a to w pływaniu, a to w matematyce, co przyniosło mu w ub. roku tytuł Rybnickiego Prymusa, nadawany wyróżniającym się uczniom przez prezydenta miasta. Z perspektywy ponad dwóch lat spędzonych w rybnickiej szkole, Władek uważa, że panuje tu większy luz, a dystans między pedagogami a młodzieżą jest mniejszy niż w Taszkencie, gdzie się urodził. Z dzielnicy odległej o kilkanaście kilometrów od centrum dwumilionowej stolicy, dojeżdżał do szkoły z rozszerzonym programem z matematyki oraz na treningi pływackie. A zaczynał od niewielkiego basenu pod blokiem, gdzie mieszkali w sąsiedztwie dziadków. Widać w Taszkencie, gdzie w lecie temperatura dochodzi do 45 st. C, basenik pod blokiem nie jest niczym nadzwyczajnym... Kiedy w ramach programu repatriacyjnego Władek trafił z rodziną do Rybnika, był już pływakiem z pięcioletnim treningowym stażem. Zdradza, że kiedy pojawiła się możliwość osiedlenia w naszym mieście, sprawdzili, czy jest w nim pływalnia. Jest i to nie jedna, ale trzy i dziś Władek z sukcesami kontynuuje sportową pasję. Jest zawodnikiem sekcji pływackiej Rybnickiego Młodzieżowego Klubu Sportowego i w swojej kategorii wiekowej sporo już osiągnął. Zdobywał medale na Mistrzostwach Śląska, stawał na podium w wielu mitingach. Dwugodzinne treningi odbywają się każdego dnia, a na pływalnię przy ul. Powstańców przywozi go tata. A ostatnio zaangażował się jeszcze w ratownictwo wodne. — *Władek poważnie i świadomie podchodzi do sportu. Jest zorganizowany i bystry, szybko łapie kontakt z kolegami, którzy w pełni go akceptują. Myślę, że z takimi cechami świetnie sobie w życiu poradzi* — mówi Rafał Tymusz, trener Władka i jednocześnie dyrektor rybnickiego MOSiR-u. Widać, wody nigdy za dużo, bo nawet na swój urodzinowy piknik w lipcu Władek zaprosił przyjaciół na Rudę. Kolegów ma sporo, bo Franek i Bożydar z pływalni czy trzymająca się razem szkolna paczka z Patrykiem, Maćkiem i Danielem, to nie wszyscy chłopcy, których chciałby wymienić. Władek z przystosowaniem do nowych warunków nie miał problemu, klasa też dobrze przyjęła nowego kolegę, rówieśnicy byli ciekawi tamtego świata. Jak mówi

wychowawczymi klasy Mirosława Piernikarska, Władek dobrze się zaadaptował w nowym środowisku, nauczycielka nie zdradza jednak swojej w tym roli, co podkreślają inni. Nie jest łatwo zaistnieć wśród rówieśników chłopcu, wprowadzając o polskich korzeniach, wychowanemu w sz-

matematyka to oczywiście nie wszystko. Dzięki aparatowi otrzymanemu od ojca, został fotografem obsługującym szkolne uroczystości, jest też w najlepszej grupie z angielskiego i nie ma problemów z językiem polskim. W Taszkencie rozpoczął naukę czytania po polsku od książki „Wesoła szkoła”, dziś czyta lektury podsuwane przez rodziców niezwykle dbających o wszechstronną edukację dzieci, ostatnio chłopięcą klasykę, m.in. wszystko co napisał Juliusz Verne. Czasu starcza na niewiele więcej – jeśli muzyka to nie ostre brzmienie, ale muzyka filmowa, próbuje też sił w grze na harmonijce ustnej, ale choć jest uzdolniony muzycznie,

Ale jak już się rozkręci...

Kiedy w 2013 r., tuż przed świętami Bożego Narodzenia, odwiedziliśmy Annę Beniusz i jej męża Olega Bannikowa, repatrianci z dalekiego Uzbekistanu „oswajali” właśnie mieszkanie w dzielnicy Paruszowiec-Piaski. Ich córka, kilkuletnia wtedy Angelina była w przedszkolu, które uwielbiała, syn Władek, uczeń IV klasy, w szkole. Po ponad dwóch latach rozmawiamy w czytelni Szkoły Podstawowej nr 3 z poważnym, wysokim szóstoklasistą, który świetnie odnalazł się w nowej rzeczywistości.

cunku do polskiej kultury i mówiącemu całkiem dobrze po polsku, choć ze wschodnim zaśpiewem, ale przybywającemu z daleka, z wielokulturowego świata. Do dziś utrzymuje kontakt z dawnymi kolegami – Tatarem, Rosjaninem i innymi. — *To otwarty, ambitny i zdyscyplinowany wewnętrznie młody człowiek, wyznaczający sobie cele i je realizujący* — mówi wychowawczyni. Ucząca matematyki w SP 3 Grażyna Stęchły po pierwszych testach zorientowała się w potencjale Władka. — *Mimo różnic w programach, dzięki dobrym podstawom zaskakująco szybko był gotowy do udziału w nietatym, trzyletowym wojewódzkim konkursie matematycznym i w V klasie został jego laureatem* — mówi. Dzięki temu sukcesowi Władek nie musiał zdawać tegorocznego sprawdzianu z matematyki podsumowującego edukację w szkole podstawowej, ale sam zdecydował, by i w VI klasie znów w konkursie wystartować. Tak dla siebie. Zrobił to i znów dostał się do grona laureatów! — *Władek ma serce olimpijczyka, a przy tym jest koleżeński i chętny do pomocy* — mówi Grażyna Stęchły. Dodawać nie trzeba, że jeśli chodzi o matematykę, w szkole jest bezkonkurencyjny. W V klasie Władek poszedł za ciosem i wziął udział w prestiżowym konkursie matematycznym PANGEA odbywającym się w Warszawie. Zakwalifikował się do finału i znalazł w pierwszej „10”, a przy okazji, dzięki wsparciu organizacyjnemu szkoły, zwiedził stolicę. Ale

Jedną z wielu pasji Władka jest pływanie

co potwierdza ucząca muzyki wychowawczyni, w tej dziedzinie przeszkadza mu nieco słomiany zapał. Jak mówi, długo się rozkręca, ale w szkole najwyraźniej już to zrobił. Przyszłość? Związana z Rybnikiem, który uważa za fajne miasto do życia, i z gimnazjum w zespole szkół im. Frycza-Modrzewskiego, gdzie Władek zamierza się dostać. Czego mu brakuje? Klimatu z upalnym latem, dwukrotnie większych niż u nas soczystych arbuzów i melonów, rodziny, która została w Uzbekistanie. Ale to się być może zmieni, bo babcia i dziadek, którzy już Rybnik odwiedzili, uczestniczą w programie repatriacyjnym i czekają na powrót do Polski.

Wiesława Różańska

Barwy i smaki Indii w muzeum

Będzie barwnie, tanecznie i egzotycznie. Kiedy? Podczas kolejnej edycji Nocy Muzeów, na którą rybnicki muzealnicy zapraszają 20 maja. Tegoroczna Noc muzeów poświęcona będzie kulturze Indii. O 17.45 wieczór rozpocznie pokaz tańców hinduskich w wykonaniu zespołu tańca „Natarang”, grupy pasjonatów promujących kulturę Indii w Polsce. Tancerze poprowadzą warsztaty

tańców hinduskich, pokażą jak zakładać sari, a duet „Healing Incantation” zaprezentuje tradycyjną muzykę tego kraju. Gościem specjalnym wieczoru będzie specjalista od pogody, dziennikarz, fotoreporter i podróżnik Jarosław Kret, który opowie o swojej fascynacji Indiami. Z kolei na wystawie „Barwy i smaki Indii” będzie można poznać techniki zdobienia tkanin, zobaczyć obrazy na płótnie, marionetkowy teatr ludowy Kathputli, a także obrzędy zaślubin i wdowieństwa, biżuterię i miski żebracze. Autorką wystawy jest Eleonora Tenerowicz z Muzeum Etnograficznego w Krakowie. Będą też atrakcje dla najmłodszych – spektakl teatru lalek Marka Żyły oraz naturalnej wielkości słoi, którego dzieci będą mogły przyozdobić.

(D)

Kulturalny informator

24 kwietnia

NIEDZIELA

- 16.00 – Dom Kultury w Boguszowicach: **Bajkowa Niedziela** – „W jednym stali domu” – spektakl w wykonaniu Teatru BiM z Piotrkowa Trybunalskiego.
- 16.00 – Dom Kultury w Chwałowicach: „**Złotowłosa**” – baśń teatralna dla dzieci w wykonaniu aktorów Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie.
- 18.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: **akustyczny koncert zespołu Perfect**.

25 kwietnia

PONIEDZIAŁEK

- 9.00 i 11.00 – Dom Kultury w Boguszowicach: edukacja teatralna „Z legendą i bajką” (w programie m.in.: spektakle „W jednym stali domu” w wykonaniu teatru BiM z Piotrkowa Trybunalskiego i „Podwórkowe opowieści” w wykonaniu teatru Na Cztery Łapy z Markłowic).

26 kwietnia

WTOREK

- 18.00 – Pub Geszynk: **Śląski Kącik Literacki** (spotkanie z rybniczaniec Stanisławem „Fojermanem” Neblikiem, autorem tomiku wierszy po śląsku „Do rymu po naszymu abo śląski miszmasz”).

28 kwietnia

CZWARTEK

- 16.00 – Biblioteka, filia nr 2 na Nowinach: Dyskusyjny Klub Książki: „**Honor**” Elif Shafaka.

29 kwietnia

PIĄTEK

- 20.00 – Dom Kultury w Chwałowicach: występ kabareciarza Roberta Korólczyka z duetem muzycznym.

30 kwietnia

SOBOTA

- 18.00 – Kampus: **Electronic Music Day** (w programie: Łukasz Napora, Kuba Sojka, Lili, Protest, Matt Shiba, Zloop, Endr.:u).
- 18.55 – Teatr Ziemi Rybnickiej: **opera „Elektra”** (transmisja z Metropolitan Opera).
- 19.00 – Fundacja EDF Polska: „**Niedotowane**”, premiera spektaklu Teatru Mariana Bednarka.
- 20.00 – Stodolnia: otwarcie Rybnickiej Stodolni (wystąpią: EDM, DJ Fafaq, Skytech, DJ Kuba & Neitan, Flashrider, Allastra).

1 maja

NIEDZIELA

- 10.00 – Zielone tereny Fundacji EDF Polska: **Gala Disco Polo i piknik rodzinny** w ramach cyklu imprez pod nazwą „Rybnicka Stodolnia” (wystąpią: Mig, Dbomb, Veegas).
- 16.00 – Rynek: **Jazzowe brzmienia** – koncerty w ramach imprezy „Maj, bzy, Rybnik i Ty”, wystąpią: Po Prostu (16.00), Mieczysław Szczeciński i Krzysztof Herdzin Trio „Songs from yesterday” (17.30), Kuba Badach „Tribute to Andrzej Zaucha” (19.00), Wojtek Mazolewski Quintet (20.30).

2 maja

PONIEDZIAŁEK

- 17.00 – Rynek: „**Filmowe leżakowanie**” – seanse kina plenerowego w ramach imprezy „Maj, bzy, Rybnik i Ty”: „Król Maciuś I” (17.00) premierowe pokazy filmów dokumentujących historyczne momenty z życia miasta (18.30), „Miłość” (19.00).
- 18.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: „**Poszli chopy do powstania**” - spotkanie z Markiem Szołtyskiem w ramach cyklu „Pogodomy o Śląsku”.
- 20.00 – Mogiła Powstańców Śl. na cmentarzu parafialnym: uroczysty apel poświęcony rocznicy wybuchu III Powstania Śl.
- 20.00 – Zielone tereny Fundacji EDF Polska: **Festiwal hip-hopu** w ramach cyklu imprez pod nazwą „Rybnicka Stodolnia” (support: Jarecki, DJ BRK, Sanepid, DJ Bambus, HWR, Legrand oraz Dabop i gwiazda wieczoru GrubSon).

3 maja

WTOREK

- 10.30 – bazylika św. Antoniego: uroczysta msza w intencji Ojczyzny, po niej przemarsz na rynek, gdzie zaplanowano oficjalne obchody święta Konstytucji 3 Maja.
- 13.00 – „**Czas patriotów**” w ramach imprezy „Maj, bzy, Rybnik i Ty” (w programie „Zadaniowy pochód majowy”, czyli patriotyczny spacer po mieście z przewodnikiem).
- 15.00 – Kampus: koncert pieśni patriotycznych w ramach imprezy „Maj, bzy, Rybnik i Ty”.
- 16.00 – Park im. Czempieła w Niedobczycach: „**Cały Śląsk gra i śpiewa**” – festyn z okazji 3 Maja (w programie koncerty chórów i orkiestr ŚZChO, występ zespołu Marod i grupy Coverband).
- 18.00 – Rynek: „**Rynek klimatycznie**”, czyli koncerty w ramach imprezy „Maj, bzy, Rybnik i Ty”: OZD i goście (18.00), Skubas (19.00), Smolik & Kev Fox + goście specjalni (20.00).

5 maja

CZWARTEK

- od 15.30 – Rynek: **Juwenalia** – pokaz mody z Fluofashion, zdalnie sterowane samochody

i drony, ju jitsu i gry sportowe (17.00 – Kulturalny Club: kabaret Nomen Omen * 18.00 – Pub Geszynk – turniej bowlingowy * 21.00 – Bahamas: impreza studencka).

6 maja

PIĄTEK

- Kampus: **Juwenalia** – koncert plenerowy (wystąpią Youth Fall Away, Kurczat, Raggabarabanda i Natalia Nykiel) – godzina na plakatach.
- 16.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: wernisaż pokonkursowej wystawy „**Z pędzlem wśród gwiazd – Vincent van Gogh**” z cyklu „Wielcy znani i nieznan”.
- 18.00 – Galeria Smolna (biblioteka, filia nr 8): wernisaż wystawy rysunku Marceliny Stycz „**Struktura natury**”.

7 maja

SOBOTA

- 18.00 – Dom Kultury w Boguszowicach: wernisaż wystawy fotografii Macieja Piekarskiego oraz spotkanie poetyckie z Grzegorzem Tokarczykiem, autorem debiutanckiego tomiku „Literackie komunikaty o trwaniu rzeczywistości”.
- 18.30 – Herbaciarnia Małpa: „**Chomicki mówi wiersze(m)**” – spotkanie autorskie z Mateuszem Chomickim, autorem tomiku pt. „Lustra feniczne”.
- 19.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: „**Następnego dnia rano**” – spektakl komediowy z udziałem m.in. Magdaleny Schejbal, Anny Gornostaj i Przemysława Sadowskiego.
- 20.00 – Zielone tereny Fundacji EDF Polska: promocja albumu Marcina „Kali” Gutkowskiego pt. „**Krime Story**”, w ramach cyklu imprez pod nazwą „Rybnicka Stodolnia” (wystąpią Kali, Psychobeatbox, DJ Feel-X).

8 maja

NIEDZIELA

- 10.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: **XVIII Vinyl Swap** (gielda płyt winylowych, kompaktowych, książek, instrumentów muzycznych i sprzętu grającego).
- 18.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: **koncert Ireny Santor z zespołem**.
- 19.00 – Herbaciarnia Małpa: „**Kołem po Ukrainie, czyli tour de Krym & Donbas**” slajdowisko z udziałem Marcina Bartosza i Krzysztofa Rakoczego (gość specjalny: Irena Rubliuk).

9 maja

PONIEDZIAŁEK

- 9.00 – Dom Kultury w Boguszowicach: Kulturalna majówka (w programie: warsztaty taneczne, teatralne, plastyczne, ceramiczne, rękodzieła oraz wystawa).
- 9.00 i 11.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: Kulturalna majówka (spektakl „Absurdy codzienności” w

wykonaniu rybnickiego teatru Tara-Bum).

- 10.00 – Dom Kultury w Chwałowicach: Kulturalna majówka („**Odgłosy wiosny**” - koncert solistów i zespołów instrumentalnych Szkoły Muzycznej Szafanków).
- 10.00 – Dom Kultury w Niedobczycach: Kulturalna majówka (artystyczne zajęcia dla dzieci i młodzieży z rybnickich szkół).
- 10.00 – Biblioteka, filia nr 18 na Nowinach (odział dla dzieci): **Tydzień bibliotek** – „Biblioteka na trzepaku” – zajęcia plenerowe.

10 maja

WTOREK

- 10.00 i 12.00 – Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: **Tydzień bibliotek** – „Masz prawa człowieku” spotkanie autorskie z Iwoną Zabielską połączone z warsztatami.
- od 10.00 do 17.00 – Kampus: **Festiwal Nauki** (w programie m.in. Centrum Nauki Kopernik z wystawą „Eksperymentuj”, Świat Techniki z Ostrawy, Pan Korek, Akademia Techniczna Małolata).

11 maja

ŚRODA

- 11.00 – Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: „**Piękne niechciane. O architekturze złych czasów**” – wykład dr Jacka Kurka.
- 12.15 – Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: **Tydzień bibliotek** – spotkanie autorskie z Grzegorzem Kasdepkę.
- 17.00 – Muzeum w Rybniku: **koncert zespołu Moderato** z Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Rybniku.

12 maja

CZWARTEK

- 10.00 – Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: „**Literatura na porcelanie**” (w programie: prelekcja Marka Przybyła prezesa Porcelany Bogucice oraz warsztaty zdobienia porcelany).
- 17.00 – Dom Kultury w Boguszowicach: „**Czas na pasję**” - warsztaty bizuterii witrażowej.

13 maja

PIĄTEK

- 9.00 – Dom Kultury w Boguszowicach: spektakl „**A niech to gęś kopnie**” w wykonaniu rybnickiego teatru Fik-Mik oraz spotkanie z aktorem i reżyserem Dariuszem Wiktorowiczem (kolejne o 10.45 i 12.15).
- 14.45 – Fundacja EDF Polska: **18 Festiwal Sztuki Teatralnej**
- 22.00 – Rynek: „**Causa fatalis**”, plenerowy spektakl Teatru Nowego Fronta z Pragi

14 maja

SOBOTA

- 8.00 do 17.00 – Deptak (ul. Powstańców Śl. i Sobieskiego): pchli targ, giełda staroci i rękodziela oraz kiermasz książek.
- od 9.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: warsztaty artystyczne „Przy kawie” – druciarstwo artystyczne (zapisy do 9 maja).
- 10.00 – Dom Kultury w Chwałowicach: warsztaty fotografii dokumentalnej (prowadzenie: Krzysztof Góluh, po nich wernisaż wystawy jego prac pt. „Blżej człowieka”).
- 14.20 – Fundacja EDF Polska: 18 Festiwal Sztuki Teatralnej
- 18.00 – Naleśnikarnia Cynamonka: występ muzyczno-taneczny z udziałem muzyki i fotografa Szymona Kamczyka i taneczki Bogusławy Sznajder.
- 19.00 – Zabytkowa Kopalnia „Ignacy”: Noc Muzeów „Powrót do PRL-u” (w programie: diorama inspirowane minioną epoką, gra terenowa w tematyce PRL-u, wykłady historyczne i kulturalne).

15 maja

NIEDZIELA

- 11.30 – Fundacja EDF Polska: 18 Festiwal Sztuki Teatralnej
- 16.00 – Dom Kultury w Boguszowicach: Bajkowa Niedziela – „A niech to gęś kopnie!” spektakl w wykonaniu rybnickiego Teatru Fik-Mik.

16 maja

PONIEDZIAŁEK

- 19.00 – Bazylika św. Antoniego: Rybnicki Wieczór Chwały (cykl spotkań modlitewnych z muzyką na żywo).

17 maja

WTOREK

- 9.00 – Dom Kultury w Boguszowicach: 14 Regionalny Przegląd Przedszkolnych Grup Tanecznych „Roztańczone pantofelki”.
- 17.00 – Dom Kultury w Chwałowicach: Koncert „Dzieci – rodzicom”.

18 maja

ŚRODA

- 9.00 – Industrialne Centrum Kultury w Niewiadomiu: XVIII Regionalny konkurs gawędziarzy „W Niewiadomiu po Śląsku”.
- 17.00 – Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: Dyskusyjny Klub Książki – „Simona. Opowieść o niezwykłym życiu Simony Kossak” Anny Kamińskiej.

19 maja

CZWARTEK

- 16.00 – Biblioteka, filia nr 2 na Nowinach: Dyskusyjny Klub Książki – „W Lesie Wiedeńskim wciąż szumią drzewa” Elisabeth Ásbrink.
- 18.00 – Dom Kultury w Chwałowicach: „Podróże w nieznaną” – spotkanie ze Stefanem Czernieckim pt. „Śladem szepotu amazońskiego potoku”.
- 19.00 – Pub Geszynk: Śląski kącik literacki (spotkanie z prof. Zbigniewem Kadlubkiem).

20 maja

PIĄTEK

- od 18.00 – Muzeum w Rybniku: Hinduska Noc muzeów (w programie m.in. Jarosław Kret i jego opowieść o podróży do Indii, teatr lalek „Walizki z różnych stron świata wg. Marka Żyły”, wernisaż wystawy „Indie – barwy i smaki” oraz Indian Dance Group Natarang – pokazy i warsztaty).
- 18.00 – Industrialne Centrum Kultury w Niewiadomiu: „Kopidol” spektakl w gwarze śląskiej Teatru Naumiony.

21 maja

SOBOTA

- 9.30 – Fundacja EDF Polska: Śląskie Konfrontacje Utraconych Nauk Kultury Szermierczego – pokazy warsztatowe.
- 12.30 – Plac Jana Pawła II: Śląskie Konfrontacje Utraconych Nauk Kultury Szermierczego: pokazy warsztatowe.
- 18.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: „Na pełnym morzu” – premiera spektaklu Sławomira Mrożka w wykonaniu Teatru Rondo z TZR (reż. Izabela Karwot).
- 20.00 – Herbaciarnia Małpa: Koncert The Party Is Over i duetu: Daria Ryzek i Michał Wajdzika.
- 20.00 – Zielone tereny Fundacji EDF Polska: występ Warsaw Shore i Pudzian Band w ramach cyklu imprez pod nazwą „Rybnicka Stodolnia”.

22 maja

NIEDZIELA

- 18.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: recital Edyty Gępert z zespołem.
- 18.00 – Dom Kultury w Boguszowicach: „W starym kinie” – koncert z okazji Dnia Matki (najbardziej znane melodie filmowe z lat 20. i 30. w wykonaniu Anny Kukawskiej i Mirosława Gotfryda z zespołem).

24 maja

WTOREK

- 17.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: „Dzieci – rodzicom” – widowisko w wykonaniu tancerzy z Młodzieżowego Domu Kultury.
- 18.00 – Dom Kultury w Chwałowicach: „Dla Ciebie Mamo” – koncert operetkowy w wykonaniu: Mieczysława Błaszczyka, Sabiny Olbrich-Szafranec, Grażyny Griner, Wioletty Mareckiej, Adama Zajęca.

25 maja

ŚRODA

- 18.00 – Dom Kultury w Niedobczycach: koncert Eleni.
- 19.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: wręczenie nagród w dziedzinie kultury (w programie m.in. koncert zespołu Zawiało).

27 maja

PIĄTEK

- 17.00 – Zabytkowa Kopalnia „Ignacy”: dyktando „ślōnskiej godki” (zapisy: tel. 507-064-749, 798-359-790).

28 maja

SOBOTA

- 18.55 – Teatr Ziemi Rybnickiej: opera „Czarodziejski flet” (retransmisja opery z Metropolitan Opera w Nowym Jorku).

29 maja

NIEDZIELA

- 15.00 – Dom Kultury w Chwałowicach: Chwałowicki Festyn Rodzinny (w programie m.in.: koncert laureatów XXXIV Festiwalu Piosenki Dziecięcej im. Tadeusza Paprotnego, występy artystyczne dla dzieci, biesiada).
- 16.00 – Teren przy kościele w Popielowie: Farska Majówka (w programie m.in. gry i zabawy dla dzieci, Ferajna Berniego, koncert MOD „Rybnik” i zespołu Coverband).

31 maja

WTOREK

- 16.30 – Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: Śląski Dzień Dziecka (spotkanie z Moniką Kassner autorką „Zaginionych pereł księżnej Daisy”).
- 18.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: „Młodzi soliści i wielkie dzieła” – koncert symfoniczny Filharmonii Rybnickiej im. Braci Szafranków oraz solistów Szkoły Muzycznej Szafranków.

imprezy cotygodniowe

Poniedziałki

- 13.00 – seanse Kina Seniora w TZR: „Aktorka” (2 maja), „Pięta pora roku” (9 maja), „Body/Ciało” (16 maja), „Joy” (23 maja), „Stulatak, który wyskoczył przez okno i zniknął” (30 maja).
- 19.00 – seanse Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Ekran” w TZR: „Niewinne” (2 maja), „Brooklyn” (9 maja), „Dziki historie” (16 maja), „Fusi” (23 maja), „Powrót” (30 maja).

Środy

- 17.00 – Industrialne Centrum Kultury w Niewiadomiu: Czas na kino – seanse dla dzieci.
- 18.00 – Dom Kultury w Chwałowicach: Plejada Dobrych Filmów („Granice miłości”).
- 20.00 – Kulturalny Club: Wieczory z sałsa (cotygodniowa nauka sałsy w stopniu podstawowym i pokazy tańca).

Czwartki

- 20.00 – Celtic Pub: Jam Session – noc z muzyką na żywo (cotygodniowe spotkania sympatyków muzyki – blues, jazz i rock)

wystawy

- Teatr Ziemi Rybnickiej: Galeria Sztuki: wystawa pokonkursowa „Z pedzłem wśród gwiazd – Vincent van Gogh” (od 6 maja do 6 czerwca). Galeria Oblicza: „Batik. Obraz malowany woskiem” – prace Bernadety Długosz-Włodarczyk (do 3 maja) * wystawa pokonkursowa „Z pedzłem wśród gwiazd – Vincent van Gogh” (od 6 maja do 6 czerwca).
- Muzeum: wystawa in memoriam „Dorobek twórczy artysty plastyka Heleny Piergies-Chlubek” (do 8 maja) * wystawa „Indie – barwy i smaki” (od 20 maja do 28 sierpnia).
- Dom Kultury w Chwałowicach: wystawa fotografii Arkadiusza Pałasińskiego oraz malarstwa Karoliny Jarosławskiej i Klaudii Ka (obie do 10 maja); wystawa fotografii Krzysztofa Góluha (od 14 maja do 30 czerwca) i Agaty Norek „Tarcze obronne – sztuka przeciwko przemocy” (od 23 maja do 17 czerwca).
- Zabytkowa Kopalnia „Ignacy”: wystawa fotografii Mariana Mielka „Ocalić od zapomnienia – kopalnia Ignacy” (do 10 maja).
- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: „W śląską stronę” – wystawa malarstwa Józefa Hetmana (do 31 maja) * wystawa „To be or not to be” poświęcona Williamowi Szekspirowi w 400. rocznicę śmierci (do połowy czerwca) * wystawa ilustracji „Masz prawa człowieku” (od 5 maja do 31 maja).
- Biblioteka na Smolnej: wystawa rysunku Marceliny Styc (od 6 maja do 30 czerwca).
- Galeria w autobusach miejskich – na monitorach wyświetlane będą fotografie Zbigniewa Żupy i Mateusza Świstaka.

Kulturalne adresy

PLACÓWKI KULTURY:

- Teatr Ziemi Rybnickiej, plac Teatralny 1, tel. 32 42 22 132; (www.rck.rybnik.pl);
- Dom Kultury w Chwałowicach, ul. 1 Maja 91B, tel. 32 4216 222 (www.dkchwalowice.pl);
- Dom Kultury w Boguszowicach, Pl. Pokoju 1, tel. 32 42 52 016; (www.dkboguszowice.pl);
- Dom Kultury w Niedobczycach, ul. Barbary 23, tel. 32 43 31 065; (www.dkniedobczyce.pl);

- Industrialne Centrum Kultury w Niewiadomiu, ul. I. Mościckiego 15, tel. 32 42 13 755; (www.dkniewiadom.eu);
- Zabytkowa Kopalnia „Ignacy”, ul. Mościckiego 3
- Muzeum w Rybniku, Rynek 18, tel. 32 42 21 423; (www.muzeum.rybnik.pl);
- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Szafranka 7, tel. 32 422 35 41 (www.biblioteka.rybnik.pl)
- Biblioteka, filia nr 2, Maroko-Nowiny, ul. Zebrzydowska 30, tel. 32 422 53 17.
- Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Broniewskiego 23, tel. 32 422 40 88.

- Galeria smolna (biblioteka filia nr 8, ul. Reymonta)

LOKALE I KLUBY:

- Klub Energetyka Fundacji EDF Polska, ul. Podmiejska 1, (tel. 739 11 74).
- Celtic Pub, Rynek 8, tel. 32 423 77 17
- Kulturalny Club, Rynek 3, tel. 32 42 27 864
- Klub pod Teatrem, Plac Teatralny 1
- Herbaciarnia Małpa, ul. Kościuszki 62/1
- Pub Geszynk, Plac Wolności 1a
- Naleśnikarnia Cynamonka, ul. Sobieskiego 21

Przygotowano na podstawie materiałów Wydziału Promocji i Informacji Urzędu Miasta Rybnika

Nocna podróż na „Wyspę Baśni”

Rybnicka biblioteka po raz jedenasty zaprosiła młodych czytelników na Noc z Andersenem. Podobnie jak w poprzednich latach świętowanie urodzin słynnego bajkopisarza było pełne magii, atrakcji i niespodzianek.

Tę niezwykłą noc (1/2 kwietnia) w bibliotece spędziło około 130 dzieci. — *Noc z Andersenem to międzynarodowa, cykliczna impreza, która w Rybniku od lat cieszy się dużym zainteresowaniem. Chętnych zawsze jest więcej niż miejsc. Udział w spotkaniu to nagroda dla dzieci, które są aktywnymi czytelnikami. Co roku przygotowujemy wiele wydarzeń, które zmieniają bibliotekę w krainę baśni i fantazji. Przy okazji staramy się pokazać, że można u nas nie tylko wypożyczać ciekawe książki, lecz także poznawać sztukę i dobrze się bawić* — mówi Beata Bartel,

kierownik Oddziału Dla Dzieci i Młodzieży Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej. Atrakcji nie brakowało: były występy iluzjonisty, szkoła magii, przedstawienie „Księżniczka na ziarnku grochu” w wykonaniu Teatryku Pętelka z Młodzieżowego Domu Kultury (reżyseria Zofia Paszenda), warsztaty intrologatorskie i plastyczne, nocna wędrówka po bibliotece, czytanie książek oraz bajkowe kino. Ze względu na coraz większą liczbę uczestników w tym roku

Tegoroczna edycja Nocy z Andersenem odbywała się pod hasłem „Wyspa Baśni”, i właśnie taką magiczną wyspą stała się rybnicka biblioteka

zmieniono miejsce noclegu – dzieci rozłożyły swoje śpiwory w holu na pierwszym piętrze. Rano, choć mocno niewyspane, z uśmiechem witały rodziców i żegnały bibliotekę z zapewnieniem, że wrócą tu znów za rok. Współorganizatorami wydarzenia byli Rada Dzielnicy Śródmieście oraz Knihovna BBB v Uherskem Hradisti. (m)

Muzyka, słowo i coś jeszcze

— *Na to wyjątkowe wydarzenie zapraszamy artystów uprawiających sztukę z treścią, takich, którzy w swych utworach obok warstwy muzycznej mają też coś do powiedzenia* — mówił Michał Wojczek, dyrektor Teatru Ziemi Rybnickiej, otwierając kwietniowy, IV Music & Soul Festival.

Wiele do powiedzenia miał z pewnością Janusz Radek, artysta „o głosie, który przebija ściany”, gwiazda pierwszego festiwalowego wieczoru. Ten wszechstronnie utalentowany, znany zarówno ze scen muzycznych, jak i teatralnych, obdarzony wyjątkowym wokalem i charyzmą artysta zaprosił publiczność na popołudniową przejażdżkę w towarzystwie... Haliny. Tajemniczą Haliną okazała się poetka, Halina Poświatowska, której wiersze Janusz Radek wziął na muzyczny warsztat. — *Ta kobieta bardzo mi się podoba. Nie potrafię oprzeć się jej urokowi: jako kobiety oraz poetki, której słowa, przy delikatnym dotknięciu, naberają wyjątkowego blasku* — mówił. Poezja w zaskakującej, bo bardzo nowoczesnej, elektronicznej odsłonie była pierwszym etapem muzycznej podróży, w trakcie której artysta zaprezentował również utwory z najnowszej płyty „Popołudniowe przejażdżki”. Na wydanym w październiku ub. roku krążku Janusz Radek odkrył swą kolejną artystyczną twarz – autora tekstów i kompozytora. Relaksująca, czasem dynamiczna i pełna humoru, a czasem wzruszająca i nostalgiczna muzyczna wędrówka bardzo spodobała się rybnickiej

publiczności, która występ Janusza Radka przyjęła entuzjastycznie.

Drugi wieczór festiwalu upłynął w atmosferze muzycznej ewangelizacji. Na scenie zagościły „... radość, energia i uwielbienie”, jak bez żadnej przesady przedstawiał potencjał wykonawców dyrektor Michał Wojczek. Gospel Rain, niespełna 20-osobowy pop-gospelowy chór wystąpił ze wsparciem zespołu instrumentalnego, w którego składzie znalazł się Wojciech Świerczyński grający na gitarze akustycznej, a zbieżność nazwisk z byłym dyrektorem TZR wcale nie jest przypadkowa. Chórowi i muzykom towarzyszyli soliści Olga Szymońska (laureatka „Szansy na sukces”, współwykonawczyni

w oratoriach Piotra Rubika), Kasia Dereń (uczestniczka jednej z edycji Voice of Poland) oraz Mate.O (Mateusz Otremba, twórca piosenki autorskiej, mąż Natalii Niemen), których łączy twórczość o chrześcijańskim przesłaniu. Twórca chóru, kompozytor, aranżer i wokalista Grzegorz Głuch wplatał w muzykę biblijne wersy, by wzmocnić wymowę hołdu „... dla Tęgo, co wszystko stworzył”. „Wstań i chodź, woła cię Pan” – przekonywali artyści, a publiczność, początkowo nieśmiało, dała się w końcu porwać radosnej energii i budzącym nadzieję słowom „Nie jesteś sam”, będących zresztą mottem lidera zespołu. Kontakt z publicznością ułatwiają często koncertującemu zespołowi nie tylko wyznawane przez artystów uniwersalne wartości, ale i nowoczesna, rytmiczna muzyka oraz jej profesjonalne wykonanie. Grzegorz Głuch nie zapomniał, że rybnicki koncert odbył się w rocznicę katastrofy smoleńskiej i finałową muzyczną modlitwę odśpiewano w intencji jej ofiar.

Ostatnim akcentem festiwalu był spektakl Ballet Magnificat „Face 2 Face”, amerykańskiej grupy z Jackson nad Missisipi, łączącej taniec tradycyjny z nowoczesnym, której prezentacje wyróżniają się często ewangelicznym przesłaniem. (D), (r)

Janusza Radka zaskoczyła niespodzianka: tort w kształcie nastawni kolejowej, które to miejsce artysta bardzo lubi, wręczyła świętującemu dwa dni wcześniej 48 urodziny artysty jego menażerka Olga Jakubiec

Nie jesteś sam – przekonywał zespół Gospel Rain

MUSIC & SOUL FESTIVAL

O c z a m i c ó r k i

Artystka, projektantka, muzealnica, nauczycielka. Dla znajomych – Helenka, dla Celestyny Chlubek-Adamczyk – po prostu mama. — *Pamiętam wazon, w których stały pędzle zamiast kwiatów i wszechobecne w domu dłuta, skrobaki, pudełka z farbami i węglem drzewnym, sztalugi, a przede wszystkim – mamę-grafika* — wspomina dom i Helenę Piergies-Chlubek jej córka. Zmarłą dwa lata temu w wieku 83 lat artystkę ciepło wspominali też inni – znajomi i współpracownicy, a okazją była wystawa, jaką 4 kwietnia otwarto w rybnickim muzeum.

Kiedy latem ubiegłego roku Celestyna Chlubek-Adamczyk przypadkowo natknęła się na dwie prace swojej mamy, uznała, że nie powinny leżeć w szufladzie. Zadzwoiła więc do przyjaciół, znajomych i różnych instytucji, z pytaniem, czy wypożyczą prace jej matki na wystawę. W ten sposób ściany w wielu domach do 8 maja świecić będą pustkami, za to w muzeum można oglądać wystawę pn. „Dorobek twórczy artysty plastyka Heleny Piergies-Chlubek (1931-2014)”. 4 kwietnia w wernisażu wzięło udział spore grono jej bliskich i znajomych, byłych uczniów i współpracowni-

Celestyna Chlubek-Adamczyk, która przez kilka lat pracowała ze swoją mamą w muzeum.

— *Pracowałam z Helenką od lat 70. do 90. Była autorką opraw wystaw stałych i czasowych, katalogów i afiszy. Czasem goście już wchodzili na wystawę, a ona drugim wyjściem wychodziła z pędzlami w dłoniach, bo kończyła jeszcze swoją pracę. Była niesłychanie ambitna, miła i ciekawa życia. Dzięki tym pięknym pracom wciąż jest tutaj z nami* — mówiła Genowefa Grabowska, była dyrektorka rybnickiego muzeum. Helena Piergies-Chlubek zaprojektowała m.in. cegiełki na fundusz budowy

rybnickiej szkoły muzycznej, kolorystykę elewacji hotelu Olimpia w Kamieniu, sztandar dla NSZZ Solidarność w Rybniku oraz logo rybnickiego muzeum, które wykorzystywano do 1992 r. Uczyla też rysunku i historii ubioru w rybnickiej zawodowce krawieckiej, pracowała w „Mechaniku” i prowadziła zajęcia wychowania plastycznego w dwóch rybnickich ogólniakach. Przez lata była też związana z Domem Kultury w Niewiadomiu,

a w rybnickim muzeum zrealizowała wszystkie wystawy od połowy lat 70. — *Helenka była fascynującą osobowością. Drobna blondynka w sporych okularach, z uwagą patrząca na rozmówcę, emanowała ciepłem* — dodaje Elżbieta Bimler-Mackiewicz z rybnickiego muzeum. Kiedy Helena Piergies-Chlubek przeszła już na emeryturę chętnie uczestniczyła w wernisażach i koncertach. — *Pamiętam jak Helenka przyjeżdżała do Teatru Ziemi Rybnickiej na wózku inwalidzkim pchanym przez jej ukochanego męża Ferdynanda, bo chciała poznać co robią inni artyści i nasycić się ich pracami* — wspomina artysta Marian Rak. Celestyna Chlubek-Adamczyk mówi, że mama była dla niej wzorem i autorytetem. Ostatnia praca Heleny Piergies-Chlubek zatytułowana jest „Mamusia”. Wykonana temperą, powstała na podstawie powiększonego zdjęcia jej matki. — *To jedyna praca, w której mama sięgnęła do przeszłości. Z namalowaniem jej miała wiele problemów, bo już wtedy bardzo słabo widziała* — mówi Celestyna Chlubek-Adamczyk.

(S)

Sabina Horeb-Pisula

Oprócz prac Heleny Piergies-Chlubek na wystawie można oglądać także pamiątkowe fotografie przedstawiające artystkę

ków, a nawet przedstawiciele urzędu gminy w Zawoi i członkowie tamtejszego zespołu ludowego Juzyna. Helena Piergies-Chlubek mówiła, że z urodzenia jest zawojanką, a z wyboru rybniczanką. Skończyła Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie, była graficzką, malarką, projektantką i długoletnią pracownicą rybnickiego muzeum. Swoje prace prezentowała w Polsce i za granicą. — *Mama była grafikiem, więc na wystawie najwięcej jest grafik, a najmniej – malarstwa olejnego. Są jej najwcześniejsze prace z lat studenckich, a nawet licealnych i ostatnie, kiedy już bardzo ograniczala ją wada wzroku. Mama zawsze skupiała się na tym, co „tu i teraz”, nawet podróżując miała przy sobie notes, w którym cały czas coś rysowała. Lubilać przyglądać się jej pracy, kiedy sprawnie wycinała specjalnymi narzędziami rysunki, wykorzystując różne materiały. Nocami, kiedy domowników nie było już w kuchni, gdzie stał największy stół, rozkładała kalkę techniczną i rozrysowywała różne projekty – począwszy od proporczyków, okładek książek i sztandarów, po projekty wnętrz czy elewacji osiedlowych bloków* — opowiada

18 FESTIWAL SZTUKI TEATRALNEJ 13-15 maja 2016

Klub Energetyka
Fundacji EDF Polska

13 maja, piątek

- 14.45 – otwarcie festiwalu
- 15.00 – LOT NAD KUKUŁCZYM GNIAZDEM (Teatr Hom z Tychów)
- 16.30 – BAL W OPERZE (Teatr M.D.K. z Rzeszowa)
- 17.45 – IT'S ALL ABOUT BRAVERY (Teatr Skin the Car (Kraków) & MO-VYTZA (Rybnik))
- 19.20 – STARY GOŁĘBNIK (Teatr Nikoli z Krakowa)
- 20.30 – SIMY NA STAŻU (Teatr Simy Na Stażu z Poznań/Warszawa)
- Rynek, g. 22 – CAUSA FATALIS (Teatr Novogo Fronta z Pragi)

14 maja, sobota

- 14.20 – Klub Festiwalowy
- 16.00 – MIGOTLIWA PRZESTRZEŃ (Teatr Joanny Grabowieckiej z Warszawy)
- 17.20 – CEBULOWA Z PARÓWKAMI (Teatr Projekt PañFu z Torunia)
- 18.10 – MOBY DICK + NAJWIĘKSZY ZŁODZIEJ PERFORMANCE W POLSCE (Teatr Karol Barcki z Goleniowa)
- 19.40 – SALOME (Teatr Strefa Otwarta z Wrocławia)
- 21.00 – ATRAPA I UTOPIA (Fundacja Teatr Realistyczny ze Skierniewic)
- 22.30 – NIEDOTOWANE (Teatr Mariana Bednarka z Rybnika)
- 23.00 – koncert zespołu THE OCTOBER LEAVES z Rybnika

15 maja, niedziela

- 11.30 – Klub Festiwalowy
- 13.00 – 3XTAK, RUDNICKI (Teatr Wojtki Kowalskiego z Częstochowy)
- 14.20 – ZABAWA W CZEKANIU NA ZABAWĘ (Teatr Terminus A Quo z Nowej Soli)
- 15.35 – POTOK (Grupa A.TAK z Gdańska)
- 17.00 – TO FACE (Teatr Krzyk z Maszewa)
- 18.30 – spotkanie z autorem wystawy prof. Zbigniewem Bajkiem z Krakowa
- 19.30 – zakończenie festiwalu i wręczenie nagród
- 20.00 – PRZYŚPIEWKA O SZMACIE (performance – Teatr Mariana Bednarka)

Wejście na wszystkie przedstawienia
BEZPŁATNE!

Więcej informacji o festiwalu: www.fundacja.edf.pl/fst/; www.facebook.com/FestiwalSztukiTeatralnej.

Karawana podróżników

— *Kiedy sęp, którego ktoś próbował otruć wreszcie zaczął jeść, dziki ostrosos wskoczył mi na kolana, a małpa, która straciła swoje dziecko przytuliła się do mnie z całych sił – takie chwile warte są każdego poświęcenia* — mówi Małgorzata Zdziechowska, która jako wolontariuszka pracowała w sierocińcach i ośrodkach rehabilitacyjnych dla dzikich zwierząt na całym świecie. Polska doktor Dolittle, jak jest nazywana, była jednym z gości Rybnickiego Festiwalu Podróżników „Karawana” – imprezy dla osób kochających podróże.

Dla Małgorzaty Zdziechowskiej przygoda z wolontariatem rozpoczęła się w Australii od pracy z koalami. To miał być jednorazowy wypadek, a okazał się początkiem podróży m.in. do Boliwii, Brazylii, RPA i Chin. — *Pracowałam z ponad 60 rodzajami ssaków: od wielkich kotów – lampartów, gepardów, czy jaguarów, przez małpy – czepiaki czarne, kapucynki i wyjce, po niedźwiedzie andyjskie, pandy, lisoszakale, kapibary, kangury czy wilki. Wolontariusze muszą często zastąpić zwierzętom rodziców i nauczyć je przydatnych umiejętności. Zajmowałam się jednak nie tylko sierotami i zwierzętami chorymi, ale też byłyimi „maskotkami”, które przestały się podobać swoim właścicielom* — opowiadała Małgorzata Zdziechowska w Domu Kultury w Chwałowicach, w trakcie trzeciego dnia festiwalu. Uczestnikom Karawany, którzy 3 kwietnia licznie wypełnili salę DK, mówiła o swoich podopiecznych i pracy wolontariusza. — *Trzeba mieć ukończone 18 lat, kochać zwierzęta i nie bać się ubrudzić rąk. Często nie jest wymagane doświadczenie, ale trzeba znać*

język angielski, przydadzą się też hiszpański, czy portugalski. Najkrótszy okres pracy, w zależności od ośrodka, waha się od dwóch tygodni do pół roku. Nie dostaje się za nią wynagrodzenia, a w wielu miejscach trzeba zapłacić za zakwaterowanie i wyżywienie – w RPA to 800 dolarów za dwa tygodnie — mówiła Zdziechowska, która w Chwałowicach promowała swoją pierwszą świeżo wydaną książkę „Zwierzątka podróżniczek Gosi”. — *Tak się złożyło, że wielu podróżników tegorocznej Karawany opowiadało o zwierzętach, bo również Daria i Krzysztof Nowakowscy, którzy podróżują z trzydziestką zaprzęgowych psów i Bartosz Stróżyński, który fotografuje zwierzęta w zimnych arktycznych i antarktycznych wodach, a i wielki „Lodowy Wojownik”, jakim jest Leszek Cichy, również zafascynowany jest zwierzętami, które spotyka na trasach swych górskich wypraw* — opowiada Krzysztof Łapka, organizator tej cieszącej się sporą popularnością imprezy. Tegoroczna Karawana trwała od 1 do 4 kwietnia,

a w jej trakcie 12 podróżników opowiedziało o swoich przygodach. Elżbieta Wiejaczka o tym, jak mieszkała z Masajami, kapitan Piotr Kuźniar o żeglarskim rekordzie ustanowionym w roku ubiegłym, a Piotr Strzeżysz o swojej rowerowej wyprawie życia. — *To właśnie on otrzymał największe brawa za pełen filozoficznych prawd pokaz, w czasie którego opowiedział o swojej rowerowej podróży z Alaski do Patagonii. Piotr sprzedał też najwięcej książek, spośród wszystkich piszących „karawanowych” podróżników. Łącznie, publiczność Karawany kupiła ich ponad 70* — mówi Krzysztof Łapka. Oprócz spotkań z podróżnikami w ramach festiwalu odbyły się również prelekcje dla młodzieży, degustacje herbat i potraw kuchni wegetariańskiej, kiermasze sprzętu do nurkowania i rękodzieła etnicznego, warsztaty artystyczne oraz fotografii podróżniczej, w których wzięło udział ponad 130 osób z całego kraju. (S)

— *To święto teatru, ale też przyjaźni i zabawy. Impreza z roku na rok się rozkręca i przynosi nam coraz większą radość* — mówi Zofia Paszenda o 4. Rybnickim Dziecięcym Festiwalu Teatralnym „Przestrzeń Wyobraźni”, w którym wzięło udział ponad 500 uczestników i widzów. Dwudniowa impreza współfinansowana przez miasto odbyła się 6 i 7 kwietnia w Teatrze Ziemi Rybnickiej.

13 różnorodnych spektakli w wykonaniu dziecięcych teatrów z całej Polski, a do tego zajęcia warsztatowe z teatru ruchu, lalki, pantomimy czy tańca. — *Przygotowaliśmy też różnorodne działania parateatralne i plastyczne. Dzieci lubią taką twórczą atmosferę. Tutaj nawiązują nowe przyjaźnie, uczą się od siebie, rozwijają swoją kreatywność oraz warsztat teatralny* — mówi reżyserka Zofia Paszenda, która wspólnie z inną pasjonatką teatru, Izabelą Karwot od

czterech lat organizują dziecięcy festiwal, a pomagają im w tym TZR, Młodzieżowy Dom Kultury i Dom Kultury w Boguszowicach. — *W spektaklach królowała naturalność dziecka. Młodzi aktorzy niezwykle świadomie kreowali swoje postaci, więc widz dał się wciągnąć w ich opowieść. Jeśli w trakcie przedstawień na sali panuje cisza, wiadomo, że spektakle „kupili” widza, a tak było tym razem* — mówi Izabela Karwot o festiwalowych sztukach, które ocenili Agnieszka Radzikowska, Michał Sabat i Dariusz Wiktorowicz. Jurorzy przyznali dwa równorzędne pierwsze miejsca: Teatrowi Lalkowemu Bajki i Baśni z Bielska-Białej za spektakl „Dziewczynka z zapalkami” i Teatrowi Alis we Wrocławiu za edukujący muzyczny spektakl

„O generale Basie i szeregowych ósemkach”. — *Tłumaczymy czym jest nuta, pauza, takt, gama, czy oktawa. General Bas musztruje swoje szeregowy ósemki, które zwinnie skaczą po pięciolinii, nie tworząc jednak melodii. Zanim wreszcie ją znajdą, widz dowie się, jak ważna w życiu jest pauza* — mówi Bartłomiej Kamiński,

reżyser nagrodzonego spektaklu. Drugi z laureatów – teatr z Bielska – postawił na adaptację baśni Hansa Christiana Andersena „Dziewczynka z zapalkami”, opowiedzianej przez młode aktorki animujące lalki, a jedna z nich – Julia Jeleśniańska – otrzymała wyróżnienie aktorskie, podobnie zresztą jak tytułowy General Bas, czyli Ada Trybuchowska z Wrocławia. Równorzędne nagrody trafiły też do Daniela Rusiewicza i Pawła Freitagę za role w spektaklu „Urodziny w Nigdylandii” raciborskiego teatru Miodzio i Małe Miodzio. Swoje nagrody przyznało też jury dziecięce, w którym znaleźli się przedstawiciele dziesięciu teatrów, również tych z Rybnika, a pierwsze miejsce jego werdyktem zdobył teatr Fika w Świerklanach za spektakl „Mama – nie!”. Warto dodać, że spektakle w TZR obejrzały też przedszkolaki z rybnickich placówek, odbyły się warsztaty reżyserskie dla instruktorów oraz pokazano dwa pozakonkursowe przedstawienia – „A niech to gęś kopnie” boguszowickiego Supelka i „Gerde” Teatru of Manhattan New Generation z Jaworzna, który miał zagrać na płycie rynku, ale deszcz pokrzyżował te plany. Każdy uczestnik festiwalu otrzymał również prezent „na czasie” – broszkę w kształcie scenicznych masek. (S)

Małgorzata Zdziechowska nie tylko opowiedziała o swojej pracy, ale też przedstawiła swoją pierwszą książkę

Werdykt odczytał aktor i reżyser Dariusz Wiktorowicz

Aby pokazać „Absurdy codzienności” młodzież z teatru Tara-Bum sięgnęła m.in. po kultową postać Osiolka Porfiriona, ale też po współczesną modę na wstawianie „łapek w dół” na popularnym „Fejsie”. Premierowy spektakl oparty na „Teatryku Zielona Gęś” Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego wystawiono 1 kwietnia w Teatrze Ziemi Rybnickiej, gdzie działa Tara-Bum.

Dialog z mistrzem Gałczyńskim

Młodzi ludzie „odkurzyli” mistrza Gałczyńskiego i jego teatrykowe scenki, m.in. „Biurokrata na wakacjach”, „Kłótnię żebraków”, „Miłość chirurga”, „W szponach kofeiny”, czy „Zasady leczenia przekąźnikowego”. Gałczyński napisał ich ponad 160, kpiąc z przywar Polaków. Absurdalny humor i groteskowy dowcip powstałych ponad 60 lat temu tekstów, okazał się dla młodych ludzi nie lada wyzwaniem. — *Sami wybrali scenki i podjęli próbę interpretacji tych komicznych, ale trudnych i często dziś zapomnianych tekstów, które jednak nie uległy przedawnieniu i zainspirowały młodzież do poszukiwań podobnych absurdów w ich otoczeniu. Znaleźli je głównie w wirtualnym świecie internetu i Facebooka* — opowiada Izabela Karwot, reżyserka spektaklu. Dlatego scenariusz powstał nie tylko na podstawie tekstów „Teatryku Zielona Gęś” Gałczyńskiego, ale również własnych zespołu Tara-Bum. Muzykę skomponował Jarosław Hanik, a oszczędne: scenografię i stroje – Barbara Wójcik-Wiktorowicz. Na scenie pojawiła się 20. osobowa, zupełnie nowa grupa „Tara-Bumowców”. — *„Absurdy codzienności” były ich pierwszym spektaklem, ale premiera jest tylko początkiem, wstępem do kolejnych lepszych wcieleń zespołu. Dlatego będziemy dalej pracować nad tym przedstawieniem. Aktorzy muszą wydobyć z siebie ów tytułowy absurd* — mówi Izabela Karwot. Od września z nastoletnimi aktorami pracuje również Wojciech Chowaniec, aktor, tancerz, choreograf i efekty tej współpracy były widoczne na scenie. Po premierze reżyserka dziękowała rodzicom swoich podopiecznych, którzy przychylnym okiem patrzą na pasje swoich dzieci. — *Bycie na scenie to nie tylko przyjemność, ale też ciężka praca. Młodzi ludzie muszą nie tylko odkryć świat teatru, ale*

i samych siebie. Tutaj uczą się tego, co może im przynieść dorosłe życie, w które za chwilę wkroczą — mówiła Izabela Karwot. Dzień później „Absurdy codzienności” pokazano w Domu Kultury w Boguszowicach, w ramach ogólnopolskiego projektu „Dotknij teatru”, zorganizowanego z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru. Projekt ma umożliwić spotkanie artystów i widzów nie tylko dzięki spektaklom, ale też najróżniejszym przedsięwzięciom popularyzującym teatr. Tak było właśnie w Boguszowicach, gdzie odbyło się spotkanie dyskusyjne z aktorem i reżyserem Dariuszem Wiktorowiczem pt. „Widz im starszy tym bardziej wartościowy dla teatru”, a publiczność miała okazję zobaczyć gościa w roli Adama w komedii „Psiunio” Teatru Bez Sceny z Katowic. Największym zainteresowaniem cieszył się drugi dzień boguszowickiego projektu (3 kwietnia), kiedy to na terenie dzielnicy zorganizowano teatralną grę terenową „Przez dziurkę od klucza”. — *Udało się nam zachęcić do wspólnej zabawy blisko 180 mieszkańców osiedla, nie tylko tych najmłodszych. Uczestnicy zaopatrzeni w mapy musieli przejść określoną trasę, na której mieli wykonać siedem, głównie aktorskich zadań. Odgrywano więc scenki teatralne, a rodzice musieli, na przykład, na podstawie trzech słów wymyślić i opowiedzieć bajkę swoim dzieciom. Zdobyć wszystkich siedmiu kluczy „otwierało” naszą scenę, na której teatr Szydło pokazał spektakl „Alicja w Krainie Czarów”. Cieszę się, że impreza tak się udała, bo moim marzeniem jest ożywienie osiedla i jego mieszkańców, w taki właśnie sposób* — mówi Izabela Karwot, która jest nie tylko reżyserem, ale też pełni obowiązki dyrektora DK w Boguszowicach.

(S)

Absurdy codzienności w wykonaniu całkiem nowego zespołu Tara-Bum

Kulturalnym skrótem

- Do 12 maja zgłaszać można chęć udziału w XVIII regionalnym konkursie gawędziarzy „W Niewiadomiu po śląsku”, jaki odbędzie się 18 maja w Industrialnym Centrum Kultury (dawny dom kultury). Konkurs, który ma na celu pielęgnowanie i kultywowanie gwary śląskiej adresowany jest do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Udział w nim należy zgłaszać listownie, pocztą elektroniczną lub faksem (szczegóły i karta zgłoszenia na www.ick.rybnik.pl). Repertuar powinien składać się z jednej lub kilku gawęd po śląsku (mile widziane teksty własne), a występ można wzbogacić regionalnym strojem bądź rekwizytami. Oceniana będzie m.in. poprawność gwarowa, dobór gawędy, interpretacja tekstu, czy gra aktorska. Organizatorzy przygotowali też imprezy towarzyszące: 18 maja (ok. 11.00 do 12.30) – zwiedzanie Zabytkowej Kopalni „Ignacy” i wejście na wieżę ciśnień; 20 maja o 18.00 – prezentacja spektaklu w gwarze śląskiej pt. „Kopidoł” w wykonaniu teatru Naumiony.
- Od uroczystej mszy św. rozpoczęli świętowanie swoich 20. urodzin członkowie Zespołu Śpiewaczego Józefinki z Kłokocina. Grupa powstała 19 marca 1996 r. przy Kole Rencistów i Emerytów w Kłokocinie. Dziś tworzy ją 13 osób, w tym osiem kobiet, na akordeonie przygrywa im Alojzy Waler, a kierownikiem zespołu jest Alojzy Krawczyk. Józefinki wykonują pieśni śląskie z regionu wodzisławsko-rybnickiego, uczestniczą w przeglądach zespołów folklorystycznych na szczeblu lokalnym, wojewódzkim i ogólnopolskim, uświetniają uroczystości miejskie i kościelne, występują na dożynkach, biesiadach, czy festynach. Swoje 20. urodziny Józefinki świętowały 20 marca w OSP w Kłokocinie.
- 21 marca w rybnickiej bibliotece odbyły się pierwsze „Irlandzkie wagary z biblioteką”. Rozpoczęły się od projekcji koncertu irlandzkiej grupy U2, potem na harfie – symbolu Irlandii – zagrała Anna Drewniak w towarzystwie swojego taty Adama Drewniaka oraz Marka Sochackiego – muzyków zespołu Carrantuohill. W ramach nietypowych wagarów odbył się też wykład Jacka Kurka, który wprowadził zgromadzonych do irlandzkiego świata symboli, przeplatane muzyką z Zielonej Wyspy. Na zakończenie dla młodzieży, która wagarowała w bibliotece, gliwicki zespół Salake przygotował warsztaty tańca irlandzkiego. Chętnych do nauki nie brakowało, a po części warsztatowej Salake zaprezentowało też fragmenty tańca irlandzkiego w nowoczesnej odsłonie. „Irlandzkim wagarom” towarzyszyła wystawa edukacyjna „Mały tyk irlandzkiej literatury” przedstawiająca sylwetki Shawa, Joyce’a, czy Becketta. (S)

FLECIKI W CHWAŁOWICACH. — W tegorocznej edycji wzięło udział 153 wykonawców z 18 placówek, m.in. z Tarnowskich Gór, Cieszyńska, Bielska-Białej, Siemianowic Śląskich, Żor, Wodzisławia i Raciborza, ale też z czeskiego Hlucina. Dominowały instrumenty akustyczne, dużo było młodych flecistów i skrzypków — mówi Łucja Stawarska, dyrektorka Stowarzyszenia Ognisk Muzycznych w Rybniku, które zorganizowało XVII Festiwal Muzyki Instrumentalnej adresowany do utalentowanych dzieci i młodzieży. Koncert laureatów odbył się 15 kwietnia w Domu Kultury w Chwałowicach, gdzie wystąpili najlepsi uczniowie szkół i ognisk muzycznych oraz innych placówek kształcenia artystycznego. Wręczono kilkanaście wyróżnień i nagród w różnych kategoriach, a wśród laureatów byli też przedstawiciele placówek z naszego miasta – akordeonista Franciszek Spyra (PSM Szafranków), pianiści Magdalena Mańka i Filip Szmajduch oraz keyboardzistka Kinga Saltarius (wszyscy z SOM), a także zespół instrumentalny Fermata (OPP Zespół Przygoda, *na zdjęciu*).

TEGO IGNACEGO JUŻ NIE MA. Zrobił ich ok. tysiąca, właśnie w tym miejscu. Wybrał 36 i pokazał, właśnie w tym miejscu – na Ignacym. — *Fotografie zostały zrobione w latach 2003-2010, a kilka z nich – parę tygodni temu w budynku sprężarkowni. Większość powstała w czasach kiedy myślałem, że będą jedyną pamiątką po kopalni Ignacy. Wtedy nikt nie przypuszczał nawet, że spotkamy się w tak odmienionym miejscu. Dziś przed Zabytkową Kopalnią Ignacy roztacza się świetlana przyszłość. To historia tej ziemi i dziedzictwo naszych przodków, które powinniśmy pielęgnować* — mówił Marian Mielek 14 kwietnia na Ignacym, podczas otwarcia wystawy „Ocalić od zapomnienia – stara kopalnia”. Kiedy fotografik pierwszy raz znalazł się na Ignacym, opustoszałe budynki były już stopniowo rozkradane. Udało mu się sfotografować nieliczne maszyny, ich elementy, konstrukcje i budynki, które pozostały po wielkim zakładzie. Wciąż robią wrażenie. — *Oddają klimat tamtych czasów. Warto porównać, jak uwiecznione wtedy miejsca wyglądają dzisiaj* — zachęca Ewa Mackiewicz-Polnik z Zabytkowej Kopalni Ignacy. Na wystawie oprócz zdjęć są też najróżniejsze przedmioty znalezione na terenie kopalni. — *Wszystkie fotografie utrzymane są w kolorze rdzy, która dominowała tu przez lata* — mówi Marian Mielek. Wystawę można oglądać do 10 maja.

ŻYCIE. ICH SAMODZIELNA ROLA. W tym przedstawieniu aktorstwo stało się narzędziem terapii i integracji. 15 kwietnia w Teatrze Ziemi Rybnickiej wystawiono spektakl „Poznajmy się”, efekt projektu „Życie – moja samodzielna rola”, realizowanego przez rybnickie stowarzyszenie „Razem”, wspomagającego osoby niepełnosprawne i ich otoczenie. — *Celem projektu była integracja niepełnosprawnych intelektualnie ze społeczeństwem, jednak z przestawieniem akcentów. Wyposażyliśmy naszych podopiecznych w umiejętności i kompetencje związane ze sztuką i grą aktorską. Wszystko po to, by pokazali, że również w ten sposób potrafią odnaleźć się wśród zdrowych* — wyjaśnia Krzysztof Chelstowski, prezes stowarzyszenia. Niepełnosprawni wzięli udział w warsztatach teatralnych, a następnie sami zostali instruktorami. — *Prowadzili zajęcia dla studentów, słuchaczy Uniwersytetu III Wieku, pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej, uczniów i nauczycieli. Udowodnili, że coś potrafią i mogą to przekazać innym* – dodaje Krzysztof Chelstowski. Zwieńczeniem rocznego projektu był spektakl „Poznajmy się” w reżyserii tyszaniina Piotra Adamczyka. Widzowie zobaczyli również „Balladę cygańską” teatru Tęcza z Gliwic oraz występ zespołu Troye Zillia z Ukrainy.

MŁODZI INSTRUMENTALIŚCI NA FORUM. Dwóch znakomitych muzyków: pianista Piotr Paleczny oraz skrzypek Konstanty Andrzej Kulka zasiadło w jury Ogólnopolskiego Forum Młodych Instrumentalistów im. Karola i Antoniego Szafranków zorganizowanego przez rybnicką szkołę muzyczną, której też patronują Szafrankowie, a Konstanty A. Kulka był również solistą (wraz z Adamem Makowiczem) inauguracyjnego forum koncertu. W tegorocznej imprezie wzięło udział 155 utalentowanych młodych instrumentalistów z całej Polski (53 pianistów; 37 skrzypków i 24 zespoły kameralne). Rybniczanie lepiej spisali się w kategorii zespołowej: duet fortepianowy Zuzanna Łojek i Dawid Dudek (nauczyciele Maria Warchoń-Sobiesiak i Maria Francuz) zdobył III m, zaś duety fortepianowe: Agnieszka Poloczek – Paweł Witkowiak (nauczyciele Jolanta Wawrzyńczyk i Agnieszka Robok) oraz Natalia Zdrzałek – Agata Burian (przygotowanie Maria Francuz i Joanna Maier) otrzymały wyróżnienia. W tej kategorii zwyciężył (ex aequo z zespołem Pixie Dixie i Pan Jinks z Warszawy) kwartet fortepianowy z Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Chopina w Bytomiu (*na zdj.*). Wśród rybnickich pianistów (grupa IV) III m. zdobył Szymon Surowiec (nauczyciel Katarzyna Balon), który otrzymał również nagrodę dyrektora rybnickiej szkoły. Forum odbyło się pod honorowym patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, prezydenta Rybnika oraz rektora Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach, a finansowo wsparły je ministerstwa i Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie.

Dominika Ingram-Nowaczyk

RECYTOWALI W TEATRZE. 4 kwietnia w Teatrze Ziemi Rybnickiej zorganizowano miejskie eliminacje do 61. edycji Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego. — *Turniej recytatorski to przede wszystkim umiejętności dykcyjne i panowanie nad stresem, ale ważny jest również przekaz, bo powinniście mieć coś do powiedzenia. Zawsze mówimy coś, zawsze mówimy do kogoś* — radziła Beata Szoltysek, która wspólnie z Izabelą Karwot (przewodniczącą jury) i Jarosławem Hanikiem, oceniała słowne prezentacje 16 uczestników konkursu. Jurorzy przyznali pięć wyróżnień, które wręczono: Katarzynie Ochojskiej, Magdalenie Knesz, Małgorzacie Ficek, Klaudii Szulik i Annie Drewniak oraz cztery równorzędne pierwsze nagrody. W turnieju recytatorów otrzymali je: Natalia Karwot i Mateusz Siedlecki, a w kategorii poezji śpiewanej Martyna Wrona i Martyna Pogorzelska. Zwycięska czwórka reprezentowała miasto podczas eliminacji regionalnych, jakie w połowie kwietnia odbyły się w Katowicach.

WOSKIEM MALOWANE. Zaczęło się od warsztatów, w jakich 18 lat temu wzięła udział raciborzanka Bernadeta Długosz-Włodarczyk. To właśnie wtedy zrobiła swoją pierwszą pracę wykonaną techniką batik. Przypominała mandalę i nigdy potem nie była wystawiana. Do dziś. Od 8 kwietnia tę i 20 innych prac Bernadety Długosz-Włodarczyk można oglądać w galerii Oblicza Teatru Ziemi Rybnickiej na wystawie „Batik – obraz malowany woskiem”. — *Był okres kiedy bardzo interesowałam się impresjonizmem, wtedy powstały batikowe „Statki”.* Jest też kilka prac surrealistycznych i portrety, które bardzo lubię, a przedstawiają wymyślone postaci. Każdy batik jest inny – nie da się wykonać dwóch identycznych prac, ponieważ wosk zawsze pęka w inny sposób — mówi Bernadeta Długosz-Włodarczyk. Podczas wernisażu raciborzanka opowiedziała o historii i tworzeniu batiku, którego ślady odkryto już w egipskich grobowcach, a kilka wieków później technikę udoskonalili mieszkańcy Jawy. Na bawełnianą lub jedwabną tkaninę nanosi się gorącym woskiem wzory, po czym zanurza się ją w „kąpieli” barwiącej. Miejsca pokryte woskiem pozostają niezabarwione, a po wysuszeniu na tkaninę można nałożyć kolejną warstwę wosku i ponownie zabarwić. Jakie efekty można uzyskać pokazuje wystawa, którą w TZR można oglądać do 3 maja.

Sabina Horzeła-Piskula

Sabina Horzeła-Piskula

DLA NICH SCENKA, DLA MNIE BOMBA. — *To była opowieść o żołnierzach. A ja zagrałam baletnicę* — mówią Kubuś i Martynka, dzieci z Przedszkola nr 7 w Czerwoncu, które zdobyło pierwsze miejsce w XIII Przeglądzie Teatrów Dziecięcych „Scenka”. Zespół teatralny Siódemeczka z tego właśnie przedszkola pokazał na scenie Industrialnego Centrum Kultury w Niewiadomiu spektakl pt. „Dzielny ołowiany żołnierz” na podstawie baśni Andersena i wygrał w swojej kategorii wiekowej. Występy dzieci oceniło jury: Kamil Bochniak, Katarzyna Wystucha i Katarzyna Chwałek-Bednarczyk, które przyznało też pierwsze miejsce w drugiej kategorii wiekowej – Zespołowi Invento ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Czechowicach-Dziedzicach za spektakl „Zapach sceny”. Grająca w nim Julia Polaczek otrzymała też nagrodę „Scenoludka” dla najlepszej młodej aktorki przeglądu, a Dariusz Roth z zespołu Komedianci (SP nr 3 w Pszowie), nagrodzony za występ w spektaklu „Bajeczka o Kasi” został najlepszym młodym aktorem „Scenki”. 9 kwietnia nowa dyrektor ICK Kamila Paradowska wręczyła karty prezentowe laureatom festiwalu, a licznie zebrana publiczność obejrzała spektakl-laboratorium „Dla mnie bomba!” teatru Lalki i Ludzie z Supraśla. Historia naukowca, w którego pracowni zjawiają się niespodziewani goście, inspirowana była bajką napisaną przez zmarłego niedawno Umberto Eco. Spektakl, w którym wykorzystano kilka technik teatralnych, m.in. teatr cieni, spodobał się nie tylko dzieciom.

CZY ANIOŁY MAJĄ ROGI? Na tegoroczną edycję niebiańsko-piekiełnego biesiadnego Babskiego combra w Domu Kultury w Niedobczycach (13 weekendowych wieczorów od 1 kwietnia poczynając) biletów nie było już w październiku. Tym razem 2600 w sumie pań konkurowało jako aniołki z Anielskiej Dziedziny i dioblące z Dioseckij Krainy, a oceniał je Trybunał Konkurencyjny, bo nie zabrakło aluzji do aktualnej politycznej sytuacji w naszym kraju. Od lat nie zmienia się trzon combrowej załogi: na scenie Ola Harazim-Bąk (w tegorocznej odsłonie diabeł Boruta w seksownych szortach), Czesław Żemła (Angelus) oraz Teresa Szulc (Oberangela) z resztą teamu, zaś za kulisami Marian Wolny, dyrektor DK, scenarzysta i reżyser, Michaela Szczansny (z kilku innymi osobami) pomysłodawczyni robiącej wrażenie, jak zawsze zresztą, scenografii i kostiumów czy Jacek Ciepliński (na scenie jako Bombeldioblak), który przygotował oprawę muzyczną. Okazuje się, że przeciwstawienie nieba i piekła jest w piosenkach częstym motywem przewodnim, dlatego muzyka, głównie w rytmie disco polo, była ważnym elementem widowiska. Rozgrzała ona wszystkie panie do temperatury rzeźzonego piekła i tylko rzutem na taśmę Anielsko Dziedzina wywalczyła remis. W sumie anioły (i to z obu stron rampy) okazały się nie tak grzeczne jak mogłoby się wydawać, a diabły nie tak straszne jak je malują!

Jerzy Husak

TEATR CAPITOL

PETER QUILTER
**NASTĘPNEGO
DNIA
RANO**

REŻYSER
CEZARY
MOROWSKI

7 maja 2016
godz. 19.00

TEATR ZIEMI RYBNICKIEJ

BILETY:
45 zł (do 30.04)
65 zł (od 01.05)

TEATR ZIEMI RYBNICKIEJ
www.teatrziemirybnickiej.pl

GBL GAZETA RYBNICKA
TWT Nowiny
RADIO 50

Poszli chopcy do powstania

Spotkanie z Markiem Szoltyśkiem w ramach cyklu „Pogodymi o Śląsku”. W sali kameralnej TZR Marek Szoltyś, śląski pisarz, dziennikarz, historyk i autor książek o kulturze, obyczajach i kuchni regionu, opowie o III powstaniu śląskim, którego 95. rocznicę świętujemy w tym roku.

2 maja, poniedziałek – g. 18

Z pędzlem wśród gwiazd

Podsumowanie międzynarodowego konkursu plastycznego „Z pędzlem wśród gwiazd” poświęconego twórczości Vincenta van Gogha. Otwarcie wystawy pokonkursowej oraz wręczenie nagród autorom zwycięskich prac. Przedsięwzięcie przygotowane przez Młodzieżowy Dom Kultury.

6 maja, piątek – g. 16

Na pełnym morzu

Premiera jednoaktowej sztuki Stanisława Mrożka, w wykonaniu działającego w Teatrze Ziemi Rybnickiej teatru Rondo. Spektakl w reżyserii Izabeli Karwot.

21 maja, sobota – g. 18

Edyta Geppert

Koncert wyjątkowej artystki, która od wielu lat zachwyca swoim scenicznym kunsztem. Muzyczny wieczór wypełnią utwory liryczne, dramatyczne, ale też zabawne, a nawet kabaretowe. Precyzyjnie wyreżyserowany recital, podczas którego Edyta Geppert buduje niezapomniany nastrój to prawdziwy teatr piosenki z literackimi perełkami, w tym evergreenami autorstwa m.in. Agnieszki Osieckiej, Jacka Cygana, Jonasza Kofty czy Wojciecha Młynarskiego.

22 maja, niedziela – g. 18

Dzieci rodzicom

Widowisko taneczne przygotowane przez Młodzieżowy Dom Kultury. Młodzi tancerze biorący udział w zajęciach organizowanych w MDK-u zaprezentują swoje umiejętności i talenty. Impreza skierowana jest nie tylko do rodzin i przyjaciół młodych artystów, ale również do wszystkich tych, którym bliska jest sztuka taneczna.

24 maja, wtorek – g. 17

Zawiąło i nagrody dla twórców kultury

Uroczystość wręczenia przez prezydenta Piotra Kuczerę nagród w dziedzinie kultury osobom zaangażowanym w kulturalne życie miasta i regionu. Wieczór wypełni również występ formacji Zawiąło, która powstała z pasji i zamiłowania do muzyki etnicznej całego świata. Tym razem artyści przeniosą publiczność w okres dwudziestolecia międzywojennego: muzyki i poezji tamtych czasów. Zabrzmiać znane i lubiane utwory m.in. Mieczysława Fogga, Hanki Ordonówny oraz Eugeniusza Bodo. Podczas koncertu po raz pierwszy, na dużym ekranie zostanie zaprezentowany teledysk do piosenki „Już nigdy”.

25 maja, środa – g. 19

Czarodziejski flet

Kolejne spotkanie z nowojorską sceną Metropolitan Opera. Tym razem zapraszamy na retransmisję opery „Czarodziejski flet” Wolfganga Amadeusza Mozarta, której ogólnoswiatowa transmisja miała miejsce w grudniu ub. roku.

28 maja, sobota – g. 18.55

Młodzi i wielkie dzieła

Koncert symfoniczny Młodzi soliści i wielkie dzieła w wykonaniu Filharmonii Rybnickiej im. Braci Szafranków. Muzykom towarzyszyć będą soliści - uczniowie rybnickiej szkoły muzycznej, którzy w kończącym się roku szkolnym odnosili sukcesy w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach.

31 maja, wtorek – g. 18

Kino Seniora

Poniedziałkowe seanse dla starszych i młodszych wielbicieli dobrego kina. Seanse rozpoczynają się o g. 13, bilety w cenie 8 zł.

- 2 maja – Aktorka (reż. Kinga Dębska, Maria Konwicka)
- 9 maja – Piąta pora roku (reż. Jerzy Domaradzki)
- 16 maja – Body/Ciało (reż. Małgorzata Szumowska)
- 23 maja – Joy (reż. David O. Russell)
- 30 maja – Stulecie, które wysoczył przez okno i zniknął (reż. Felix Herngren).

(D)

Irena Santor

punkt widzenia

8 maja 2016, godz. 18.00

Bilety:
45 zł (do 30.04)
55 zł (od 01.05)

Teatr Ziemi Rybnickiej

TEATR ZIEMI RYBNICKIEJ
www.teatrziemirybnickiej.pl

GBL GAZETA RYBNICKA
TWT Nowiny
RADIO 50

Po retransmisji baletu „Giselle” z Teatru Bolszoi w Moskwie, miłośnicy opery obejrzeni na ekranie Teatru Ziemi Rybnickiej „Madame Butterfly” Giacomo Pucciniego w satelitarnym przekazie „na żywo” z Metropolitan Opera w Nowym Jorku.

On-line z Nowym Jorkiem

Tym samym Rybnik dołączył do wielu miast w Polsce (już 24!) i na świecie, w których dzięki zdobyciom techniki publiczność może przeżywać w tym samym czasie podobne emocje związane z najciekawszymi światowymi wydarzeniami artystycznymi. Nowojorski spektakl, który swoją premierę miał w 2006 r., reżyserował znany skądinąd znakomity dramaturg i reżyser filmowy, nieżyjący już Anthony Minghella (m.in. oskarowy „Angielski pacjent”), a w głównych partiach wystąpili artyści z najwyższej półki: lotewska sopranistka Kristine Opolais (w niezwykle wymagającej partii Cio-Cio-San) i Roberto Alagna (porucznik B. F. Pinkerton, nota bene mąż naszej diwy operowej Aleksandry Kurzak), dyrygował zaś Karel

Mark Chichon. Przedstawienie zachwycało funkcjonalną i piękną, choć ascetyczną,

utrzymaną w japońskiej tradycji scenografią, z nowatorskim i zaskakującym wykorzystaniem marionetek. Dużym plusem transmisji są polskie tłumaczenia tekstu arii, co sprawia, że odbiór opery jest bardziej świadomy. Czeska spółka Cikanek, która jest organizatorem projektu The Met: Live In HD, również na obszar Polski, zapowiada w przyszłości bezpośrednie tłumaczenia wprowadzeń i rozmów z artystami, jakie są prowadzone w czasie przerw.

„Madame Butterfly” to pierwszy na ekranie TZR spektakl transmitowany na żywo z Nowego Jorku

Wielka sztuka wymaga odpowiedniej oprawy, również jeśli chodzi o „wystrój” publiczności, dlatego dobrze się stało, że widzowie, wśród których dominowały panie, wzięły sobie do serca sugestie organizatorów, by potraktować wieczór nie jak zwykły seans filmowy, ale po prostu wyjście do opery. **Kolejny spektakl – „Elektrę” Richarda Straussa obejrzymy 30 kwietnia. Początek o 18.55.**

(r)

W śląską stronę

W Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej swoją twórczość zaprezentowali pisarz **Andrzej Kapłanek** i malarz **Józef Hetman** – autorzy, dla których Śląsk jest najważniejszą inspiracją i głównym tematem twórczości.

Wieczór rozpoczęło otwarcie wystawy malarstwa i rzeźby rybniczana Józefa Hetmana, który w swoich pracach koncentruje się na ukazaniu śląskiej codzienności: pracy górników, pejzaży z familokami, portretów. Artysta podczas wernisażu podkreślał, że jego twórczość w dużej mierze wynika z doświadczenia pracy na kopalni. Jej charakter jest także bliski duchowi regionu – konkretność i dosłowność przedstawianych sytuacji kierują uwagę

odbiorcy w stronę rozważań o duchowości i metafizyce, będących nieodłączną częścią pracowitego i powściągliwego życia Ślązaków (wystawa będzie prezentowana w bibliotece głównej do 5 maja). Oglądaniu prac Józefa Hetmana towarzyszyły śląskie piosenki w wykonaniu „Kapeli z naszego miasteczka”. Kolejnym gościem spotkania był pisarz Andrzej Kapłanek, autor wydanej w ubiegłym roku książki „Śląskie mecyje”. Pisarz sam siebie określa „samozwańczym kuratorem Muzeum Przemijania”, zabiegającym o zachowanie pamięci dawnego Śląska. Na ponad pięciuset stronach ostatniej powieści Kapłanek starał się ukazać historyczne, kulturowe i cywilizacyjne przemiany regionu oraz ludzkie radości, smutki, tęsknoty, marzenia. Autor przyznał, że podczas pisania rozważał, czy nie posługiwać się

zdradził, że tak liczne publikacje zawdzięcza wyłącznie samodyscyplinie. Czasu na twórczość nie ma zbyt wiele, ponieważ poza pisaniem jego wielką pasją są podróże – Andrzej Kapłanek z satysfakcją przyznał, że po 40 latach wędrówek widział na świecie wszystko, co jest warte zobaczenia. Najbardziej jednak, podobnie jak Józef Hetman, lubi patrzeć na Śląsk – czule, przenikliwie, czasem krytycznie, lecz zawsze z szacunkiem.

(m)

Śląsk w donosach i słowach. W rybnickiej bibliotece gościli malarz Józef Hetman i pisarz Andrzej Kapłanek

Zdjęcia: Arch. org.

gwarą – ostatecznie jednak książka została napisana polszczyzną. Andrzej Kapłanek podzielił się także wspomnieniami z dzieciństwa i młodości: rytuał sobotniej kąpieli, zabawie w ciuciubabkę, wspólnym spędzaniu czasu na placu przed familokiem. Pisarz, który ma w dorobku 17 książek,

koncert **Środa 25 maja 2016 godz. 18.00**
Dom Kultury w Rybniku-Niedobczytach

Eleni

Koncert z okazji Dnia Matki

Bilety: przedsprzedaż do 18.05 - 45 zł od 19.05 - 55 zł
Bilety do nabycia w kasie DK Niedobczyce od pon. do pt. w godz. 8.00 - 20.00
Informacje: (32) 433 10 65

W zdrowiu i w chorobie

13 kwietnia 14 par małżeńskich świętujących jubileusz Złotych Godów odebrało z rąk prezydenta Piotra Kuczery medale za długoletnie pożycie przyznane im przez prezydenta RP Andrzeja Dudę. Tradycyjnie już uroczystość w urzędzie miasta była okazją do wspomnień i podsumowania minionych pięćdziesięciu lat.

— *Długo nie czekaliśmy, bo od chwili, gdy się poznaliśmy do ślubu minęły zaledwie cztery miesiące* — wspomina pan Jan Bobka, który podobnie jak żona Wiesława pochodzi z Zamościa. W 1972 roku, po dwuletnim pobycie w Kędzierzynie, państwo Bobkowie zamieszkali w Rybniku, gdzie pan Jan rozpoczął pracę w nowo powstałej elektrowni. Pani Wiesława pracowała w handlu i wspólnie z mężem wychowywała córkę, której doczekali się po kilkunastu latach małżeństwa. — *To był najszczęśliwszy moment w naszym życiu. Duże zaskoczenie, ale też wielka radość* — zdradza pani Wiesława. Zapytani o receptę na udany związek państwo Bobkowie zgodnie przyznają: — *Miłość na co dzień, razem zawsze i wszędzie.* — Teraz

żona choruje, a ja cały czas jestem przy niej — dodaje pan Jan.

Powiedzenie „za mundurem panny sznurem” sprawdziło się w przypadku państwa Barbary i Oskara Nikolaszów. Pan Oskar pełnił służbę wojskową w Białymstoku, gdy na zabawie poznał Basię, rodowitą białostoczkankę. W 1966 roku, już po ślubie na Podlasiu, młodzi małżonkowie przyjechali do Rybnika, gdzie mieszkali rodzice pana Oskara, którego ojciec był kierownikiem domu kultury w Niedobczycach, a następnie długoletnim dyrektorem Domu Muzyki i Tańca w Zabrze. — *Potrzeba było czasu, by przyzwyczaić się do nowego życia i miejsca. Nie było łatwo, bo przyjechałam z wojewódzkiego Białegostoku do dużo mniejszych Niedobczyc*

— przyznaje pani Barbara. Pan Oskar przez trzydzieści lat był instruktorem nauki jazdy, a jego żona pracowała w dzielnicowym domu kultury. Doczekali się syna i wnuków.

Oprócz państwa **Bobków i Nikolaszów**, w urzędzie miasta świętowali również: **Eryka i Helmut Bochenkowie, Weronika i Jerzy Brachmańscy, Łucja i Albin Byczkowie, Maria i Hubert Kisielowie, Urszula i Alfred Marszolikowie, Zofia i Stanisław Mojzowie, Krystyna i Ryszard Murowie, Łucja i Herman Pierchałowie, Stanisława i Mieczysław Rebizantowie, Anna i Joachim Skupieniowie, Michalina i Andrzej Stobierscy oraz Wanda i Kazimierz Wywrotowie.**

(D)

Zdjęcia: Dominika Ingram-Nowaczyk

DKK dyskusyjny klub książki

DKK w maju

Miłośników czytania i rozmów o literaturze zapraszamy na majowe spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki.

18 maja o g. 17 (biblioteka główna, ul. Szafranka 7) porozmawiamy o buntowniczym i niepokornym życiu Simony Kossak, która przez ponad trzydzieści lat żyła w drewnianej leśniczówce bez wody i prądu. Była naukowcem, ekologiem, autorką nagradzanych filmów i słuchowisk radiowych oraz działała na rzecz ochrony Puszczy Białowieskiej. Pochodziła ze słynnego rodu Kossaków – to prawniczka Juliusza, wnuczka Wojciecha, córka Jerzego, bratanica Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Magdaleny Samozwaniec. Biograficzna książka Anny Kamińskiej „Simona. Opowieść o niezwykłym życiu Simony Kossak” przynosi odpowiedzi na pytania dlaczego nazywano ją „Czarownicą”, dlaczego opuściła Kraków i została wydziedziczona. Autorka ukazuje także trudne losy znanej artystycznej rodziny oraz szarość PRL-u wymazującą barwny świat krakowskiej arystokracji.

Następnego dnia, **19 maja o g. 16** (filia nr 2, ul. Zebrzydowska 30) sięgniemy po powieść szwedzkiej pisarki Elisabeth Åsbrink „W Lesie Wiedeńskim wciąż szumią drzewa” poświęconą przyjaźni Szweda Ingvara Kamprada i Austriaka Ottona Ullmanna. Pierwszy z nich jako nastolatek był zafascynowany poglądami Hitlera, drugi ze względu na żydowskie pochodzenie musiał opuścić rodzinny Wiedeń i trafił do Szwecji. Bohaterowie tej historii spotkali się w małej, nowo powstałej meblowej firmie Kamprada, która dała początek dzisiejszemu potentatowi Ikea.

Uniwersytet III Wieku

zaprasza na zajęcia do swojej siedziby
(ul. Sobieskiego 15 – w pasażu), tel. 32 755 79 90.

Program działalności na maj

- **2.05., poniedziałek** – wolne od zajęć;
- **3.05., wtorek** – udział w miejskich obchodach Święta 3 Maja;
- **5.05., czwartek, g. 11.00** – wykład: „Znaczenie nauki języków obcych w stymulowaniu sprawności seniorów” – Janina Freund;
- **7.05., sobota, g. 11.00** – Park Kozie Górki – IV Marsz Nordic Walking Studentów UTW 2016;
- **8.05., niedziela** – V Kongres „Obywatel Senior” – imprezy okolicznościowe w Parku Śląskim w Chorzowie – zapisy u dyżurnych, wyjazd godz. 9.00;
- **9.05., poniedziałek, g. 10.00** – dyżur prawniczy – mec. Szczepan Balicki;
- **11.05., środa, g. 17.00** – Koncert zespołu wokalnego Moderato w Muzeum;
- **12.05., czwartek, g. 11.00** – Zwiedzanie Zabytkowej Kopalni „Ignacy” – wyjazd autobusu godz. 10.30; zatoczek przy ul. Rudzkiej;
- **18-20.05.** – wycieczka Łużyce;
- **19.05., czwartek, g. 11.00** – wykład: „Realizm i kreacja w filmie cz. II Biografie filmowe” – dr Ewelina Konieczna;
- **21.05., sobota** – VIII Olimpiada Sportowa ŁAZY;
- **23.05., poniedziałek, g. 10.00** – dyżur prawniczy – mec. Gerard Kuźnik.

Wszystkie zajęcia odbywają się w RCEZ.

2 maja, g. 19
NIEWINNE

Prod.: Francja/Polska 2016, 115 min., dramat, reż.: Anne Fontaine, obsada: Lou de Laâge, Agata Buzek, Agata Kulesza, Joanna Kulig.

Tuż po drugiej wojnie światowej francuski Czerwony Krzyż prowadzi akcję repatriacji i gromadzi swoich obywateli w szpitalu. Wśród lekarzy jest młodziutka Matylda Beaulieu. W szpitalu zjawia się siostra z oddalonego o kilka kilometrów klasztoru i błaga o pomoc dla umierającej kobiety. Problemem jest poród jednej z zakonnicek... Okazuje się, że siostry padły ofiarą zbiorowego gwałtu dokonanego przez czerwonarmistów.

9 maja, g. 19
BROOKLYN

Prod.: Irlandia/Kanada/Wielka Brytania 2015, 105min., melodramat, reż.: John Crowley, obsada: Saoirse Ronan, Domhnall Gleeson, Jim Broadbent, Julie Walters.

Lata 50. XX wieku. Ellis Lacey, młoda dziewczyna z Irlandii, opuszcza rodzinny kraj i wyrusza do Ameryki, by szukać szczęścia w Nowym Jorku. Początkowa tęsknota za domem mija, gdy w życiu Ellis pojawia się mężczyzna, a wraz z nim pierwsza miłość i romantyczne uniesienia. Wkrótce jednak przeszłość daje o sobie znać i Ellis musi dokonać dramatycznego wyboru między dwoma krajami i dwoma stylami życia...

16 maja, g. 19
DZIKIE HISTORIE

Prod.: Argentyna/Hiszpania 2014, 122 min, czarna komedia, scen. i reż.: Damián Szifron, obsada: Ricardo Darín, Oscar Martínez, Leonardo Sbaraglia, Rita Cortese, Erica Rivas, Julieta Zylberberg.

Niedoceniani muzyk, biznesmen, panna młoda, znany milioner, kelnerka oraz specjalista od materiałów wybuchowych powiedzą „dość!” i pokażą wszystkim swoje dzikie oblicze. W świecie, w którym liczy się tylko wydajność i sukces, przechytrzą system i będą walczyć o siebie, nawet jeśli będzie to wymagało przekroczenia cienkiej granicy między normalnością a szaleństwem.

23 maja, g. 19
FÚSI

Prod.: Islandia/Dania, 2015, 96 min, dramat, scen. i reż.: Dagur Kári, obsada: Gunnar Jónsson, Ilmur Kristjánsdóttir.

Fúsi to nieśmiały, wrażliwy 40-latek, który nadal mieszka z matką i jej partnerem, a każdy jego dzień wygląda tak samo. Codziennie czeka na niego porcja płatków na śniadanie, a potem praca na lotnisku przy wyładunku bagaży, z kolegami, którzy żartują z jego tuszy i charakteru. Pewnego dnia za namową matki niechętnie udaje się na kurs tańca, gdzie pozna je doświadczoną przez życie dziewczynę o imieniu Sjöfn, która wywróci jego świat do góry nogami.

30 maja, g. 19
POWRÓT

Prod.: Australia 2015, 96 min., dramat, scen. i reż.: Simon Stone, obsada: Geoffrey Rush, Ewen Leslie, Paul Schneider.

Na ślub ojca, miejscowego bogacza, z o wiele młodszą kobietą, przyjeżdża Christian, który odnawia kontakt z przyjaciелеm z dzieciństwa Oliverem. Z czasem poznaje też jego najbliższych i odkrywa sekret, który może zniszczyć rodzinę Olivera. Gdy historia zmierza do wielkiego finału, fakty, które miały na zawsze zostać pogrzebane wychodzą na jaw. Skomplikowana przeszłość i ukrywane przez lata tajemnice okazują się być poważnym zagrożeniem dla rodzinnych więzi.

Chłop od Lyjny, glizdy i inne głupoty

W kwietniu w Moskwie obchodzono 146. urodziny wodza rewolucji bolszewickiej czy komunistycznej – Włodzimierza Lenina, którego nazwisko wymawia się po śląsku — Lyjnin. I kiedy o tym usłyszałem, zaraz mi się przypomniał ten stary wic z brodą, mówiący, iż niektóre Ślązoki myślały kiedyś, że Lyjnin, to mąż od Lyjny, czyli Heleny. Ale do rzeczy.

Należy chyba uznać, że świętowanie urodzin tego człowieka jest czymś nierozsądnym, a nawet głupim. Jednak głupoty wiele jest wszędzie, więc sobie zacząłem przypominać przeróżnych śląskich głupków, o których mi ludzie opowiadali. Otóż pewien Ślązok Walenty z okolic Makoszów twierdził ponoć, że Mikołaj Kopernik był kompletnym osem, bo gdyby – tak jak astronom twierdził – Ziemia obracała się, to w szynku piwo wylewałoby się z kufli. Natomiast ciotka mojego kolegi z Knurowa uważała, że aktorzy z jej telewizora patrzą na nią i dlatego oglądając filmy miała zawsze wysprzątane w domu. Zaś pewien masorz, czyli rzeźnik co handlował na targu w Mikołowie przestrzegał swoich klientów przed stosowaniem przyprawy maggi, bo rzekomo jest robiona z końskich kopyt i kozich bobków. I jeszcze słyszałem o pewnym Dżonie z okolic Gliwic, który jadąc autobusem przekonywał innych pasażerów, że to samolot i zaraz wszyscy uniosą się w powietrze. Również swojego dziwoka miał Rybnik. Zatem w połowie XX wieku na środowych i sobotnich straganach

rybnickiego targowiska sprzedawał swoje wyroby pewien oryginalny „handlirz”. Przedstawiał się jako Król Zdrowio. Handlował on zwykłą nalewką z ziół na spirytusie, który to preparat nazywał Kura-Min. Starsi rybniczanie do dzisiaj pamiętają, że zachwalał swój produkt tak: „Jo, Król Zdrowio godom wom kupujcie Kura-Min. Działo na szlag, działo na wszyjsko. Babeczko! Jak idziecie do miasta ze waszym dzieckim a łone wrzeszczy, że chce bombonow, to musicie wiedzieć, że to niy dziecko wrzeszczy, yno te glizdy, co w nim siedzą. Toż docie dziecku pora kropłow Kura-Min, co działo na wszyjsko, co działo na szlag – a już glizdow niy ma”.

Ale wszystkie te opowieści naszych rodzimych śląskich dziwoków i gupieloków, to nic w porównaniu z tym, co się wygaduje i wyprawia w Rosyji, jak Ślązoki mówią na Rosję. Otóż na ostatnich, a wspomnianych już urodzinach Lenina, aktualny przywódca tamtejszej partii komunistycznej, przekonywał w przemówieniu i porównywał Lenina do Jezusa Chrystusa, zaś komunizm – do Królestwa Bożego na ziemi. To niewiarygodne, ale naprawdę takie głupoty

publicznie były wygadywane o człowieku, który przyłożył rękę do stworzenia jednego z najkrwawszych systemów totalitarnych w dziejach świata. A żeby było jeszcze śmieszniej, a może tragiczniej, to patriarcha moskiewski, czyli taki jakby wszechruski papież – tego przemawiającego szefa komunistów nagroził najwyższym kościelnym medalem rosyjskiej cerkwi, dając mu medal „Czci i chwały”. Tak!

Gdy to sobie wszystko przemyślałem, to uważam, że owszem, na Śląsku można napotkać niejednego głupieloka, co fandzoli jak Walenty o błędach Kopernika albo trafi się jakąś ciotkę od wszechwiedzących aktorów z telewizora, ale to wszystko nic przy głupotach, jakie opowiadają w Rosji, przykładowo na okoliczność urodzin Lenina. I dlatego postanowiłem codziennie rzykać, czyli modlić się i dziękować Ponboczkowi za to, że mieszkam na Śląsku a nie w Rosyji. Amen.

**Tekst i zdjęcie: Marek Szoltysek
szoltysek@szoltysek.com.pl**

Jeżeli można dzisiaj żartować sobie z Lenina i z komunizmu – to znaczy, że żyjemy w wolnym kraju. Warto o tym pamiętać, podejmując decyzję o wywieszeniu flagi na domu z okazji Święta 3 Maja

Wielki album Rybnika

(cz. 141)

Kontynuujemy nasz cykl prezentujący stare zdjęcia przedstawiające dzieje Rybnika i losy rybniczian na przestrzeni ostatnich 150 lat. Każda publikowana fotografia otrzyma swój numer. Ułatwi to dyskusję z Czytelnikami na temat przedstawionych na zdjęciu wydarzeń, osób i rzeczy. Zachęcamy więc Czytelników do wycinania tych stron i zbierania ich w segregatorze. Ponadto proponujemy Czytelnikom współredagowanie cyklu – zachęcamy do przynoszenia do redakcji starych zdjęć będących świadkami minionych czasów. Najbardziej interesujące zamieścimy w „GR”. Za każde zdjęcie wybrane do druku, zapłacimy 10,00 zł. Sponsorem akcji jest Wydawnictwo „Śląskie ABC” z Rybnika. Za powierzone nam zdjęcia – dziękujemy!

Prezentujemy dzisiaj zdjęcia, jakie pozwolili skopiować nam w swoim domu państwo Teresa i Czesław Szymurowie z Rybnika-Zebrzydowic. Dotyczą one ojca pani Teresy – Alojzego Wyglendy. A życiorys tego człowieka i zachowane po nim kilka teczek chronologicznie posegregowanych dokumentów, powinno zainteresować muzealników czy ogólnie badaczy drugiej wojny światowej. A teraz tylko w skrócie życiorys

Alojzego Wyglendy. Żył w latach 1914-1978. Urodził się w raciborskiej Starowsi, kiedy jednak jego miejscowość po powstaniach śląskich pozostała w Niemczech, rodzina w 1922 roku przeniosła się do Rybnika. Tu pan Alojzy w latach międzywojennych chodził do szkoły, pracował i został powołany do polskiej armii. A właśnie za tę służbę podchorąży Alojzy Wyglenda w 1939 roku dostał się do niemieckiego obozu w Oświę-

cimiu z numerem 7510. Stamtąd jednak w 1944 roku udało mu się uciec, tyle tylko, że bał się wrócić do domu, gdzie szukało go niemieckie gestapo, więc trafił do oddziałów partyzanckich na Słowację, do Czech a nawet do Jugosławii. Po wojnie wrócił na Śląsk i mieszkał w Rybniku i w Raciborzu. Ostatnie lata życia spędził w domu córki w Zebrzydowicach.

141/1

141/2

141/3

141/4

141/5

Zdjęcie 141/6: Dyplom z portretem Alojzego Wyglendy, który nadali mu czescy partyzanci, za walkę w ich szeregach podczas drugiej wojny światowej.

141/6

Zdjęcia nr 141/1-5: Zdjęcia Alojzego Wyglendy (1914-1978) z różnych okresów życia.

Opracowanie i fotokopie:
Marek Szoltysek

UWAGA! Informacje, uwagi i inne materiały można dostarczać do redakcji „GR”, ale też przysyłać na adres mailowy: szoltysek@szoltysek.com.pl

Dotacje do oddania

Wiceprezydent Piotr Masłowski poinformował o wynikach kontroli jaką zaangażowana przez urząd miasta specjalistyczna firma przeprowadziła w wybranych klubach sportowych i stowarzyszeniach, które w 2014 r. korzystały z miejskich dotacji na realizację zadań publicznych. Obejmowała ona sześć zadań, na które z budżetu miasta udzielono dotacji w łącznej wysokości prawie 4,8 mln zł. W końcowym raporcie wyszczególniono kwoty, które kluby i stowarzyszenia powinny zwrócić miastu. Część z nich to pieniądze wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem, a część to pieniądze wydane zgodnie z przeznaczeniem, ale z kolei w nadmiernej ilości.

Najlepiej wypadły w tej kontroli Rybnicki Klub Piłkarski Szkoła Piłkarska ROW Rybnik (2 projekty – 230 tys. zł) i stowarzyszenie „17-tka” (1 projekt – 60 tys. zł), które nie muszą zwracać ani złotówki. Gorzej wypadły trzy inne kluby, które prowadziły drużyny ligowe piłkarzy, koszykarzy i żużlowców:

– spółka **Basket ROW Rybnik**, do zwrotu 84,1 tys. zł, w tym dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem 22,8 tys. zł

– **Energetyk ROW Rybnik**, do zwrotu 1,9 tys. zł, w tym dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem 1,8 tys. zł

– stowarzyszenie **ŽKS ROW Rybnik**, do zwrotu 232,5 tys. zł. Cała ta kwota to dotacja pobrana w nadmiernej wysokości.

Wiceprezydent Masłowski podkreśla, że miasto do odzyskania niewłaściwie wydanych pieniędzy obliuguje dyscyplina finansów publicznych, zapewnił jednak, że wszystko odbędzie się w porozumieniu z klubami, które na początek będą mogły się odnieść do wyliczeń kontrolerów. W każdym razie do ostatecznych rozstrzygnięć daleka droga.

Spółka Basket ROW Rybnik, choć nie prowadzi już drużyny koszykarek, wciąż istnieje. Z kolei stowarzyszenie ŽKS ROW Rybnik drużyny żużlowców już nie prowadzi, ale jest właścicielem sportowej spółki akcyjnej, prowadzącej zespół ekstrakligowy.

Pogoda nie dla żużlowców

Gdy zamykaliśmy to wydanie „GR” kibice rybnickich żużlowców wciąż czekali na pierwszy ekstrakligowy mecz drużyny ROW-u Rybnik. Ze względu na pogodę i zły stan toru nie doszła do skutku ani zaplanowana na 10 kwietnia ligowa inauguracja, czyli mecz z silną drużyną KS Toruń, ani pierwszy mecz wyjazdowy ze Spartą Wrocław, który 17 kwietnia miał się odbyć w Poznaniu, a na który na próżno wybrała się spora grupa rybnickich kibiców. Dzień wcześniej miał się odbyć w Rybniku zaległy mecz z Toruniem, ale i ten odwołano.

Gdy zamykaliśmy to wydanie, pierwszym ligowym występem żużlowców z Rybnika miał być zaplanowany na 24 kwietnia wyjazdowy mecz z Falubazem w Zielonej Górze. Pierwszy mecz w Rybniku czeka nas, oczywiście jeśli aura pozwoli, **w niedzielę 1 maja, gdy o 19.15** na stadionie przy ul. Gliwickiej rozpocznie się pojedynek z **GKM-em Grudziądz**. W opinii ekspertów to właśnie z tym zespołem, a także z Unią Tarnów beniaminek z Rybnika będzie w tym sezonie rywalizować o utrzymanie w PGE Ekstralidze.

W tym meczu trener rybniczian Piotr Żyto nie będzie mógł wystawić optymalnego składu, bo 13 (!) kwietnia w Kings Lynn w meczu ligi angielskiej pierwszego poważnego urazu w swojej krótkiej jeszcze karierze nabawił się najlepszy obecnie rybnicki junior Kacper Woryna. W koszmarnie wyglądającej krawsie w 14. biegu najbardziej ucierpiał jego prawa dłoń. Kości i ścięgna nie ucierpiały, ale do rozległej rany wdało się zakażenie. Angielscy lekarze zdołali się z nim uporać i przeprowadzili dwa niezbędne zabiegi chirurgiczne. 21 kwietnia Woryna miał wrócić do Polski i udać się na konsultacje do specjalistycznego szpitala w Piekarach Śląskich.

Nieskuteczna gra piłkarzy

Z pewnością lepszych występów od piłkarzy oczekiwali kibice ROW-u 1964 Rybnik w kwietniowych spotkaniach ligowych. 1 kwietnia rybniczanie polegli na własnym boisku w pojedynku z Puszcza Niepołomice; przegrali 1:2, a jedyną bramkę dla gospodarzy zdobył Marek Gładkowski. Tydzień później również 1:2 przegrali na wyjeździe z Nadwiślanem Góra. Jedyny jak dotąd punkt w dotychczasowych kwietniowych zmaganiach udało im się zdobyć w zremisowanym 1:1 meczu ze Zniczem Pruszków przed własną publicznością. Już w 13. minucie ładną i pierwszą ligową bramkę w karierze strzelił 17-letni wychowanek rybnickiego klubu Bartosz Słisz. Niestety, w 48 min. goście wyrównali. W sumie w pięciu wiosennych meczach rozgrywanych na swoim boisku piłkarze zdobyli 5 pkt, co daje przeciętną średnią 1 pkt na mecz.

Po 26 kolejkach z 29 pkt podopieczni trenera Dietmara Brehmera zajmowali 14. miejsce w tabeli i o 1 pkt wyprzedzali 15. Polonię Bytom. W kolejnym meczu 23 kwietnia ROW 1964 miał się zmierzyć na wyjeździe z Radomiakiem (38 pkt i 8 m).

(MF)

Najbliższe mecze w Rybniku: **piątek 29 kwietnia g. 19: ROW – Stal Stalowa Wola; środa 11 maja g. 19: ROW – Raków Częstochowa; piątek 20 maja g. 19: ROW – Błękitni Stargard Szczeciński**

Krótko i szybko

Na ostatni weekend kwietnia zaplanowano pierwsze tegoroczne zawody na minizużłowym stadionie Rybek Rybnik w Chwałowicach. W sobotę 23 kwietnia o 15 miał się tam rozpocząć 7. Turniej O Złotą Lampkę Górnicy Pamięci Prezesa Andrzeja Skulskiego, będący też pierwszą rundą indywidualnych mistrzostw Polski, zaś w niedzielę o 14 rozgrywany po raz 12. Turniej o Złoty Kilofek Dyrektora Kopalni Chwałowice.

Również w ostatni weekend kwietnia na wodach Zalewu Rybnickiego miały się odbyć pierwsze w tym sezonie regaty w popularnej klasie Omega.

1 maja po raz 21. na rybnickim rynku odbędzie się turniej koszykówki ulicznej Rynek Basket. Czteroosobowe (3+rezerwowo) drużyny można zgłaszać do turnieju do 28 kwietnia za pomocą formularza zamieszczonego na stronie internetowej rybnickiego MOSiR-u. Drużyny będą rywalizować w następujących kategoriach wiekowych: kobiety – rocznik 2003 i młodsze oraz rocznik 2000 i starsze; mężczyźni – rocznik 2003 i młodszy, roczniki 2000-2002 oraz w kategorii open. Początek koszykarskich zmagani na rynku o g. 10.

5 maja o 16 w Domu Kultury w Niedobczycach rozpocznie się gala, w czasie której prezydent Piotr Kuczera wręczy nagrody najlepszym rybnickim sportowcom 2015 roku. Po kilku latach nagradzania często symbolicznymi gratyfikacjami szerokiej grupy sportowców, w tym roku znaczące nagrody finansowe (od 5 do 15 tys. zł)

przyznane przez prezydenta miasta zostaną wręczone w sześciu kategoriach. Otrzymają je: najlepsza rybnicka drużyna, najlepsi sportowcy w kategorii senior i junior, sportowiec uznany za największe objawienie minionego roku, najlepszy trener i najlepszy działacz sportowy.

Siedem rybnickich gimnazjów wystartowało w tegorocznej edycji Międzygimnazjalnej Ligi Pływackiej. Podczas finałowego etapu przeprowadzono pięć konkurencji: „pod wodą”, „tyłem do przodu”, „na jednym kole”, „Euro 2016” i konkurencja niespodzianka. Zwyciężyli uczniowie Gimnazjum nr 17 („Powstańcy”), na drugim miejscu uplasowało się Gimnazjum nr 18 (Frycz Modrzewski), a na trzecim reprezentacja Gimnazjum nr 7 w Boguszowicach Starych.

9 kwietnia w hali w Boguszowicach odbył się 17 Międzynarodowy Turniej Bokserski o Puchar Dyrektora MOSiR-u, w którym boksoowało 97 zawodników i zawodniczek z 27 klubów, w tym ekipy z Czech, Krakowa, Nowej Huty, Wrocławia i Nowego Sącza. Drużynowo zwyciężyli gospodarze, czyli zawodnicy z RMKS-u Rybnik, II miejsce zajęła drużyna z Sosnowca, a III bokserzy z Bielska-Białej. Na rybnickim ringu bardzo dobrze zaprezentował się mistrz Polski Szymon Skorupa, który w 3 rundzie zmusił do poddania się zawodnika z Nowego Sącza. Zwycięskie pojedynki stoczyli również inni reprezentanci RMKS-u: Szymon i Daniel Skorupa, Karol Kostka, Rafał Paszenda, Martyna Śmiątek, Joanna Ryba i Anna Skorupa. Zawodnikom w ringu sekundowali Zbyszek Gąsiorowski, Wojtek Podgórny i Mateusz Mazik.

Odbłyło się już kilka finałów wojewódzkich w wybranych dyscyplinach sportowych na wszystkich szczeblach edukacji. W rywalizacji szkół podstawowych odbyły się już finałowe turnieje w koszykówce i w szachach. W tych pierwszych bardzo dobrze spisali się koszykarskie drużyny rybnickiej SP nr 2. W katowickim finale Energa Basket Cup zarówno drużyna dziewcząt jak i chłopców wywalczyła brązowe medale. W turniejach szachowych uczennice „dwójki” Jessica Cieślak i Gabriela Króliczek zajęły II miejsce, a szachiści SP nr 11 Krzysztof Oleksy i Bartosz Panek wywalczyli I miejsce. W turniejach szachowych na szczeblu województwa sukcesy odnieśli również uczniowie rybnickich gimnazjów. Duet Kamil Koziół (I miejsce indywidualnie) i Dawid Klementowski z Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego nr 2 w Rybniku zajęły I miejsce, a Wiktoria Cieślak (I miejsce indywidualnie) i Patrycja Moksis z Gimnazjum Sportowego nr 1 zajęły miejsce III w klasyfikacji drużynowej. Wśród szkół ponadgimnazjalnych uczniowie ZST w Rybniku zajęły II miejsce w finale wojewódzkim w tenisie stołowym chłopców i III miejsce w Szkolnej Lidze Lekkoatletycznej.

W sobotę 28 maja o 9.30 w hali Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego nr 2 przy ul. Grunwaldzkiej 18 (obok Auchan) rozpocznie się turniej finałowy 17. edycji rybnickiej Amatorskiej Ligi Piłki Siatkowej ATLAS TOURS. Mecz finałowy o tytuł mistrza ligi rozpocznie się o g. 17. Gdy zamykaliśmy to wydanie „GR” w lidze trwały play-offy i wiadomo było jedynie, które drużyny zagrają w półfinałach.

Koszykarze w finale

Koszykarze MKKS Rybnik z kompletem zwycięstw i w dobrym stylu wygrali zorganizowany w Rybniku w trzeci weekend kwietnia turniej półfinałowy i awansowali do turnieju finałowego o awans do II ligi. Poziom trudności wzrastał z każdym kolejnym meczem. W piątek rybniczanie pokonali najsłabszy w stawce UKS Elk 96:59, w sobotę po bardzo ciekawym pojedynku wygrali z Bombardierem Szczecin 76:68. Niedzielne spotkanie, decydujące o końcowym wyniku półfinałowych zmaganiach również należało do ciekawych i emocjonujących. Dzięki wspaniałej grze w ostatniej kwarcie (po 3 kwartach MKKS prowadziła 36:35) MKKS Rybnik pokonał Ochotę Warszawa 51:42. Podopieczni trenera Łukasza

Władaw Trzeźnia

Szymika wspólnie z Bombardierem awansowali do finałowej rozgrywki w walce o II ligę. Rybnickim koszykarzom przez trzy dni zmaganiach kibicowała licznie zgromadzona w hali „Ekonomika” publiczność, a po ostatnim gwizdku niedzielnej rozgrywki za wyrazisty doping podziękowali sami koszykarze.

Turniej finałowy III-ligowych rozgrywek, którego stawką będzie awans do II ligi odbędzie się w dniach od 5 do 7 maja w Ostrowie Wlkp. O dwa pierwsze miejsca dające awans do II ligi rybniczanie będą tam rywalizować z drużynami z Tarnowa, Kątów Wrocławskich i z gospodarzami turnieju – popularną „Stalówką”, która podobnie jak koszykarze MKKS-u wygrała turniej półfinałowy w Kobylnicy. Trzymamy kciuki!

Jedną z popisowych akcji Adama Białdygi, który razem z doświadczonym Krzysztofem Zielińskim tworzy duet liderów rybnickiej drużyny

Mojito wygrało amatorską ligę

Zakończyły się rozgrywki zorganizowanej przez MOSiR Rybnickiej Amatorskiej Ligi Koszykówki.

Mistrzem ligi zostało Mojito Rybnik, które w finałowym dwumeczu najpierw przegrało 65:69, ale tydzień później z nawiązką 84:73 pokonało drużynę SiećRabatów.pl. W pojedynku o 3. miejsce lepsze okazały się Hawajskie Koszule, które w dwumeczu pokonały Na Rondzie Team Żory (84:79, 67:67). Kolejne miejsca w lidze zajęli: 5. Butimex Rybnik; 6. ARX Rybnik; 7. Szarża Wodzisław; 8. Skok Basket Czerwionka i 9. Browary Żory. Po ostatnim gwizdku finałowego turnieju, który w hali w Boguszowicach odbył się 17 kwietnia, trzy najlepsze zespoły odebrały puchar, medale oraz nagrody rzeczowe. Wręczono również wyróżnienia indywidualne: najwięcej punktów w lidze zdobył Bartosz Piasecki z Hawajskich Koszul (515), najwięcej celnych rzutów za 3 punkty oddał Adam Rener z SiećRabatów.pl (66) a za najbardziej wartościowego gracza rozgrywek uznano Adama Pierchałę z Mojito Rybnik. Rozgrywki tegorocznej edycji amatorskiej ligi rozpoczęły się w końcu września 2015 r.

Marcin Trzeźnia

Drużyna Mojito Rybnik, zwycięzca Rybnickiej Amatorskiej Ligi Koszykówki

Sukcesy dżudoków

W niedzielę 24 kwietnia w rosyjskim Kazaniu miały się zakończyć mistrzostwa Europy seniorów w dżudo. W składzie 18-osobowej polskiej reprezentacji znalazł się silny kwartet Poloni Rybnik: Agata Perenc (52 kg), Anna Borowska (57 kg), Katarzyna Kłys (70 kg) i Piotr Kuczera (90 kg). Na podkreślenie zasługuje fakt, że Borowska i Kuczera to jeszcze młodzieżowcy. Naszym zawodnikom towarzyszy też dwójka trenerów, Artur Kejza i Artur Kłys – mąż i trener Katarzyny Kłys w jednej osobie. Ona kwalifikację olimpijską ma już w kieszeni, ale dla Agaty Perenc to ciągle przedmiot sportowych marzeń, do realizacji których na pewno zbliżyłoby ją zdobycie w Kazaniu medalu.

Młodzi dżudocy Polonii Rybnik przywieźli ostatnio trzy medale z mistrzostw Polski juniorów. Tytuł mistrzowski obroniła w Kątach Wrocławskich tegoroczna maturzystka (ILO w Rybniku) 19-letnia Julia Kowalczyk (57 kg), a brązowe medale zdobyli startująca w tej samej kategorii rówieśniczka Julii Zuzanna Komarek i syn Artura Kejzy, 18-letni Paweł Kejza (100 kg). Dla Julii Kowalczyk, której talent eksplodował już w ubiegłym roku, imprezą docelową będą mistrzostwa Europy juniorów, które w połowie września odbędą się w hiszpańskiej Maladze. Później wystąpi też na mistrzostwach Polski seniorów w Katowicach (22-23 październik).

Dżudocy Poloni Rybnik, medaliści mistrzostw Polski juniorów, od lewej: Paweł Kejza, Julia Kowalczyk i Zuzanna Komarek

Władaw Trzeźnia

Pierwsze regaty

Pogoda była paskudna, ale wiało jak trzeba. W takich warunkach w dniach od 8 do 10 kwietnia rozegrano na wodach Zalewu Rybnickiego zorganizowane przez sekcję żeglarską TS Kuźnia Rybnickie Regaty Żeglarskie, tradycyjnie już otwierające sezon regatowy w Polsce. Na starcie pojawiło się blisko 200 sterników z klubów z całej Polski, głównie dlatego, że dla klasy Laser 4,7 była to jedna z eliminacji do tegorocznych mistrzostw świata i Europy. W przypadku innych klas wyniki były zaliczane do klasyfikacji Pucharu Polski. W najmłodszej klasie Optymist wśród dziewcząt zwyciężyła Hania Koczar, z kolei w klasie Radial triumfowali również rybniczanie – Kasia Harc i Kacper Błaszczyk (syn trenera Jacka Błaszczyka), a trzeci był Kacper Nowak. W klasie Laser 4,7 dziewiąty był Maciej Jachymski.

W trzeci weekend kwietnia na zalewie odbyły się kolejne duże regaty – Śląski Puchar Optymista.

Liczne grupa młodych żeglarzy z trenerami: Agatą Mrugałską (pierwsza z lewej), Jackiem Błaszczukiem i Mirosławem Malkiem (z prawej), czyli TS Kuźnia Rybnik

Prezydent Miasta przedstawia poniższe sprawozdanie

Skrócone sprawozdanie z wykonania budżetu miasta Rybnika za 2015 rok

Obejmuje ono:

- budżet zadań własnych miasta i zadań zleconych z dochodami w wysokości 689.797.330,58 zł i wydatkami w wysokości 615.216.686,08 zł, zamykający się nadwyżką w kwocie 74.580.644,50 zł,
- dochody zgromadzone na wydzielonych rachunkach przez oświatowe jednostki budżetowe, których dochody wyniosły 1.326.029,84 zł, a wydatki 1.304.576,15 zł.

1. Planowane dochody budżetu zostały zrealizowane w 99,81% założonego planu.

Dochody bieżące: 100,29% (plan 632.511.320,92 zł, wykonanie 634.356.843,83 zł)

A. Dochody własne	100,57%
B. Subwencja ogólna	100,00%
C. Dotacje celowe z budżetu państwa	99,58%
D. Dotacje z budżetu Unii Europejskiej	92,76%
E. Inne dotacje	105,06%

Dochody majątkowe: 94,65% (plan 58.571.196,92 zł, wykonanie 55.440.486,75 zł)

A. Dochody własne	75,16%
B. Dotacje z budżetu Unii Europejskiej	96,71%
C. Inne dotacje	100,00%
D. Dotacje z budżetu państwa	99,00%
E. Subwencja ogólna	100,00%

Realizacja dochodów własnych Miasta w 2015 roku przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie w zł
I. WPŁYWY Z PODATKÓW	121 098 929,66
Podatek od nieruchomości	112 547 199,50
- od osób prawnych	89 156 914,52
- od osób fizycznych	23 390 284,98
Podatek od czynności cywilnoprawnych	4 187 624,46
- od osób prawnych	353 260,02
- od osób fizycznych	3 834 364,44
Podatek od środków transportowych	2 666 395,73
- od osób prawnych	1 200 585,05
- od osób fizycznych	1 465 810,68
Podatek od spadków i darowizn	977 638,62
Podatek rolny	444 348,10
- od osób prawnych	17 851,91
- od osób fizycznych	426 496,19
Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	124 751,65
Podatek leśny – od osób prawnych	78 023,60
Rekompensata PFRON z tytułu utraconych dochodów z tytułu zwolnień w podatku od nieruchomości (zakłady pracy chronionej)	72 948,00
II. WPŁYWY Z OPŁAT	38 747 050,61
Za odbiór odpadów komunalnych	17 247 626,44
Za korzystanie ze środowiska	8 342 464,45
Eksploatacyjnej	3 187 896,63
Za koncesje	3 107 560,40
Komunikacyjnych	3 053 202,63
Za zajęcie pasa drogowego, przekroczenie ładowności, wpływy z parkomatów i za reklamy	1 354 933,93
Skarbowej	1 201 103,73
Targowej	972 514,70
Za korzystanie z przystanków komunikacji miejskiej	211 744,20
Za wydanie kart wędkarskich	2 830,00
Planistycznej – wzrost wartości nieruchomości	39 263,51
Produktowej (wpłaty WFOŚiGW za lata 2002 – 2013)	14 536,87
Dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński	11 000,00
Za koncesje na poszukiwanie złóż metanu z pokładów węgla kamiennego	373,12
III. DOCHODY JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH	41 546 566,79
IV. WPŁYWY Z MAJĄTKU MIASTA	31 974 414,41
V. DOTACJE Z BUDŻETÓW INNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	7 878 940,88
VI. UDZIAŁY W PODATKACH STANOWIĄCYCH DOCHÓD BUDŻETU PAŃSTWA	166 966 308,40
VII. INNE DOCHODY	13 738 318,83

Podstawowym źródłem finansowania zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, stanowiącym o ich samodzielności, są **dochody własne**, które obejmują również udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych. Wykonanie dochodów własnych w okresie sprawozdawczym to 421.950.529,58 zł, co stanowi 61% dochodów ogółem. W dochodach własnych dochody bieżące stanowią 98,76%, zaś dochody majątkowe 1,24%.

Wpływy z podatków zamknęły się kwotą **121.098.930 zł** (99,86% planu).

Największym źródłem dochodów podatkowych jest *podatek od nieruchomości*. Wykonanie wyniosło 112.547.200 zł, co stanowi 99,24% planu rocznego. Na uzyskaną kwotę składa się podatek pobierany:

- od osób prawnych – 89.156.915 zł (99,27%), uzyskane dochody obejmują wpływy dotyczące przypisu roku bieżącego – 73.889.843 zł oraz zaległości – 15.267.072 zł,
- od osób fizycznych – 23.390.285 zł (99,11%), wpływy dotyczące przypisu roku bieżącego wyniosły 22.303.603 zł, a z tytułu zaległości – 1.086.682 zł.

Wpływy z podatku od środków transportowych wyniosły 2.666.396 zł, co stanowi 110,18% planu rocznego, w tym:

- od osób prawnych – 1.200.585 zł (121,27%), uzyskane dochody obejmują wpływy dotyczące przypisu roku bieżącego – 1.120.267 zł oraz zaległości – 80.318 zł,
- od osób fizycznych – 1.465.811 zł (102,50%), wpływy dotyczące przypisu roku bieżącego wyniosły 1.362.074 zł, a z tytułu zaległości – 103.737 zł.

W celu utrzymania korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego stawki podatkowe na rok 2015 ustalono na poziomie niższym od maksymalnych stawek ustawowych.

Wpływy z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych wyniosły 4.187.624 zł (104,69% planu rocznego). Wysokość wpływów zależy od ilości zawieranych transakcji oraz od wartości rynkowej przedmiotów będących podstawą naliczenia podatku.

Wykonanie podatku dochodowego od osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej (124.752 zł) wyniosło 124,75% planu, natomiast od spadków i darowizn (977.639 zł) – 160,53%. Są to dochody, podobnie jak podatek od czynności cywilnoprawnych, pobierane i przekazywane Miastu przez urzędy skarbowe.

Wpływy z opłat wyniosły **38.747.051 zł**, co stanowi 99,54% planu rocznego.

Dochody z tytułu opłat komunikacyjnych wyniosły 3.053.203 zł (131,04%). Opłaty te są pobierane m.in. za wydanie praw jazdy, dowodów i tablic rejestracyjnych, kart pojazdów i pozwoleń czasowych. Od sierpnia 2010 roku rozpoczęto zwracanie, na wniosek, nadpłaconych kwot za wydanie karty pojazdu w okresie od 21.8.2003 r. do 14.4.2006 r., w wysokości 425 zł. Łączna kwota zwrotów wyniosła 751.875 zł (liczba pojazdów: 1.770), a za okres sprawozdawczy 475 zł.

Wpływy z opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu w okresie sprawozdawczym wyniosły 3.107.560 zł (103,59% planu rocznego). Wielkość opłaty zależy od wartości sprzedaży wyrobów alkoholowych w roku poprzednim. Im wyższy obrót ze sprzedaży alkoholi osiąga przedsiębiorca, tym wyższą opłatę musi zapłacić w roku następnym. Miasto ma wpływ na uzyskanie z tego tytułu dochody tylko poprzez decyzje o cofnięciu lub wydaniu nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wpływy z tytułu opłaty skarbowej w okresie sprawozdawczym wyniosły 1.201.104 zł (57,2% planu rocznego). Opłata uiszczana jest m.in. od wydawanych zaświadczeń i zezwoleń od dokonywanych czynności urzędowych oraz udzielonych pełnomocnictw.

Wpływy z opłaty targowej w ostatnich dwóch latach wyniosły:

Wykonanie 2014	Plan 2015	Wykonanie 2015	% wykonania planu 2015	% wykonania w stosunku do 2014
1.085.405 zł	985.000 zł	972.515 zł	98,73	89,6

Z opłat za odbiór odpadów komunalnych uzyskano 17.247.626,44 zł (101,46% planu). Ściągalność tych opłat w 2014 r. wyniosła 94,68%, a zaległości na koniec roku – 919 tys. zł.

Wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska wyniosły 8.342.464 zł (100,11% planu).

Wpływy z opłaty eksploatacyjnej w ostatnich dwóch latach kształtowały się następująco:

Wykonanie 2014	Plan 2015	Wykonanie 2015	% wykonania planu 2015	% wykonania w stosunku do 2014
2.872.222 zł	3.187.897 zł	3.187.897 zł	100	110,99

Opłatę eksploatacyjną ustala się jako iloczyn stawki dla danego rodzaju kopaliny i ilości kopaliny wydobytej w okresie rozliczeniowym. Gminie przysługuje 60% naliczonej opłaty, pozostałe 40% to dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dochody bieżące z majątku miasta zasilają budżet kwotą **27.191.268 zł**, co stanowi 99,15% założonego planu. Podstawowym źródłem tych dochodów są wpływy:

- z czynszów mieszkaniowych i z lokali użytkowych, pobieranych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej: plan 24 mln zł; wykonanie 23.140.818 zł (96,42%),
- z opłat za użytkowanie i użytkowanie wieczyste gruntów i nieruchomości: plan 1,4 mln zł; wykonanie 1.393.653 zł (99,55%),
- z najmu i dzierżawy składników majątkowych: plan 2.024.089 zł; wykonanie: 2.656.797 zł (131,26%).

Wpływ z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym wyniósł **161.363,286 zł**, co stanowi 100,85% planu przyjętego przez Radę Miasta i 100,6% kwoty wynikającej z ostatecznego zawiadomienia Ministerstwa Finansów. Na uzyskaną kwotę składają się udziały gminy 126.847,976 zł (37,67%) i powiatu 34.515,310 zł (10,25%).

Wpływ z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych wyniósł **5.603,022 zł** (93,38% planu rocznego w wysokości 6 mln zł).

Udział miasta w dochodach uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wyniósł łącznie **2.695,230 zł** (120,68% planu).

Dochody majątkowe zostały zrealizowane na poziomie **55.440,487 tys. zł** – 94,65% planu rocznego, z tego:

- dochody własne – 5.221 tys. zł, w tym: sprzedaż nieruchomości wraz z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (2.079 tys. zł), sprzedaż mieszkań (1.373 tys. zł), sprzedaż lokali użytkowych (1.309 tys. zł), sprzedaż składników majątkowych (22 tys. zł) oraz niewykorzystane środki WNW z 2014 roku – 438 tys. zł,
- rezerwa subwencji ogólnej (Przebudowa obiektu mostowego wraz z dojazdami w ciągu ul. Rudzkiej; Przebudowa ul. Sportowej) – 2.958 tys. zł,
- dotacje z budżetu Unii Europejskiej – 39.246 tys. zł,
- dotacje z budżetu państwa – 7.061 tys. zł,
- inne dotacje: z Funduszu Dopląt (BGK) – 860 tys. zł i z Funduszu Wsparcia PSP – 95 tys. zł.

Ogółem stan zaległości z tytułu dochodów budżetowych na koniec 2015 roku wyniósł 97.705 tys. zł (bez odsetek od podatków lokalnych – 6.811 tys. zł i opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 31 tys. zł), co stanowi 12,3% należności ogółem. Największe zaległości wymagalne wystąpiły z tytułu: czynszów mieszkaniowych i za lokale użytkowe – 39.168 tys. zł, w tym z tytułu odsetek – 13.044 tys. zł, przejazdów bezbiletowych – 14.019 tys. zł, w tym z tytułu odsetek – 3.982 tys. zł, w podatkach: od nieruchomości – 13.641 tys. zł i od środków transportowych – 1.655 tys. zł (zaległości w tych podatkach od dwóch osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą, oraz 17 przedsiębiorstw i firm, będących w upadłości lub likwidacji to 2.512 tys. zł, a naliczone odsetki 922 tys. zł), a także z tytułu dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej – 14.307 tys. zł, w tym przede wszystkim z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych i świadczeń pobieranych z funduszu alimentacyjnego – 13.665 tys. zł.

Skutki obniżenia przez Radę Miasta górnych stawek podatkowych w podatkach lokalnych w okresie sprawozdawczym wyniósł **10.768,687,95 zł**, w tym:

- podatek od nieruchomości: 8.668.845,86 zł
 - od osób fizycznych: 1.167.259,11 zł
 - od osób prawnych: 7.501.586,75 zł
- podatek od środków transportowych: 2.099.842,09 zł
 - od osób fizycznych: 1.225.664,16 zł
 - od osób prawnych: 874.177,93 zł

Skutki zwolnień z podatków na podstawie uchwał Rady Miasta w okresie sprawozdawczym wyniósł **1.606.437,21 zł**, w tym:

- podatek od nieruchomości: 1.584.874 zł
 - od osób fizycznych: 486.995 zł
 - w tym m.in.:
 - nieruchomości na zdegradowanych terenach przemysłowych, na których osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zainwestowały lub utworzyły nowe miejsca pracy – 315.177 zł,
 - nieruchomości zabudowane lub ich części, położone na terenie historycznego układu miejskiego: remont (odrestaurowanie) fasady budynku – 171.142 zł,
 - od osób prawnych: 1.097.879 zł
 - w tym m.in.:
 - nieruchomości na zdegradowanych terenach przemysłowych, na których przedsiębiorcy zainwestowali lub utworzyli nowe miejsca pracy – 770.780 zł,
- podatek rolny: 8.870,59 zł
 - od osób fizycznych: 5.593,68 zł
 - od osób prawnych: 3.276,91 zł
- podatek leśny od osób fizycznych: 12.692,62 zł.

Skutki ulg udzielonych decyzjami Prezydenta Miasta Rybnika – umorzenia, odroczenia, raty – w okresie sprawozdawczym wyniósł **2.061.314,76 zł** (82 decyzje, w tym 40 decyzji o umorzeniu na kwotę **368.268,88 zł**), w tym:

- podatek od nieruchomości: 1.914.700,65 zł
 - od osób fizycznych: 175.360,47 zł (w tym: 23 umorzenia na kwotę 10.067,20 zł),
 - od osób prawnych: 1.739.340,18 zł (w tym: 6 umorzeń na kwotę 334.925,68 zł),
- podatek od środków transportowych (od osób fizycznych): 25.681,80 zł,
- podatek rolny od osób fizycznych: 617,31 zł,
- podatek od spadków i darowizn: 50.735 zł (w tym 7 umorzeń na kwotę 13.701 zł),
- odsetki za zwłokę: 59.922 zł
 - od osób fizycznych: 35.872 zł (w tym 2 umorzenia na kwotę 68 zł),
 - od osób prawnych: 24.050 zł (w tym 2 umorzenia na kwotę 9.507 zł),
- podatek od czynności cywilnoprawnych: 9.658 zł.

2. Planowane wydatki budżetu ogółem zostały zrealizowane w 93,74%, w tym:

- wydatki bieżące 95,07% (plan 574.789.054,73 zł, wykonanie 546.460.530,09 zł)
 - wydatki majątkowe 84,32% (plan 81.539.107,91 zł, wykonanie 68.756.155,99 zł)
- W wydatkach ogółem mieszczą się wydatki, które nie wygasły z końcem roku budżetowego, stosownie do uchwały Rady Miasta Nr 254/XVI/2015 z dnia 17 grudnia 2015 roku, w wysokości 23.522.012,30 zł, w tym majątkowe 13.448.377,47 zł.

Struktura (wg działów) wydatków poniesionych w 2015 r. przedstawia się następująco:

– oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza	38,59%
– transport i łączność	14,64%
– pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	13,15%
– gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8,34%
– gospodarka mieszkaniowa	6,28%
– administracja publiczna	6,20%
– kultura fizyczna	3,56%
– kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,19%
– bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2,15%
– ochrona zdrowia	1,45%
– obsługa długu publicznego	0,48%
– pozostałe	1,97%

W ogólnej kwocie poniesionych wydatków wydatki bieżące stanowią 88,82%, a wydatki majątkowe 11,18%.

Środki finansowe przeznaczono w szczególności na następujące wydatki bieżące:

– wynagrodzenia i składki naliczane od wynagrodzeń 266 017 046,19

– dotacje: 49 970 648,91

- * dla miejskich instytucji kultury 17 459 500,00
- * udzielone publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowo-wychowawczym prowadzonym przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych 16 020 270,20
- * udzielone jednostkom spoza sektora finansów publicznych (stowarzyszenia, fundacje, parafie i inne) 11 766 459,09
- * dla powiatów za dzieci z Rybnika przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 1 803 247,81
- * zwrot niesłusznie otrzymanej części oświatowej subwencji ogólnej za lata ubiegłe 755 569,00
- * dla powiatów za dzieci z Rybnika przebywające w rodzinach zastępczych 709 233,17
- * dla gmin Godów, Zory, Czerwionka-Leszczyny, Gorzyce i Mszana na opracowanie dokumentacji projektowych i innych dokumentów o charakterze strategiczno-analitycznym dotyczących projektu unijnego Diagnoza potencjału rozwojowego obszaru funkcjonalnego zlokalizowanego wzdłuż autostrady A1 na terenie subregionu zachodniego województwa śląskiego 562 451,96
- * dla Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (193.000 zł) i Politechniki Śląskiej w Gliwicach (240.000 zł) na dofinansowanie ponoszonych opłat za media oraz kosztów remontów bieżących placówek w Rybniku 433 000,00
- * powierzenie Miastu Chorzów zadań z zakresu Izby Wyrzecznień dla osób doprowadzonych z terenu Miasta Rybnika 160 000,00
- * zwroty dotacji z budżetu państwa z lat ubiegłych 142 318,29
- * dla Powiatu Rybnickiego na współfinansowanie Powiatowego Rzecznika Konsumentów 68 597,00
- * dla miast Legnica, Wodzisław Śląski, Zory i Sosnowiec na współfinansowanie kosztów nauczania religii (inne wyznania) 7 577,19
- * inne wpłaty zaliczane do dotacji: 82 425,20
 - wpłata na fundusz celowy Komendy Miejskiej Policji w Rybniku: 73 500,00
 - * dodatkowe patrole 65 000,00
 - * zakup obiektu i statywu fotograficznego – monitorowanie imprez 5 500,00
 - * nagrody pieniężne dla funkcjonariuszy działających w służbie prewencji na terenie miasta 3 000,00
 - wpłata na rzecz Izby Rolniczej w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego 8 925,20

– wydatki związane z realizacją statutowych zadań: 183 612 390,19

- * finansowanie zadań oświatowych 36 929 840,10
- * gospodarka ściekowa i ochrona wód, gospodarka odpadami, oczyszczanie i zieleni w mieście oraz oświetlenie uliczne 30 090 702,96
- * transport lokalny 27 267 084,48
- * gospodarka mieszkaniowa 19 455 043,45
- * utrzymanie, modernizacje i remonty dróg 15 691 013,42
- * remonty zasobów mieszkaniowych, budynków szkół, przedszkoli oraz obiektów kultury, zdrowia, opieki społecznej, kultury fizycznej i OSP 11 111 653,59
- * administracja publiczna, w tym funkcjonowanie Urzędu Miasta 8 623 334,91
- * pomoc społeczna, w tym funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych, Miejskiego Domu Pomocy Społecznej, Ośrodka Pomocy Społecznej i ośrodków wsparcia 8 429 694,09
- * kultura i kultura fizyczna 6 718 591,77
- * ochrona zdrowia, w tym: składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, przeciwdziałanie alkoholizmowi, funkcjonowanie Ośrodka Leczniczko-Rehabilitacyjnego 4 795 817,47
- * wydatki na programy finansowane z udziałem środków unijnych 4 545 591,45
- * gospodarka gruntami i nieruchomościami 2 544 245,84
- * działalność usługowa, w tym: funkcjonowanie Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, koncepcje urbanistyczne, plany zagospodarowania przestrzennego, opieka nad cmentarzami, targowiska, parkingi, giełda, szalety 2 367 580,40

* bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 989 467,12
* wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów	1 129 794,00
* zadania w zakresie polityki społecznej, w tym funkcjonowanie Powiatowego Urzędu Pracy i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	913 532,15
* żłobki	892 800,00
* pozostałe wydatki, w tym: zakup map, materiałów i usług z zakresu ochrony środowiska, tablice informacyjne na użytki ekologiczne, nadzór nad gospodarką leśną, wydatki bieżące związane z organizacją wyborów, prowadzenie rejestru wyborców, organizacja szkoleń obronnych	116 602,99

– świadczenia	43 898 175,66
* świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego	25 837 905,02
* dodatki mieszkaniowe	5 314 451,90
* zasiłki w zakresie opieki społecznej	4 084 075,45
* świadczenia dla rodzin zastępczych oraz dla usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych	3 687 252,19
* świadczenia dla pracowników (BHP), prace społecznie użyteczne	1 822 463,45
* program dożywiania	1 500 000,00
* diety radnych i przewodniczących zarządów dzielnic	717 399,22
* świadczenia dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej i ochotniczych straży pożarnych	432 186,12
* diety członków obwodowych komisji wyborczych – wybory Prezydenta RP, do sejmiku i senatu oraz referendum ogólnokrajowe	399 342,31
* nagrody i stypendia dla sportowców	103 100,00

– obsługa długu publicznego 2 962 269,14
Miasto dopłaciło ze środków własnych do zadań oświatowych, finansowanych z części oświatowej subwencji ogólnej, 34.872.635,78 tys. zł (bez nakładów na remonty i inwestycje oświatowe). Wydatki poniesione na wynagrodzenia i składki naliczane od wynagrodzeń (140.108.355 zł) stanowiły 96% otrzymanej subwencji (145.414.394 zł).-

Średni roczny koszt oraz dopłata miasta do jednego ucznia w poszczególnych grupach placówek oświatowych kształtowały się następująco:

Placówka oświatowa	Średni koszt na 1 ucznia zł	w tym: średnia dopłata miasta do 1 ucznia	
		zł	%
szkoły podstawowe	7.893	2.106	26,7
gimnazja	9.371	2.761	29,5
szkoły ponadgimnazjalne	8.291	964	11,6
szkoły specjalne	42.132	5.603	13,3

Ponadto wydatki bieżące obejmują **dopłaty ze środków własnych** do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, finansowanych przez budżet państwa, **ogółem 3.351 tys. zł**.

Wydatki bieżące nie zostały wykonane w kwocie 28 mln zł, na co złożyły się głównie:
 – niewykorzystane rezerwy budżetowe – 4 mln zł,
 – oszczędności na kosztach obsługi długu - 4,3 mln zł, w tym niezrealizowana gwarancja w kwocie 4 mln zł,
 – niższe od planowanych koszty obsługi finansowej miasta - 1,4 mln zł, w tym z tytułu opłat komorniczych (700 tys. zł) oraz bieżących rozliczeń podatku VAT (400 tys. zł),
 – niewydatkowane środki na remonty budowlane – 1,1 mln zł,
 – niewykorzystane środki na wyceny, pomiary i zarządzanie nieruchomościami – 620 tys. zł oraz wypłatę odszkodowań osobom fizycznym – 580 tys. zł,
 – niewykorzystane środki oświatowych jednostek budżetowych – 3 mln zł,
 – niewykorzystane środki pozostałych jednostek budżetowych – 6,5 mln zł, w tym m.in. ZGM – 2,6 mln zł (m.in. z tytułu niższych od planowanych kosztów usług obcych oraz mediów), a także MO-SiR – 1,2 mln zł (m.in. z tytułu niższych od planowanych kosztów mediów oraz środków do uzdatniania wody basenowej).

Na wydatki inwestycyjne z budżetu miasta w 2015 roku przeznaczono 68.756.155,99 zł. Największe nakłady inwestycyjne poniesione zostały w działach: transport i łączność (38.069.479,04 zł), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (11.690.661,57 zł), oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza (4.996.866,22 zł), gospodarka mieszkaniowa (4.089.175,24 zł), turystyka (2.581.775,81 zł), administracja publiczna (2.472.749,53 zł), działalność usługowa (1.998.223,89 zł), kultura fizyczna (965.799,39 zł), bezpieczeństwo publiczne (815.267,82 zł), opieka społeczna (598.098,53 zł) oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (458.200,76 zł).

WIELOLETNIE PRZEDSIĘWZIĘCIA (WNW – wydatki niewygasające)	OGÓLEM (w tym: WNW)
- Wykonanie instalacji solarnych w budynkach użyteczności publicznej na terenie miasta Rybnika	1.091.282,03 zł
- Geoinformacyjna Platforma Usług Elektronicznych	1.536.684,00 zł
- Rozwój infrastruktury okolicy turystycznej na terenie Zabytkowej Kopalni Ignacy w Rybniku	2.521.829,40 zł (25.830,00 zł)
- Przebudowa ulicy Podmiejskiej	2.861.680,47 zł

- Przebudowa ulicy Rudzkiej Etap V	2.712.268,03 zł
- Przebudowa ulicy Rudzkiej Etap VI	2.000.000,00 zł (1.915.767,39 zł)
- Przebudowa ulicy Sportowej	6.748.189,41 zł
- Przebudowa ulicy 1 Maja od ulicy Śląskiej do ulicy Krupińskiego	2.022.467,05 zł
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta	4.454.101,16 zł
– Przedszkole nr 42, dz. Maroko-Nowiny,	771.852,26 zł
– Gimnazjum nr 3, dz. Chwałowice,	1.042.542,60 zł
– Szkoła Podstawowa nr 15 (ZSz-P nr 13), dz. Rybnicka Kuźnia,	666.855,56 zł
– Szkoła Podstawowa nr 35, dz. Chwałowice,	853.135,77 zł
– Szkoła Podstawowa nr 28, dz. Kamień,	746.778,26 zł
– Przedszkole nr 6 (ZSz-P nr 9), dz. Zamysłów	324.966,71 zł
– Szkoła Podstawowa nr 27, dz. Chwałowice,	28.290,00 zł
– Szkoła Podstawowa nr 20, dz. Gotartowice	19.680,00 zł
INWESTYCJE JEDNOROCZNE ZREALIZOWANE W 2015 ROKU	OGÓLEM w tym: WNW
- Przebudowa ulicy Zwycięstwa, dz. Chwałowice	4.092.615,32 zł (2.919.253,99 zł)
- Budowa łącznika ulic Prosta - Świerkłańska, dz. Meksyk	4.813.853,00 zł (1.443.481,91 zł)
- Przebudowa skrzyżowania ul. Tadeusza Kościuszki - Saint Vallier – Hutnicza wraz z budową sygnalizacji świetlnej, dz. Śródmieście	2.085.206,77 zł (1.169.821,04 zł)
- Przebudowa obiektu mostowego wraz z drogami dojazdowymi w ciągu ulicy Rudzkiej (I etap), dz. Orzepowice	3.982.778,41 zł
- Przebudowa ul. Mikołowskiej na odcinku od ronda Mikołowskiego do skrzyżowania z ul. Elizy Orzeszkowej, dz. Rybnik-Północ i dz. Śródmieście	1.828.073,59 zł
- Zabudowa separatorów substancji ropopochodnych na istniejącej kanalizacji deszczowej na terenie miasta, dz. Maroko-Nowiny	1.007.768,00 zł (1.007.768,00 zł)
- Podłączenie do sieci c.o. budynków przy ul. Jana III Sobieskiego nr 14, 15, 20 i 22, dz. Śródmieście	1.149.771,82 zł (486.999,88 zł)
- Przebudowa i remont dwóch budynków mieszkalnych przy ul. Wolnej 14 i 16 w Rybniku, w wyniku którego powstanie 16 lokali socjalnych, dz. Paruszowiec-Piaski	1.424.621,47 zł (673.307,50 zł)
- Inwestycje jednoroczne zrealizowane w placówkach oświatowych	3.950.902,75 zł (689.396,92 zł)
ZAKUPY INWESTYCYJNE W 2015 ROKU	4.401.406,07 zł (1.008.468,78 zł)
- w tym Rybnickie Służby Komunalne	1.274.703,33 zł (979.170,18 zł)

3. Oprócz zadań własnych miasto realizowało gminne i powiatowe zadania z zakresu administracji rządowej. Zadania gminne obejmowały głównie opiekę społeczną (świadczenia rodzinne, świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego, zasiłki stałe, specjalistyczne usługi opiekuńcze, utrzymanie i funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy „Cogito Noster”), zakup podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych dla szkół podstawowych i gimnazjów oraz administrację. Zadania powiatowe, oprócz administracji, obejmowały wypłatę składek na ubezpieczenia zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku, zadania realizowane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz zakup podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych dla szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych. Sprawozdanie obejmuje także budżet jednostek organizacyjnych administracji rządowej zespółonej (Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego). Miasto realizowało także zadania wynikające z porozumień z administracją rządową oraz z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

4. Rok budżetowy 2015 zamknął się nadwyżką w wysokości 74.580.644,50 zł, tj. wynikiem lepszym od zakładanego w planie po zmianach o 39.826.289,30 zł, ponieważ nie została zrealizowana część wydatków (41.111.476,56 zł), a do wykonania planu dochodów zabrakło 1.285.187,26 zł.

W przeliczeniu **na jednego mieszkańca** podstawowe wielkości budżetowe w sześciu ostatnich latach kształtowały się następująco:

	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
dochody ogółem	4.302 zł	4.641 zł	4.661 zł	4.631 zł	4.994 zł	5.187 zł
dochody bieżące	3.807 zł	3.949 zł	4.070 zł	4.257 zł	4.661 zł	4.770 zł
dochody majątkowe	495 zł	692 zł	592 zł	374 zł	333 zł	417 zł
wydatki ogółem	3.943 zł	4.265 zł	4.349 zł	4.517 zł	5.044 zł	4.626 zł
wydatki bieżące	2.969 zł	3.416 zł	3.553 zł	3.742 zł	3.932 zł	4.109 zł
wydatki majątkowe	974 zł	849 zł	796 zł	775 zł	1.112 zł	517 zł

Efektywność działania jednostki samorządu terytorialnego wyznacza nie tylko stopień realizacji dochodów i wydatków oraz osiągnięty wynik budżetowy, ale przede wszystkim wynik operacyjny, który określa zdolność i możliwości miasta do spłaty zobowiązań oraz finansowania inwestycji ze środków własnych. Wynik operacyjny, liczony jako dodatnia różnica między dochodami i wydatkami bieżącymi, stanowi nadwyżkę operacyjną.

Warunek wynikający z art. 242 ustawy o finansach publicznych (występowanie nadwyżki operacyjnej) został w 2015 roku spełniony w budżecie pierwotnym, w planie po zmianach i w wykonaniu rocznym. Finanse Miasta w 2015 roku wzmocniły wolne środki według stanu na 31 grudnia 2014 roku, służące do bilansowania budżetu.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wykonanie
1	nadwyżka operacyjna	12.748.032,50 zł	57.722.266,19 zł	87.896.313,74 zł
2	wolne środki na 31.12.2014 r.	7.284.154,80 zł	9.627.410,26 zł	62.171.519,50 zł
3	Razem	20.032.187,30 zł	67.349.676,45 zł	150.067.833,24 zł

Wygenerowana **nadwyżka operacyjna** stanowi 12,74% dochodów ogółem i 13,86% dochodów bieżących. W 2014 roku średnia dla miast na prawach powiatu (bez metropolii) wynosiła 5,8% (Rybnik – 14,6%) w stosunku do dochodów ogółem (odpowiednio: w 2008 roku – 10,2% [Rybnik – 15,6%], w 2009 roku – 5,5% [Rybnik – 16,8%], w 2010 roku – 4,5% [Rybnik – 19,5%], 2011 roku – 4,8% [Rybnik – 11,5%], w 2012 roku – 4,9% [Rybnik – 11,1%] i w 2013 roku – 4,9% [Rybnik – 11,1%]). Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem określa możliwości zaciągania nowych zobowiązań w stosunku do osiągniętych dochodów. Im wyższa jest wartość tego wskaźnika, tym większe są możliwości inwestowania i spłaty zadłużenia.

Wysokość osiągniętej nadwyżki operacyjnej mieści się w przedziale gwarantującym bezpieczeństwo finansowe (11%-14% dochodów bieżących) w perspektywie 1-2 lat. Należy jednak zwrócić uwagę, że na jej wysoki poziom w 2015 roku mają wpływ niewykonane wydatki bieżące (28 mln zł) oraz uzyskane dochody bieżące o charakterze jednorazowym, w tym m.in.:

- uzyskany przez Urząd Miasta zwrot podatku VAT za lata ubiegłe – 1.847.204 zł,
 - dywidenda PWiK – 1.864.733 zł,
 - kary za niedotrzymanie warunków umów (na rzecz Urzędu Miasta) – 1.602.727,56 zł,
 - niewykorzystane środki WNW w 2014 roku – 673.144 zł,
- a także, w związku z wysoką płynnością finansową miasta, odsetki od lokat terminowych (2,7 mln zł).

Biorąc pod uwagę zamierzenia inwestycyjne miasta niezwykle istotne jest stałe dążenie do zwiększania nadwyżki operacyjnej poprzez zwiększanie stabilnej bazy dochodów oraz racjonalizację wydatków bieżących.

Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych w wydatkach inwestycyjnych wyznacza stopień samofinansowania. W poszczególnych latach udział ten kształtował się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Wydatki inwestycyjne	133.606.832	115.913.870	107.872.560	104.288.199	148.969.751	68.756.155,99
2	Nadwyżka operacyjna	114.890.561	72.743.190	70.005.041	69.263.886	97.589.438	87.896.313,74
3	Dochody majątkowe	67.917.039	94.513.717	80.228.122	50.357.418	44.679.729	55.440.486,75
w tym	dochody własne	40.322.864	20.756.890	27.084.462	15.251.169	22.738.816	5.221.142,32
	dotacje na inwestycje	27.594.175	73.756.827	53.143.660	35.106.249	21.940.913	50.219.344,43
4	Relacja 2:1 (%)	86,0	62,8	64,9	66,4	65,5	127,8
5	Relacja 3:1 (%)	50,8	81,5	74,4	48,3	30,0	80,6
6	Wskaźnik (%) samofinansowania	136,8	144,3	139,3	114,7	95,5	208,4
6a	średnia dla miast na prawach powiatu (bez metropolii)	65,4	76,1	95,6	100,9	96,1	brak danych
7	Wskaźnik (%) samofinansowania bez dotacji na inwestycje	116,2	80,7	90,0	81,0	80,8	135,4

Z powyższych danych wynika, że w 2015 roku stopień samofinansowania (wiersz 6) kształtował się na wyjątkowo wysokim poziomie i wynosił 208,4%. Istotny wpływ na to ma, zaliczana do dochodów inwestycyjnych, dotacja z Funduszu Spójności (20,6 mln zł) na spłatę salda końcowego projektu ISPA/FS. Wartość wskaźnika obrazuje stopień finansowania inwestycji środkami własnymi, czyli zdolność do samofinansowania. Im wyższa jest ta relacja, tym mniejsze jest ryzyko utraty płynności finansowej z powodu kosztów obsługi zadłużenia. Podobnie kształtuje się wskaźnik samofinansowania z wyłączeniem dotacji na inwestycje (wiersz 7). Zdecydowany wpływ na tak dobre wskaźniki miało wykonanie wydatków inwestycyjnych o wiele niższe niż w latach ubiegłych.

Inne wskaźniki do oceny sytuacji finansowej Miasta kształtowały się następująco: (w nawiasach, gdzie to możliwe, podano wskaźniki dla miast na prawach powiatu [bez metropolii])

Lp.	wskaźniki zadłużenia	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
1	zobowiązania ogółem* / dochody bieżące	25,1%	20,9%	17,2%	13,5%	9,3%	6,3%
2	obsługa zadłużenia* / dochody bieżące	4,6%	4,5%	4,6%	3,9%	3,6%	7,5%
3	wydatki bieżące + spłata zadłużenia* / dochody bieżące	81,6% (101,6%)	90,1% (103,5%)	91,1% (103,1%)	91,1% (105,8%)	87,5% (b.d.)	93,2% (b.d.)

wskaźniki dochodów							
4	dochody podatkowe + opłaty / dochody bieżące	44,6%	46,9%	45,8%	46,6%	48,2%	51,5%
5	dochody bieżące / dochody ogółem	88,5% (89,1%)	85,1% (88,9%)	87,3% (89,3%)	91,9% (89,5%)	93,3% (89,5%)	92,0% (b.d.)
wskaźniki wydatków							
6	wydatki na wynagrodzenia i pochodne / wydatki bieżące	50,4% (46,7%)	48,6% (49,1%)	50,0% (49,3%)	49,0% (48,1%)	48,5% (47,3%)	48,7% (b.d.)
7	subwencja + dotacje bieżące / wydatki bieżące	45,4%	41,6%	42,4%	42,3%	41,5%	41,3%
8	wydatki majątkowe / wydatki ogółem	24,7% (21,1%)	19,9% (20,4%)	18,3% (17,2%)	17,2% (16,4%)	22,0% (18,3%)	11,2% (b.d.)

* po wyłączeniach zgodnych z ustawą o finansach publicznych

Jak wynika z powyższych wskaźników sytuacja Miasta jest od szeregu lat stabilna. Wskaźniki zadłużenia (1) oraz obsługi długu (2), liczone do dochodów bieżących, kształtują się na niskim poziomie i mają od szeregu lat tendencję malejącą. Wyższy poziom w 2015 r. wskaźnika obsługi zadłużenia spowodowany jest spłatą pożyczki na prefinansowanie salda końcowego projektu ISPA/FS (26,7 mln zł), w związku z otrzymaną dotacją z Funduszu Spójności. Wyłączając tę spłatę wskaźnik kształtuje się na poziomie 3,3%. Dochody bieżące przewyższają wydatki niezbędne do sprawnego funkcjonowania jednostek organizacyjnych oraz na obsługę zadłużenia (raty i odsetki). O potencjale Miasta świadczy również to, iż ponad połowę (51,5%) dochodów bieżących stanowią wpływy o stosunkowo trwałym charakterze (podatki i opłaty lokalne, udziały w PIT i CIT). Jest to jednak ciągle za mało w stosunku do potrzeb inwestycyjnych i na spłatę planowanych nowych kredytów.

Wśród wydatków bieżących, które w 41,3% sfinansowane zostały transferami z budżetu państwa (subwencja, dotacje) oraz ze środków unijnych, dominują wydatki na wynagrodzenia i pochodne, stanowiące 48,7%. W 2014 roku średnia dla miast na prawach powiatu (bez metropolii) wynosiła w tym zakresie 47,3% (Rybnik – 48,5%).

W 2015 r. miasto korzystało jedynie z preferencyjnych kredytów z BGK (FRIK) w kwocie 210.806,48 zł. Wolne środki (62.171.520 zł) wraz z kredytami z BGK w całości pokryły zapotrzebowanie Miasta w 2015 roku na środki finansowe.

Preferencyjne oprocentowanie pożyczek, zarówno z WFOŚiGW (0,2 stopy redyskonta weksli dla pożyczek ISPA/FS, a dla pozostałych 0,3-0,95 stopy, lecz nie mniej niż 3,5% - ale z możliwością ubiegania się o częściowe umorzenie), jak i z NFOŚiGW (0,8 stopy redyskonta weksli), a także kredytu z BGK (0,5 stopy redyskonta weksli), jest elementem efektywnego zarządzania środkami własnymi przez Miasto.

Oprocentowanie czasowo wolnych środków pieniężnych przyniosło Miastu dochody w kwocie 2.735 tys. zł. Składały się na nie odsetki od lokat bankowych (2.734 tys. zł), a także odsetki bankowe przekazywane przez Urząd Marszałkowski od opłat za korzystanie ze środowiska (1 tys. zł). Dochody te stanowią 92% kosztów obsługi zadłużenia, które wyniosły 2.962 tys. zł, w tym odsetki od obligacji – 1.995 tys. zł i koszty ich obsługi (prowinie i opłaty) – 18 tys. zł, odsetki od pożyczek WFOŚiGW – 313 tys. zł, od pożyczki płatniczej NFOŚiGW – 633 tys. zł i od kredytów z BGK – 2 tys. zł oraz prowizje za ich udzielenie – 1 tys. zł.

Na spłatę zadłużenia wydano ogółem 44.592.571,94 zł: wykup kolejnych serii obligacji (12 mln zł), spłatę rat pożyczek z WFOŚiGW (5.810.568 zł), rat kredytu z BGK (57.050 zł) oraz spłatę pożyczki z NFOŚiGW na prefinansowanie salda końcowego ISPA/FS (26.724.953,94 zł).

Stan zobowiązań Miasta na koniec 2015 roku (bez zobowiązań wymagalnych – 80.308 zł) wyniósł 40.151.221 zł. W strukturze zadłużenia obligacje komunalne (28,5 mln zł) stanowią 71%, pożyczki z WFOŚiGW (11.335.457 zł) – 28,2%, natomiast kredyty BGK (315.764 zł) – 0,8%.

Indywidualny wskaźnik spłaty zobowiązań wyniósł 6,89% (maksymalny dopuszczalny – 14,63%).

Dobłą sytuację finansową miasta potwierdziła przeprowadzona w połowie 2015 roku aktualizacja ratingu nadanego po raz pierwszy w 2002 roku przez agencję ratingową Fitch Ratings. Rating został potwierdzony na poziomie A+ (pol); długoterminowa perspektywa ratingu jest stabilna. Agencja podała w uzasadnieniu, że rating odzwierciedla oczekiwania, że Miasto utrzyma dobre wyniki operacyjne w średnim okresie, mimo stałej presji na wydatki operacyjne, co jest związane z ich sztywną strukturą i jest charakterystyczne dla większości jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Rating bierze również pod uwagę prognozowany wzrost zadłużenia bezpośredniego w związku z finansowaniem nowych inwestycji. Rating uwzględnia ryzyko wyższej obsługi zadłużenia w latach 2015-2017, łagodzone dzięki dobrej sytuacji płynnościowej i ostrożnemu zarządzaniu finansami Miasta.

Dobre wyniki operacyjne osiągnięte w 2015 roku ugruntowały stabilną sytuację finansową Miasta. Wypracowane w poprzednich latach nadwyżki operacyjne zapewniły wysoką płynność finansową, na co także złożyła się korzystna struktura zadłużenia (zobowiązania o preferencyjnym oprocentowaniu). W związku z tym w 2015 roku zaciąganie nowego długu (na warunkach komercyjnych) nie było konieczne.

Wypracowane wyniki operacyjne oraz osiągnięcia nadwyżka budżetowa są pomocne w przygotowaniu miasta do realizacji kluczowych inwestycji w najbliższych latach z wykorzystaniem środków unijnych bieżącej perspektywy finansowej.

5. Dochody zgromadzone na wydzielonych rachunkach przez oświatowe jednostki budżetowe w 2015 roku wyniosły 1.326.029,84 zł i obejmują głównie:
– przychody z nieruchomości oddanych tym jednostkom w trwałą zarząd (970.371,49 zł),
– wpływy z usług (113.276,92 zł),
– darowizny sponsorów (95.110,18 zł).

Wydatki finansowane tymi dochodami wyniosły 1.304.576,15 zł (bez wydatków związanych z odprawieniem z początkiem 2015 roku na rachunek dochodów budżetu miasta środków pieniężnych – 17.626,79 zł - wg stanu na koniec 2014 roku) i zostały przeznaczone na cele wskazane przez darczyńców, zakup materiałów i pomocy dydaktycznych, organizację wycieczek dzieci i młodzieży oraz imprez rekreacyjno-sportowych, remonty, a także na wydatki i zakupy inwestycyjne (53.974,46 zł), w tym klimatyzatory (ZS3, OPP - Zespół „Przygoda”), kserokopiarki (SP34, ZSE-U), modernizacja monitoringu (SP34), budowa boiska do gier sportowo-rekreacyjnych (ZSZP2). Pozostałość tych środków na 31 grudnia 2015 r. (21.453,69 zł), zgodnie z ustawą o finansach publicznych, wpłacona została z początkiem stycznia 2016 roku na rachunek dochodów budżetu miasta.

Pełne sprawozdanie zostanie opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.
Zarządzenie Prezydenta Miasta w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Rybnika za 2015 rok oraz materiały uzupełniające dostępne są w BIP.

DOTACJE

UDZIELONE Z BUDŻETU MIASTA RYBNIKA W 2015 ROKU

I. Miejskie instytucje kultury 17 459 500

Lp.	Instytucja kultury	Kwota dotacji
1.	DOM KULTURY BOGUSZOWICE	917 750
2.	DOM KULTURY CHWAŁOWICE	1 047 307
3.	DOM KULTURY NIEDOBZYCE	1 301 965
4.	DOM KULTURY NIEWIADOM (obecnie Industrialne Centrum Kultury)	645 722
5.	MUZEUM	2 060 691
6.	POWIATOWA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA	5 485 881
7.	TEATR ZIEMI RYBNICKIEJ	6 000 184

II. Publiczne i niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze prowadzone przez podmioty spoza sektora finansów publicznych 16 020 270,20

Lp.	Rodzaj placówki	Kwota dotacji
1.	SZKOŁY PODSTAWOWE	1 327 378,69
2.	ODDZIAŁ PRZEDSZKOLNY	18 612,00
3.	PRZEDSZKOLA	659 205,90
4.	PRZEDSZKOLE SPECJALNE	176 214,31
5.	PUNKTY PRZEDSZKOLNE	98 295,40
6.	GIMNAZJA	3 601 378,14
7.	LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	1 808 236,73
8.	SZKOŁY ZAWODOWE	6 354 614,73
9.	INNE FORMY KSZTAŁCENIA – KWALIFIKACYJNY KURS ZAWODOWY	72 220,40
10.	REALIZACJA ZADAŃ WYMAGAJĄCYCH STOSOWANIA SPECJALNEJ ORGANIZACJI NAUKI I METOD PRACY DLA DZIECI W PRZEDSZKOLACH, ODDZIAŁACH PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORMACH WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO	1 382 796,33
11.	REALIZACJA ZADAŃ WYMAGAJĄCYCH STOSOWANIA SPECJALNEJ ORGANIZACJI NAUKI I METOD PRACY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH, GIMNAZJACH, LICEACH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, LICEACH PROFILOWANYCH I SZKOŁACH ZAWODOWYCH	521 317,57

III. Jednostki spoza sektora finansów publicznych (stowarzyszenia, fundacje, parafie i inne) 13 572 232,09

Lp.	Realizowane zadania	Kwota dotacji
1.	UPOWSZECHNIANIE TURYSTYKI	7 000,00

2.	DZIAŁANIA NA RZECZ INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ ORAZ ROZWIJANIA KONTAKTÓW I WSPÓŁPRACY MIĘDZY SPOŁECZNOŚCIAMI	64 953,89
	OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE	636 370,00
3.	– zapewnienie gotowości bojowej	223 250,00
	– zakupy inwestycyjne (dofinansowanie zakupu nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Boguszowice)	413 120,00
4.	RATOWNICTWO WODNE	23 000,00
5.	ZWALCZANIE NARKOMANII	360 000,00
6.	PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI	985 090,00
7.	OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA, DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	119 900,14
8.	STOWARZYSZENIE „OLIGOS” NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ ABSOLWENTÓW SPECJALNEGO ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO W RYBNIKU – dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Rybniku przy ul. Jana Karłowicza 48	550 000,00
	– prowadzenie ŚDS	538 000,00
	– zakup 3 komputerów stacjonarnych wraz z oprogramowaniem, rzutnika i 3 radioodtwarzaczy	12 000,00
9.	POMOC SPOŁECZNA, WSPIERANIE RODZIN, SYSTEMY PIELICZ ZASTĘPCZEJ ORAZ PROMOCJA I ORGANIZACJA WOLONTARIATU	904 693,68
10.	REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH – Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Rybniku – dofinansowanie prowadzenia Warsztatów Terapii Zajęciowej w Rybniku: nr 1 przy ul. Tadeusza Kościuszki 55 i nr 2 przy ul. Andersa 14	151 905,60
11.	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO, W TYM DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH ORAZ JĘZYKA REGIONALNEGO	447 488,80
12.	OCHRONA ZABYTKÓW I OPIEKA NAD ZABYTKAMI – dofinansowanie prac konserwatorskich i restauratorskich (Parafia Ewangelicko-Augsburska w Rybniku)	250 000,00
13.	KULTURA FIZYCZNA – wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	7 651 176,98
14.	GOSPODARKA ODPADAMI – dofinansowanie inwestycji polegających na demontażu, transporcie i utylizacji asfaltu	18 365,00
15.	OCHRONA ŚRODOWISKA	1 402 288,00
	– dofinansowanie modernizacji źródeł ciepła w budynkach indywidualnych poprzez instalację kolektorów słonecznych (88 osób fizycznych)	282 872,00
	– dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (45 osób fizycznych)	95 059,00
	– dofinansowanie modernizacji systemów grzewczych w budynkach (341 osób fizycznych, 3 wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnia mieszkaniowa)	996 357,00
	– ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	28 000,00

IV. Dotacje dla powiatów za dzieci z terenu miasta Rybnika przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych 2 512 480,98

V. Dotacja dla Powiatu Rybnickiego na współfinansowanie Powiatowego Rzecznika Konsumentów 68 597,00

VI. Dotacje dla Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach i Politechniki Śląskiej w Gliwicach na dofinansowanie ponoszonych opłat za media oraz kosztów remontów bieżących placówek w Rybniku 433 000,00

VII. Dotacja dla Miasta Chorzów na realizację zadań z zakresu Izby Wytrzeźwień dla osób doprowadzonych z terenu Miasta Rybnika 160 000,00

VIII. Dotacja dla gmin Godów, Żory, Czerwionka-Leszczyny, Gorzyce, Świerklany i Mszana na opracowanie dokumentacji projektowych i innych dokumentów o charakterze strategiczno-analitycznym dotyczących projektu unijnego Diagnoza potencjału rozwojowego obszaru funkcjonalnego zlokalizowanego wzdłuż autostrady A1 na terenie subregionu zachodniego województwa śląskiego 1 131 993,86

IX. Wpłaty na fundusz celowy Policji dla Komendy Miejskiej w Rybniku: 186 500,00

– dodatkowe patrole policyjne	65 000,00
– nagrody pieniężne dla funkcjonariuszy Policji działających w służbie prewencji	3 000,00
– zakup obiektywu i statywu fotograficznego – monitorowanie imprez	5 500,00
– dofinansowanie zakupu samochodów	113 000,00

X. Dotacja dla miast Legnica, Wodzisław Śląski, Żory i Sosnowiec na współfinansowanie kosztów nauczania religii (inne wyznania) 7 577,19.

Śmieci działkowców

Przypominamy, że z początkiem roku zasadniczo zmienił się sposób naliczania opłaty śmieciowej właścicielom ogródków działkowych.

Do tej pory jej wysokość była uzależniona od liczby zadeklarowanych kublów, co prowadziło do nadużyć; teraz każdy właściciel takiej działki jest zobowiązany uiścić do 20 września roczną ryczałtową opłatę w wysokości 30 zł od działki (2,50 zł miesięcznie). Oczywiście opłata ta dotyczy działkowców segregujących odpady. Ci, którzy segregować ich nie chcą, powinni zapłacić 60 zł. Z ogródków działkowych śmieci zmieszane są odbierane co dwa tygodnie, zaś odpady segregowane, z wyjątkiem zielonych, czyli biodegradowalnych, są odbierane dwa razy w miesiącu. „Zielonych” z działek nie odbiera się w ogóle, bo zgodnie z przepisami Polskiego Związku Działkowców, na terenie każdej działki powinien znajdować się kompostownik i to do niego powinny trafiać wszelkie odpady zielone.

I jeszcze jedno przypomnienie: powszechna, obowiązkowa opłata śmieciowa wynosi w Rybniku 9 zł od mieszkańca miesięcznie. Opłatę za pierwszy kwartał należało wpłacić na swoje indywidualne konto do 20 marca, a kolejne terminy to: 20 czerwca (II kwartał), 20 września (III) i 20 grudnia (IV). Wszelkich formalności związanych z gospodarowaniem odpadami najlepiej dokonywać w budynku urzędu miasta przy ul. Rzecznej (obok targowiska przy ul. Hallera).

(WaT)

Sadzonki na baterie

W dniach **od 17 do 19 maja** w urzędzie miasta odbędzie się zarządza przez prezydenta miasta zbiórka **zużytych baterii i tonerów z drukarek i kserokopiarek**. Będą one odbierane w wydziale ekologii (pokój nr 12 na parterze starej części urzędu miasta przy ul. Chrobrego 2). Wszyscy chętni, którzy oddadzą **minimum 10 zużytych baterii** lub **5 tonerów**, otrzymają talon, który w Zagrodzie Leśnika (szkółce) Nadleśnictwa Rybnik przy ul. Wielopolskiej 6 w dzielnicy Paruszowiec będą mogli wymienić na sadzonkę sosny pospolitej. Jedna osoba będzie mogła otrzymać maksymalnie talon na dziesięć sadzonek. Dla pierwszych 400 osób, które przyniosą co najmniej 30 wyczerpanych baterii albo 15 zużytych tonerów przygotowano związane z tą ekologiczną wymianą upominki – flagi Rybnika.

(WaT)

Wykład o Roku Miłosierdzia

Klub Inteligencji Katolickiej zaprasza w maju na kolejny wykład otwarty. W czwartek **12 maja o 16.30 ks. dr hab. Arkadiusz Wuwer** opowie o ustanowionym przez papieża Franciszka Nadzwyczajnym Roku Miłosierdzia. Spotkanie z nim odbędzie się w siedzibie rybnickiego KIK-u w domu parafialnym przy parafii św. Jadwigi Śląskiej na Nowinach.

(WaT)

Zapraszamy do Biura Ogłoszeń

15.000 największy lokalny nakład Twojego ogłoszenia!

44-200 Rybnik, ul. Rynek 12a, tel. 32/42 60 070, www.rybnik.pl/gazeta

Nocne dyżury aptek

Apteki w Rybniku dyżury pełnią rotacyjnie według poniższego harmonogramu. Dyżury nocne rozpoczynające się od poniedziałku do piątku trwają od g. 24-7, w soboty od 22-8, a w niedziele od g. 22-7. Informacja o dyżurach aptek dostępna również na stronie internetowej urzędu miasta (www.rybnik.eu).

24/25.04	Apteka „Św. Anny”, ul. Kard. Kominka 13, tel. 32 42 27 563	Nowiny
25/26.04	Apteka „W Golejowie”, ul. KEN 20, tel. 32 42 24 396	Golejów
26/27.04	Apteka „Dbam o zdrowie”, ul. Kotuczka 100, tel. 32 42 41 929	Maroko-Nowiny/Real
27/28.04	Apteka „Medea”, ul. Lompy 10, tel. 32 42 17 080	Boguszowice Osiedle
28/29.04	Apteka „Ave”, ul. Małachowskiego 18, tel. 32 42 29 670	Boguszowice Stare
29/30.04	Apteka „Farmacja”, ul. Mościckiego 3, tel. 32 42 13 038	Niewiadom
30.04/1.05	Apteka „Pod Lwem”, Plac Wolności 17, 32 43 31 031	Śródmieście
1/2.05	Apteka „Damian”, ul. Raciborska 3, tel. 32 42 23 537	Śródmieście
2/3.05	Apteka „Dr Zdrowie”, ul. Raciborska 16, tel. 32 75 57 311	Śródmieście/Plaza
3/4.05	Apteka, ul. Reymonta 60, tel. 32 42 26 317	Smolna
4/5.05	Apteka „Cefarm”, ul. Gliwicka 45/06, ul. 32 42 730 95	Północ/Carrefour
5/6.05	Apteka „Wyzwolenia”, ul. Wyzwolenia 37, tel. 32 42 22 309	Północ
6/7.05	Apteka „Na Parkowej”, ul. Parkowa 4a, tel. 32 42 22 218	Meksyk
7/8.05	Apteka „Ziko”, ul. Chrobrego 1, tel. 32 755 56 08	Śródmieście/Focus
8/9.05	Apteka, ul. Patriotów 11, tel. 32 42 20 364	Boguszowice Osiedle
9/10.05	Apteka „Pod Lwem”, ul. Św. Józefa 16, tel. 32 42 27 040	Maroko-Nowiny/os. Dworek
10/11.05	Apteka „Przy Bazylicy”, ul. Mikołowska 1, tel. 32 43 30 058	Śródmieście
11/12.05	Apteka „Zdrowit”, ul. Patriotów 23, tel. 32 42 47 016	Boguszowice Osiedle
12/13.05	Apteka „Przy Elektrowni”, ul. Podmiejska 48, tel. 32 739 16 37	Rybnicka Kuźnia
13/14.05	Apteka „Na zdrowie”, ul. Wodzisławska 76, tel. 32 42 39 028	Smolna
14/15.05	Apteka „Dr Max”, ul. Żorska 2, tel. 32 733 80 49	Ligota-Ligocka Kuźnia
15/16.05	Apteka „Pod Lwem”, ul. Wł. Broniewskiego 23, tel. 32 42 23 042	Maroko-Nowiny
16/17.05	Apteka „Pod Lwem”, ul. Sobieskiego 4, tel. 32 42 22 806	Śródmieście
17/18.05	Apteka „Chwałowice”, ul. 1 Maja 93a, tel. 32 42 21 364	Chwałowice
18/19.05	Apteka, ul. Barbary 22, tel. 32 42 26 281	Niedobczyce
19/20.05	Apteka „Fragaria”, ul. B.W. Politycznych 3, tel. 32 42 24 049	Śródmieście
20/21.05	Apteka „Św. Anny”, ul. Chabrowa 211, tel. 32 42 32 066	Nowiny
21/22.05	Apteka „Pod Lwem”, ul. Sobieskiego 11, tel. 32 42 23 789	Śródmieście
22/23.05	Apteka „Słoneczna”, ul. Energetyków 46, tel. 510 797 922	Orzepowice
23/24.05	Apteka „Hetmańska”, ul. Górnosłaska 140B, tel. 32 42 28 986	Niedobczyce
24/25.05	brak dyżuru	
25/26.05	Apteka „Pod Lwem”, ul. Korfantego 6, tel. 32 42 38 255	Śródmieście
26/27.05	Apteka „Medea”, ul. Jastrzębska 12, tel. 32 739 40 03	Boguszowice Osiedle
27/28.05	Apteka „Galen”, ul. J. Rymera 8, tel. 32 42 62 144	Niedobczyce/Biedronka
28/29.05	Apteka „Św. Anny”, ul. Kard. Kominka 13, tel. 32 42 27 563	Nowiny
29/30.05	Apteka „W Golejowie”, ul. KEN 20, tel. 32 42 24 396	Golejów
30/31.05	Apteka „Dbam o zdrowie”, ul. Kotuczka 100, tel. 32 42 41 929	Maroko-Nowiny/Real
31.05/1.06	Apteka „Medea”, ul. Lompy 10, tel. 32 42 17 080	Boguszowice Osiedle

Uwaga! W ścisłym centrum apteka Pod Lwem (ul. Sobieskiego 4) od poniedziałku do piątku jest czynna do g. 24, zaś w soboty do 18. Z kolei apteka Damian (ul. Raciborska 3) jest czynna codziennie, również w niedziele i święta do g. 22.

Tort bezowy na 8 osób

Gateau..
Pariska chwila przyjemności
Rybnik, ul. Powstańców Śląskich 16,
tel. 600 388 730; www.gateau.pl

Rozwiązanie konkursu świątecznego

Już tradycyjnie nasz wielkanocny konkurs wymyślony i wyrysowany przez Kazimierę Drewniak cieszył się dużym zainteresowaniem naszych czytelników, ale że był dość trudny odpowiedzi otrzy-

małyśmy nieco mniej niż zwykle, bo 166 w tym 88 pocztą internetową.

Poprawne hasło brzmi: **ZDROWA ŻYWNOSĆ W CENTRUM**, a hasła pomocnicze to: król ZDROWIA; na boloki MAŚĆ; świeży, łac- ▶

2 zestawy upominkowe

Przedsiębiorstwo Wodociągów
i Kanalizacji Sp. z o.o.
44-210 Rybnik, ul. Pod Lasem 62
tel. 324328000 (BOK)
tel. 324328099 (Centrala)

Zestaw książek

Wydawnictwo **znak**

Upominek dla zdrowia

ufundowany
przez jedną
z rybnickich aptek

**wazonik ze szkła w kolorze brzoskwi-
niowym z uchwytyami, malowany
emalią wypalaną o wysokości 26 cm
pochodzący z połowy XX wieku**

Galeria
„Pod Manekinem”
ul. Powstańców 6, Rybnik

3 sadzonki roślin ozdobnych

Zarząd Zieleni Miejskiej,
ul. Pod Lasem 64,
Rybnik Zamysłów
tel. 32 42 48 838

3 dowolne sadzonki

Rybnik-Paruszowiec
ul. Wielkopolska 6
tel. 32 42 22 372

**Książka
„Ewangelie śląskie”**

Wydawnictwo
ŚLĄSKIE ABC
Marek Szoltysek

44-210 Rybnik, ul. Zawiszy Czarnego 18
www.slaskie-abc.com.pl; tel. 603 277 323

2 zestawy kosmetyków

damiani
perfumeria i drogeria

Rybnik, Rynek 6, tel. 32 422 64 62
www.damiani.pl

zestaw książek

Księgarnia św. Jacka
Rybnik, ul. Powstańców 4

Komplet srebrnej biżuterii

Rybnik:
ul. Sobieskiego 5
ul. Rynkowa 1
ul. Rynek 11 - Salon Porcelany
Rosenthal
Żory, ul. Moniuszki 18A
Wodzisław, ul. W. Kubsza 13

**Karnet
na basen**

Pamiątki i upominki z Rybnika

Rybnik. Miasto z ikrą.

**2 podwójne zaproszenia
na jedną z imprez artystycznych
odbywających się w TZR**

plac Teatralny 1
tel. 32 42 22 132
www.teatrziemirybnickiej.pl

Karnet

Rybnik, ul. Floriańska 1, tel. 32 42 282 01

2-osobowy karnet na rok 2016

dkf ekrany

2 pozycje książkowe

empik

CH Focus, ul. Chrobrego 1, tel. 22 451 02 97

**19-litrowa butla wody
z pompką**

Zadzwoń i zamów!
32 42 25 127, 501 345 006

**„Biblia”
komiks
Sergio
Cariello**

Rybnik, Rynek 12
tel./fax 32/42 22 604
www.orbita.osdw.pl

3 wejściówki na squasha

NOLET

Rybnik, ul. Żorska 221
tel. 32 44 09 221, 669 221 221
www.squash.rybnik.pl

**Masaż podwodny antycellulitowy nóg
Peeling całego ciała
Basen duży i Sauna Infrared
Siłownia i grota solna**

**Bon wartości 100 zł
na usługi dentystyczne**

Rybnik, ul. Korfatego 4a/1, tel. 32 42 22 388
Kornowac, ul. Raciborska 175, tel. 32 43 01 593
www.artdent.org, tel. 601 42 76 99

ny SZALOT; do kroszynie JAJCA; zdrowy, na gripa CZOSNEK; piykno MAREKWIA; zielono CEBULA; chycony KOKOT; z broga MODRO kapusta; osekła MASŁA; swojski bioły SYR; MLYKO prosto od krowy; z piekaroka ŻYTNI chlebiczek.

Tym razem otrzymaliśmy sporo odpowiedzi niepoprawnych, a to głównie za sprawą jednego z haseł pomocniczych, czyli podpisu do rysunku przedstawiającego „Króla zdrowia” z rybnickiego targowiska, którego w tym wydaniu „GR”, w swoim materiale wspomina Marek Szołtysek (s. 40). Błędne odgadnięcie tego hasła bądź domysły sprawiły, że w wielu odpowiedziach pojawiła się „Zdrowa żywność nie „w”, ale „z” centrum”. Było też kilka innych wersji głównego hasła.

Wszystkim Czytelnikom, którym udało się rozwiązać nasz konkurs gratulujemy, a tych, do których uśmiechnęło się szczęście w losowaniu zapraszamy po odbiór nagród. Ich fundatorom raz jeszcze dziękujemy. A tym, którzy próbowali, ale nie udało im się odgadnąć głównego hasła, życzymy powodzenia w naszych kolejnych świątecznych konkursach.

Lista nagrodzonych:

Wazonik z połowy XX w.: **Zbigniew Woźnica**
Komplet biżuterii Artis: **Adam Skorupa**

Podwójne zaproszenie do TZR: **Wioleta Data, Jolanta Hury**

Książka z Empiku oraz zestaw upominków z PWiK: **Aleksandra Groborz, Paulina Drong**
Zestaw książek Znak: **Martyna Witosz**
Sadzonki z ZM i Nadleśnictwa Rybnik: **Piotr Rduch**

Zestaw kosmetyków Damiani oraz butla wody z pompką: **Bernard Kuśka**

Zestaw kosmetyków Damiani oraz książka „Ewangelie śląskie”: **Katarzyna Kowalska**
Karnet na basen MOSiR: **Krzysztof Piontek**
Karnet do Bushido: **Andrzej Ogrodnik**
Relaks na basenie fundacji EDF: **Agnieszka Klucznik**

Tort bezowy od Gateau: **Teresa Zielonka**
Upominek dla zdrowia oraz wejściówka na squash: **Magdalena Strózik**

Zestaw książek z księgarni św. Jacka: **Barbara Dudzik**

Pamiątki i upominki z Rybnika oraz wejściówka na squash: **Jarosław Mazur**

Karnet DKF: **Izabela Raniszewska**

Książka „Biblia” komiks Sergio Cariello oraz wejściówka na squash: **Klaudia Materzok**
Bon na usługi Art Dent: **Gabriela Szymura**

Zwycięzców prosimy o zgłoszenie się po odbiór nagród w naszej redakcji od środy 27 kwietnia w godzinach od 9 do 15 (Rybnik, Rynek 12a) w ciągu miesiąca.

FOTO-ZAGADKA

Lubisz i znasz swoje miasto? Jesteś spostrzegawczy, interesujesz się zachodzącymi w Rybniku zmianami? Jeśli tak, weź udział w konkursie.

Wystarczy uważnie przyjrzeć się opublikowanemu zdjęciu i podać co przedstawia i gdzie się znajduje sfotografowany obiekt. Na odpowiedzi czekamy do 20 maja.

Wśród osób, które rozwiązanie przyniosą do redakcji, przyślą pocztą (Rynek 12a) lub e-mailem na adres gazeta@um.rybnik.pl (prosimy o podawanie w wiadomości imienia, nazwiska, adresu pocztowego i telefonu), rozlosujemy nagrody:

2 pozycje książkowe

empik

CH Focus, ul. Chrobrego 1, tel. 32 75 55 980

19-litrowa butla wody z pompką

Zadzwoń i zamów!
32 42 25 127, 501 345 006

empik

CH Focus, ul. Chrobrego 1, tel. 22 451 02 97

poleca

Marcin Kydryński, „Biel. Notatki z Afryki”, wyd. Edipresse 2016.

Znany radiowiec, wędrowiec i fotograf Marcin Kydryński oddaje w ręce czytelników wspomnienia ze swoich ponad dwudziestoletnich podróży po Afryce. Opowieści o miejscach, ludziach, wydarzeniach i fascynującej przyrodzie są bogato ilustrowane zdjęciami. Kydryński tłumaczy swoje zainteresowanie tą częścią świata zapatrzeniem w mapę. — *Afryka od dzieciństwa wabiła mnie żółcią pustyni, płamą dżungli, pasmem gór oraz nazwami, których brzmienie było dla mnie wręcz muzyczną fascynacją: Somalia, Kongo, Etiopia, Maroko — mówi Kydryński.*

Jazzombie, Erotyki, Mystic Production 2016.

Jazzombie to projekt zespołów Lao Che i Pink Freud, a „Erotyki” to ich debiutancka płyta. Muzycy sięgnęli m.in. po teksty wierszy przedwojennych poetów: Brzechwy, Tuwima, Żegadłowicza, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Jak przystało na erotyki, wszystkie utwory opowiadają o miłości zmysłowej, pełnej pasji i uczucia. Udana połączenie warstwy muzycznej oraz ciekawej interpretacji znanej poezji.

Honorujemy karty

Multikino

Rybnik, ul. Chrobrego 1, tel. 32 661 87 00

zaprasza

6 maja, godz. 22.00.
ENEMEF „NOC KAPITANA AMERYKI”

Maraton filmowy zamieni zwiastującą noc w niesamowitą przygodę z jednym z najbardziej znanych bohaterów Uniwersum Marvela w roli głównej! Steve Rogers wraz z resztą drużyny Avengers wypełnią każdą minutę solidnymi dawkami super mocy, mega efektów, porywającej akcji i ciętego dowcipu. To wyjątkowa szansa, aby obejrzeć trzy filmy z Kapitanem Ameryką: **PIERWSZE STARCIE, ZIMOWY ŻOŁNIERZ i WOJNA BOHATERÓW** – premierowo!

17 maja, godz. 19.00
Kino na obcasach: premierowo „DZIEŃ MATKI”

Każda rodzina obchodzi Dzień Matki na swój sposób. Jedni w podniosłej i uroczystej atmosferze, inni na luzie i ze śmiechem, ale wszyscy przede wszystkim z miłością.

Szczegóły na www.multikino.pl

SENIORZE, ZAPRASZAMY DO RÓŻNORODNYCH DZIAŁAŃ Z FUNDACJĄ EDF POLSKA

TEGO WYJĄTKOWEGO WYDARZENIA NIE SPOSÓB POMINĄĆ. ZAPRASZAMY WSZYSTKICH ZWOLENNIKÓW SPORTU DO WZIĘCIA UDZIAŁU W OGÓLNOPOLSKIM WYDARZENIU. WIERZYMY, ŻE OPRÓCZ ZMAGAŃ SPORTOWYCH CZEKA WSZYSTKICH DOBRA ZABAWA I PRAWDZIWA INTEGRACJA.

Przypominamy, że tylko do końca kwietnia czekamy na zgłoszenia zainteresowanych seniorów do wzięcia udziału w olimpijskich eliminacjach.

Fundacja EDF Polska, jako organizator już drugiej edycji Ogólnopolskiej Olimpiady Sportowej Seniorów- YOU WIN zaprasza do wzięcia udziału w eliminacjach, które odbędą się w Krakowie, w Rybniku, w Toruniu, w Gdyni, we Wrocławiu i w Zielonej Górze.

W Olimpiadzie mogą uczestniczyć osoby, które w roku 2016 ukończą 55 lat. Nie ma górnej granicy wieku uczestników.

ISTNIEJE PODZIAŁ WIEKOWY:

- MĘŻCZYŻNI od 55 lat do 64 lat
- KOBIETY od 55 lat do 64 lat
- MĘŻCZYŻNI od 65 lat
- KOBIETY od 65 lat

DYSCYPLINY:

- Tenis stołowy
- Pływanie
- Nordic Walking
- Lekkoatletyka
- Szachy

Finał olimpiady odbędzie się 25 czerwca w Krakowie. Udział w Olimpiadzie jest bezpłatny, wszystkie koszty związane z przejazdem, wyżywieniem, noclegiem oraz dodatkowymi atrakcjami pokrywa Fundacja EDF Polska.

INFORMACJE - ZGŁOSZENIA:

tel.: 32 739 12 58, 724724285

e-mail: barbarasmieja@fundacjarybnik.pl

ZAPRASZAMY DO SPOTKAŃ KLUBU 55 + VAT (WYJĄTKOWO AKTYWNE TOWARZYSTWO).

Członkowie klubu 55+ otrzymają kartę członkowską, która zobowiązuje do uczestnictwa w bezpłatnych zajęciach integracyjnych oraz w wybranych zajęciach ruchowych. Karta zostanie wydana na zajęciach integracyjnych 23.04.2016.

ZAJĘCIA BEZPŁATNE:

Kontakt: Celina Andrzejewska; tel. 792 256 016, formini@op.pl.

SPOTKANIA I WARSZTATY BEZPŁATNE:

23.04.2016, godz.10:00: Spotkanie integracyjne + kawa i ciasteczka, Budynek Fundacji EDF Polska, sala ORION.

10.05.2016, godz.10:00: Robótki ręczne + kawa i ciasteczka, szachy i wiele innych atrakcji: Budynek Fundacji EDF Polska, ul. Podmiejska, sala ORION.

24.05.2016, godz. 10:00: wyjście na kręgle- rozmowy + kawa i ciasteczka, Budynek Fundacji EDF Polska, sala ORION.

1.06.2016, godz. 17:00: Dzień Dziecka- przygoda z wolontariatem, teren zielony Fundacji EDF Polska.

20.06.2016, godz. 12:00: Spotkanie podsumowujące, BINGO i inne atrakcje Budynek Fundacji EDF Polska, sala ORION.

ZAJĘCIA LATINO SOLO/ ZAJĘCIA NA SIŁOWNI Z KAMIŁĄ

25.04.2016 - 20.06.2016: poniedziałki, godz. 11.30; budynek Fundacji EDF Polska, sala 35.

ZAJĘCIA ZA 5 ZŁ

Zajęcia w grocie solnej z Alicją: poniedziałki, godz. 17:00 (budynek basenu Fundacji EDF Polska).

Gimnastyka poranna z Anią: wtorki, godz. 9:00 (budynek Fundacji EDF Polska, sala 35).

Zajęcia w saunie z Alicją: środy, godz. 9:00 (budynek basenu Fundacji EDF Polska).

Rehabilitacja/aqua aerobik w basenie z Agnieszką: środy 16:00 (mały basen Fundacji EDF Polska).

fundacja.edf.pl

Rybnik. Miasto z ikra.

tel. 32 739 1898

ZADANIE JEST WSPÓLFINANSOWANE
PRZEZ MIASTO RYBNIK

Binokle
Salon Optyczny

OKULISTA
– kompleksowe badania

ORTOPTYSTA
– regionalna pracownia leczenia zezów

OPTOMETRYSTA
– korekcja wad wzroku

Rybnik, ul. Hallera 24
rejestracja: 609 359 118

www.binokle-rybnik.com

Naprawa lodówek i zamrażarek
tel. 602 251 728

POŻYCZKA

Nawet w 24 godziny!

do 25 000 zł szybko i uczciwie

602 314 597*

*koszt połączenia zgodny z taryfą operatora

www.katowicezachod.proficredit.pl

PROFI CREDIT
Twoje pieniądze

Śląskie Centrum Muzyczne Szkoła Muzyczna - Muzyka i Ruch

NAUKA GRY NA RÓŻNYCH INSTRUMENTACH

STUDIO WOKALNE

– możliwość dojazdu do ucznia

Kontakt: BIURO, ul. Karłowicza 2b/4, Rybnik, tel. 32 42 244 34, 693 554 930, 601 837 815, 667 030 353
www.centrummuzyczne.republika.pl

PRACOWNIA DIAGNOSTYKI OSTEOPOROZY

Badanie densytometryczne:

- kręgosłupa
- szyjki kości udowej (biodra)
- całego ciała (Total Body)

Rybnik
ul. Na Górze 8
REJESTRACJA:
506 387 385

Chwilówki

30 BANKÓW W JEDNYM MIEJSCU

DORADZTWO FINANSOWE

BEZ OPŁAT WSTĘPNYCH

TYLKO U NAS NOWE OFERTY POŻYCZEK NA RATY

Centrum 9
Rybnik
ul. Sobieskiego 32
tel. 32 423 62 29

GABINETY LEKARSKIE

Rybnik, ul. Reymonta 50 (obok salonu HONDA)

Rejestracja od 14.00, tel. 32 432 77 94

dr hab. n. med. Maciej Świąt
Specjalista Neurolog
tel. 32 432 77 94 od 14.00

lek. med. Tomasz Pawlikowski
Specjalista Urolog
USG układu moczowego
tel. 601 722 180

lek. med. Urszula Zimoń
Specjalista Chirurg
tel. 602 759 931

lek. med. Katarzyna Piasecka-Lejtman
Dermatolog-kosmetolog
peelingi, kriochirurgia, korekcja zmarszczek
tel. 692 427 312

lek. med. Jan Pawlikowski
Specjalista Urolog
USG układu moczowego
tel. 601 722 180

lek. med. Lidia Kucza
Specjalista Laryngolog
tel. 32 432 77 94 od 14.00
www.gabinety-reymonta50.pl

dr n. med. Krzysztof Paruzel
Specjalista Chirurgii Naczyniowej
Specjalista Chirurgii Ogólnej
tel. 504 154 566 od 15.00

lek. med. Szymon Chlubek
Specjalista Położnictwa i Ginekologii
USG, cytologia
tel. 603 192 925

lek. med. Zbigniew Mężyk
Specjalista Endokrynolog, Kardiolog
USG tarczycy, UKG
tel. 32 432 77 94 od 14.00

lek. Iwona Sułeczka
specjalista chorób wewnętrznych
specjalista reumatolog
możliwość wizyt domowych, tel. 693 853 222

www.gabinety-reymonta50.pl

Ważne adresy i telefony:

- Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Żużłowa 25, tel. 32/42 21 111, 118 (pon.-pt. 7-15)
- OPS – Dział Świadczeń Rodzinnych, ul. Raciborska 20, tel. 32/42 375 72 (pon.-czw. 7.30-14.30), wt. 11-16, pt. 7.30-13.30
- OPS – Sekcja Dodatki Mieszkańcowi, ul. J.F. Białych 7, tel. 32/42 371 88 (pon.-pt. 7-15)
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – 42 60 033, 42 28 371 w. 43 (7.30-15.30)
- Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 32/42 26 245 (ul. Chrobrego 16, pon. 12.30-14, wt., śr., czw. 15.30-17)
- Punkt konsultacyjny do spraw uzależnień od alkoholu i narkotyków czynny w każdą środę w godz. 18.30-20.30. Szukasz pomocy? Przyjdź lub zadzwoń. Pomoc bezpłatna! Stowarzyszenie „Stacja”, tel. 503 037 205, www.stacja.hg.pl
- Powiatowy Rzecznik Konsumentów 32/42 28 300 (pon.-śr. 8-15, czw. 15-17.30 po umówieniu telefonicznym w siedzibie Starostwa, ul. 3 Maja 31)
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii, ul. Chrobrego 16, tel. 32/42 25 639 (pon.-pt. 8-20)
- Calodobowy Telefon Zaufania – 32/42 33 555
- Telefon informacyjny Anonimowych Alkoholików – 32/25 37 983 (pon., śr., czw. 17-20)
- Rybnickie Stowarzyszenie Abstynentów „Zgoda” ul. Saint Vallier 4 (1 piętro), tel. 32/42 21 087 – wtorki, czwartki, piątki, niedziele 16-20
- Stowarzyszenie Amazonek „Odnowa”, ul. J.F. Białych, p. 109, tel. 32/42 35 511, poniedziałek 10-12. Spotkania „Amazonek” w każdy 2. poniedziałek miesiąca o 15.
- Polski Związek Głuchych, Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego dla Osób Niesłyszących, ul. Orzepowicka 15a, tel. 32/42 36 766, 506 756 161, dyżury – piątki 15-20
- Rybnickie Stowarzyszenie Diabetyków w Rybniku – ul. J.F. Białych 7 p. 109, tel. 694 978 123 – spotkania wtorki 10-12.
- Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi im. ks. Józefa Niedzieli w Rybniku Dyżur: 1 środa m-ca, g. 16, Zespół Szkół nr 3, Rybnik, Orzepowicka 15a, tel. 32 42 270 81, 660 054 159
- Stowarzyszenia Nasz Wspólny Śląski Dom, ul. Wawelska 39, 44-217 Rybnik, tel. 32/42 25 774, www.nwspd.pl; Dyżury: każdy wtorek i czwartek 17-19; w każdą środę 10-12.
- Grupa wsparcia „Rodzice Rodzicom” dzieci chorych na cukrzycę. Spotkania odbywają się raz w miesiącu w filii nr 2 rybnickiej biblioteki (ul. Zembrzydowska 30), tel. 32 422 53 17, 661 666 068.

Schronisko „Przytulisko” dla kobiet i kobiet z dziećmi

ul. Chrobrego 16, 32/42 33 599

Przytulisko pomaga kobietom znajdującym się w sytuacji kryzysowej (czynne całą dobę)

ZARZĄD ZIELENI MIEJSKIEJ

Dział Cmentarzy Komunalnych, Rybnik, ul. Rudzka 70b, tel. 32/42 28 991
czynny od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.00, sobota 8.00-13.00

Oferuje następujące usługi cmentarne:

- przygotowanie grobu i wykonanie pochówku • pochowanie urn w grobach urnowych i ziemnych • umieszczanie urn w kolumbarium • czynności ekshumacyjne

Oferujemy wynajęcie kaplicy do pogrzebu oraz przechowanie zwłok w chłodni. Przyjmujemy opłaty przedłużające rezerwację grobu ziemnego o kolejne 20 lat.

Administruje lub nadzoruje cmentarze komunalne w dzielnicach miasta:

Północ – ul. Rudzka 70 b; Chwałęcice – ul. Karłowa; Chwałowice – ul. Kamienna; Boguszowice Stare – ul. Zadumy

GAZETA
RYBNICKA

Redakcja: Wacław Troszka (WaT) (redaktor naczelny);
Sabina Horzela-Piskula (S), Dominika Ingram-Nowaczyk (D) (dziennikarz),
Edyta Szymaszek-Górczyńska (redaktor techniczna), stali współpracownicy:
Wiesława Różańska, Marek Szołtysek, Marcin Troszka, Małgorzata Tytko.
Wydawca: Teatr Ziemi Rybnickiej

15.000
nakładu

ADRES REDAKCJI: 44-200 Rybnik,
Rynek 12a (oficyna), skrytka pocztowa 96
tel. 32 42 28 825, fax 32 43 32 160
e-mail: gazeta@um.rybnik.pl
www.rybnik.pl/gazeta

Redakcja czynna od poniedziałku do piątku

Zastrzegamy sobie prawo skracania tekstów i zmiany tytułów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Teksty przyjmujemy wyłącznie na nośnikach elektronicznych.

DRUK: drukarnia
Kolumb
ul. Budowlana 15,
41-100 Siemianowice Śl.
www.drukarniakolumb.pl
INFOLINIA 0 801 641 691

BIURO OGŁOSZEŃ:
Rybnik, Rynek 12a
www.rybnik.pl/gazeta
gazeta@um.rybnik.pl
tel. 32 42 60 070, fax 32 43 32 160

Telefony alarmowe:

Policja	997	112, 32/42 95 200
Straż Pożarna	998	32/43 95 801
Pogotowie Ratunkowe	999	
Straż Miejska	986	32/42 27 254
Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego	32/42 21 000, 32/43 95 801	
Centrum Powiadamiania Ratunkowego - Pogotowie Ratunkowe	999, 112	
Pogotowie zimowe		32/43 29 560, 32/43 29 565
Pogotowie energetyczne	991	32/30 30 991
Pogotowie gazowe	992	32/42 23 419, 32/42 25 565
Pogotowie ciepłownicze	993	32/42 24 645
Pogotowie wodno-kanalizacyjne		32/42 23 681, 32/42 49 599
Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe		500 543 300
Pomoc Drogowa	9631	32/42 24 400, 32/42 24 407
Pogotowie weterynaryjne		32/42 22 461
Pogotowie dźwigowe		42 24 085

Urząd Miasta w Rybniku – tel. 32/43 92 000

Urząd Stanu Cywilnego – tel. 32/42 23 210

Blok Samorządowy Rybnik – dyżury radnych

Dyżury radnych: wtorki i środy g. 14-15.30 w Biurze Rady, UM, ul. Chrobrego 2, www.bsrybnik.pl

Platforma Obywatelska RP w Rybniku

Biuro Poselskie Posła na Sejm RP Marka Krzakala, ul. Wysoka 15/17 (Okraglak - II piętro)
czynne: pon.-pt. 10-17 tel./fax 32 423 69 16; www.krzakala.pl

Bezpłatne porady prawne: środa 16-18 (zapisy – telefonicznie lub osobiście)

Posel do Parlamentu Europejskiego dr Jan Olbrycht

Radny Sejmiku Województwa Śląskiego Grzegorz Wolnik

Dyżury Radnych PO w Radzie Miasta: czw. 17-18 w UM, p. 112; www.twojradny.rybnik.pl

Prawo i Sprawiedliwość

Biuro poselskie Posła do Parlamentu Europejskiego Bolesława Piechy, ul. Wiejska 10 (II piętro),
tel./fax 32/42 28 453, www.boleslawpiecha.eu

Biuro czynne: poniedziałek/wtorek/środa/piątek 8-16, czwartek 8-18

Pomoc prawna i emerytalno-rentowa: czwartek 16-18 (zapisy telefoniczne lub osobiste)

Biuro senatorskie Senatora RP Wojciecha Piechy, ul. Wiejska 10 (II piętro), tel. 32/4300079

Biuro czynne: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 8-16, środa 9.30-17.30

Bezpłatne porady prawne: środa 15.30-17.30 (zapisy telefoniczne lub osobiste)

Biuro Poselskie Posła na Sejm RP Grzegorza Janika, ul. Sobieskiego 1 (II piętro), tel./fax 32/424 50 72
Biuro czynne: poniedziałek-piątek 9-17

Bezpłatne porady prawne: poniedziałek 14.30-17 (zapisy telefoniczne lub osobiste)

Biuro Poselskie Posła na Sejm RP Czesława Sobierajskiego, ul. Sobieskiego 1 (II piętro), tel. 32/42 47 004
Biuro czynne: poniedziałek-piątek 9-17

Bezpłatne porady prawne: wtorek 17.30-19 (zapisy telefoniczne lub osobiste)

Rada Dzielnicy Śródmieście

Rada Dzielnicy Śródmieście pełni dyżury w każdy czwartek (g. 16-17) w swojej siedzibie, w budynku Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej (obok Teatru Ziemi Rybnickiej) przy ul. Szafranka 7; sala nr 26.
W czasie dyżuru istnieje możliwość spotkania się z policjantem dzielnicowym i strażnikiem miejskim.
Telefon kontaktowy: 575 070 297.

Sojusz Lewicy Demokratycznej

Dyżury: czwartki 16-18 w miejsko-powiatowym biurze SLD, ul. Saint Vallier 6, tel. 503 756 281.

Związek Górnośląski – koło Rybnik

Spotkania w ostatni piątek miesiąca, Dom Katechetyczny bazyliki św. Antoniego g. 18.

Nasz Wspólny Śląski Dom

Dyżury: wtorki, czwartki 17-19; środy 10-12, ul. Wawelska 39, 44-217 Rybnik, tel. 32 42 25 774

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów

Oddział Rejonowy w Rybniku, ul. Białych 7, 44-200 Rybnik, tel. 32 42 22 382; dyżury od pon. do czw. 9-13

GBi

PRODUCENT OKIEN I DRZWI

Rybnik, Energetyków 46
(obok szpitala)

www.gbi.pl

INŻYNIERSTWO WYMIAROWA I OŚCIEŻNICTWO
THE GERMAN PROFILE ENGINEERS

www.rentgen-rybnik.pl

RENTGEN ZĘBÓW koło DWORCA

Wykonujemy zdjęcia RTG:

- punktowe
- panoramiczne
- cefalometryczne
- stawy
- skroniowo-zuchwowe
- zatok i inne

**TERAZ RÓWNIEŻ
ZDJĘCIA RTG
CYFROWE!**

tel. 32 710 85 07

BEZPŁATNY PARKING

Jedyny taki
aparat cyfrowy na rynku,
rewelacyjna jakość,
dobre ceny

Rybnik, ul. Piłsudskiego 18 (budynek koło Dworca Głównego PKP)
pon-pt: 9.00-19.00 sobota: 9.00-13.00

MASZ PROBLEMY ZE SŁUchem?

J. Szweda - dyplomowany protetyk słuchu

Nie rozumiesz mowy, a domownicy skarżą się
na Twój głośny telewizor? Odwiedź nas!

BEZPŁATNIE ZBADAMY CI SŁUCH!

Umożliwimy wypróbowanie aparatu słuchowego.

Doradzimy, jak uzyskać dofinansowanie
do jego zakupu (nawet do 100%).

Prowadzimy sprzedaż, serwis
aparatów słuchowych

i ciśnieniomierzy wiodących firm.

Umowa
z NFZ

www.aparatyszweda.pl

tel. 32 426 00 88, 32 424 00 16

Czynne od 8.30 do 16.00

Możliwość dojazdu do domu pacjenta

RYBNIK: ul. B.W. Politycznych 10 (naprzeciwko Przychodni Specjalistycznej)
Osiedle Nowiny, ul. Hibnera 62 (wejście od ul. Kominka obok serwisu RTV)

GABINETY LEKARSKIE

ORTOPEDIA

lek. Dejan Simić lek. Michał Seemann
tel. 32 42 47 370

DERMATOLOGIA

lek. Dorota Sobel
tel. 606 902 112

PROKTOLOGIA

dr n. med. Iwona Pawełczyk
tel. 32 42 47 370

SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH

lek. Teresa Lubszczyk
tel. 508 334 472 (od 16.00)

FIZJOTERAPIA

mgr Marzena Sobota
Kompleksowa terapia obrzęków, tel. 502 483 409

STOMATOLOGIA

lek. stom. Aleksandra Stysz lek. stom. Wojciech Stysz
tel. 32 42 47 370

CHIRURGIA OGÓLNA I ONKOLOGICZNA

lek. Wiesław Durczok
tel. 503 047 439

Rybnik, ul. Borki 20, tel. 32 42 47 370
www.gabinetyborki.pl

SKUP

MAKULATURY ZŁOMU STALOWEGO I METALI KOLOROWYCH

Odbiór hurtowy i detaliczny

tel. 509492719, 502217913

Możliwość podstawienia kontenerów

Madex: Rybnik-Boguszowice, ul. Patriotów 88 (za Lidlem)

CZYNNE:

pn. - pt.: 7.00 - 18.00

sob.: 8.00 - 13.00

Jarcar: Żory, ul. Okrężna 5 (na terenie ZTK)

CZYNNE:

pn. - pt.: 8.00 - 16.00

sob.: 8.00 - 13.00

integrum

NZOZ - Ośrodek Leczenia
Uzależnień, Opieki Psychiatrycznej
i Pomocy Rodzinie

PORADNIA LECZENIA UZALEŻNIEŃ
zapewniająca pomoc osobom uzależnionym oraz ich bliskim

ODDZIAŁ DZIENNY ODWYKOWY
dla osób uzależnionych od alkoholu

Możliwość podjęcia terapii indywidualnej oraz terapii grupowej.

Pamiętaj, że żaden problem nie rozwiąże się "sam".
Daj szansę sobie pomóc.

www.nzoz-integrum.pl ■ tel. 32 433 24 42

44-253 Rybnik - Boguszowice, ul. Lompy 10

Ośrodek znajduje się na tyłach budynku centrum handlowego „Stokrołka”, w pasażu naprzeciw apteki.

Nieodpłatne leczenie
w ramach kontraktu z NFZ

NFZ
Narodowy Fundusz Zdrowia

OGRODY XXI

ŹRÓDŁO DOBRZYCH ROŚLIN

ul. Gliwicka 157
44-207 Rybnik-Wielopole
tel. 32/42 46 366

Pełny wybór
kwiatów balkonowych,
tarasowych i rabatowych
kwitnące
rododendrony i bzy

**NIESPOTYKANA
KOLEKCJA RÓŻ
NAJNOWSZE
ODMIANY!**

Zapraszamy!

Szczegółowa oferta
oraz Poradnik Ogrodnika na www.ogrody21.pl

ART DENT
PROTETYKA STOMATOLOGIA

Metamorfoza uzębienia w jedynie 3 dni!

◀ PRZED WIZYTĄ

PO WIZYCIE ▶

Darmowe konsultacje!
tel. 661 103 103

usługi na
raty

Rybnik, ul. Korfantego 4a/1
tel. 32 42 22 388

Kornowac, ul. Raciborska 175
tel. 32 43 01 593

www.artdent.org

Specjalistyczna pielęgnacja i leczenie stóp

Jan Cyrulik **Gabinet
Podologiczny**

ul. Handlowa 1 (za „Castoramą”)
44-240 Żory

- Usuwanie wrastających paznokci
- Usuwanie odcisków, modzeli, nagniotków
- Pękające pięty
- Grzybica skóry i paznokci
- Opieka nad chorymi ze stopą cukrzycową
- Nadpotliwość stóp
- Pedicure podologiczny

80% Polaków
ma problemy ze stopami.
Ty też należysz do nich?

+ Umów się
na darmową konsultację
tel. 730 110 112

www.gabinet.podologiczny.pl